

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SOSYOLOJİ ANABİLİM DALI

KOMŞULUK VE GÜVENLİK:
PLEVNE MAHALLESİ ÖRNEK OLAY İNCELEMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HALİL GÖKTAŞ

BALIKESİR, 2025

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SOSYOLOJİ ANABİLİM DALI

KOMŞULUK VE GÜVENLİK:
PLEVNE MAHALLESİ ÖRNEK OLAY İNCELEMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HALİL GÖKTAŞ

TEZ DANIŞMANI

PROF. DR. FAHRİ ÇAKI

BALIKESİR, 2025

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEZ ONAYI

Enstitümüzün Sosyoloji Anabilim Dalı'nda 201512541006 numaralı Halil GÖKTAŞ'ın hazırladığı KOMŞULUK VE GÜVENLİK: PLEVNE MAHALLESİ ÖRNEK OLAY İNCELEMESİ konulu YÜKSEK LİSANS tezi ile ilgili TEZ SAVUNMA SINAVI, Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği uyarınca 4/06/2025 tarihinde yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda tezin onayına OY BİRLİĞİ/OY ÇOKLUĞU ile karar verilmiştir.

Üye (Başkan) Prof. Dr. Kadir CANATAN

İmza

Üye (Danışman) Prof. Dr. Fahri ÇAKI

İmza

Üye Dr. Öğr. Üyesi Sait VESEK

İmza

Enstitü Onayı

ETİK BEYAN

Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Kuralları'na uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde ve ortaya çıkan sonuçlarda herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

4/06/2025

Halil GÖKTAŞ

ÖNSÖZ

Komşuluk ve güvenlik ilişkisinin, tüm boyutları ile alındığı bu çalışmada, komşuluğun insan ilişkileri ve komşuluk ilişkilerinin değişim ve dönüşümünün daha çok ön plana çıkarıldığı literatüre yeni bir bakış açısı katacağı düşünülmektedir. Güvenlik insan hayatının olduğu gibi komşuluk ilişkilerinde vazgeçilmez unsurları arasında yer almaktadır. Komşuluğun oluşma amaçlarından birisi de güvenlik unsurunun oluşturulması arzusudur. Bu alanda yapılacak çalışmalarla komşuluk ve güvenlik ilişkisinin daha etraflıca ele alınması gerektiği kanati hâkim olmuştur.

Bu çalışmada Komşuluk ve güvenlik ilişkisi literatür taraması, saha araştırması yapılarak belli zaman, sınırlı mekân içerisinde ortaya konmaya çalışılmıştır. Çalışma nicel araştırma teknikleri ile yapılmıştır. Nitel araştırma teknikleri ile örneklemin derinlemesine analiz edilmesinin yerinde olacağı düşünülmektedir.

Öğrencilikten ayrılıp çalışma hayatına başladığımda, bende ufkumun ve okuma isteğimin sona ereceği düşüncesi hâsıl olmuştu. Fakat bir üniversitede hem de Balıkesir Üniversitesi gibi köklü bir kurumda olmam beni eğitimime devam etmem konusunda kamçılardı. Bu maceraya başlama sürecimde ve devamında birçok engelle ve kişi ile sınınsam da akademik bir eser meydana getirdiğim için çok mutluyum. Umarım Sosyolojiye ve literatüre faydalı olmuşumdur.

Gerek iş hayatımda gerekse bu çalışmada, bilgi, tecrübe ve vakar duruşu ile bana sabır ve yol gösteren değerli hocam ve danışmanım Prof. Dr. Fahri ÇAKI'ya teşekkürü bir borç bilirim. Bana katlandığı ve her zaman desteğini hissettiğim hayatımın anlamı biricik eşim Asuman'a; ilk göz ağrımız, saygının timsali yakışıklı oğlum Enes FEVZİ'ye; eviminiz neşesi ve evin en güzeli canım kızım Zeynep Nisa'ya; İyilik meleği, bu konuda da bana destek ve moral veren sülalemizin idolü kız kardeşim Uzm. Dr. Ebru DOĞAN'a, hayır duaları ile beni manevi olarak destekleyen Canım Annem'e ve destek veren tüm idari ve akademisyen arkadaşlarıma teşekkür ederim.

BALIKESİR, 2025

HALİL GÖKTAŞ

ÖZET

KOMŞULUK VE GÜVENLİK: PLEVNE MAHALLESİ ÖRNEK OLAY İNCELEMESİ

GÖKTAŞ, Halil

Yüksek Lisans, Sosyoloji Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Fahri ÇAKI

2025, 112 Sayfa

Bireyselleşmenin ön planda olduğu günümüz modern sonrası toplumlarının sosyal sorunlarından birisi de komşuluktur. Komşu ve komşuluk kavramı insanlık tarihi kadar eski olsa da günümüze gelene kadar bir değişim ve dönüşüm geçirmekle birlikte varlığını devam ettirmiştir. Komşuluğun ortaya çıkması ve yaşanmasında en önemli kavramlardan birisi güvenlidir. Komşuluk nasıl bireyler arası iletişimin bir sonucu olarak ortaya çıkıyor ise güvenlik de kendini güvende hissetme arzusunun bir tezahürüdür. Güvenlik ve komşuluk kavramları birbirlerini doğuran olgulardır. Komşuluk varsa güvenlik vardır ya da güvenlik varsa komşuluk vardır. Günümüzde komşuluk üzerine yapılan araştırmalarda daha çok komşuluk ilişkileri ve komşuluğun çevresel faktörlerle ilişkisine odaklanılmıştır. Literatürde komşuluğun geleneksel topluma ait bir kurum olduğu, modern ve modern sonrası zamanda yok olacağı, dönüşeceği şeklinde çeşitli varsayım ve çalışmalar ön plana çıkmaktadır. Bu doğrultuda, bütüncül bir yaklaşımla nicel araştırma yöntemleri içerisinde yer alan survey desenlerinden anket tekniği kullanılarak veriler toplanmış ve betimsel analizi yapılmıştır. Balıkesir Altıeylül Plevne Mahallesi'si özelinde gerçekleştirilen bu araştırma ile komşuluk literatürüne farklı bir bakış açısı kazandırılmaya çalışılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, komşuluk güvenlik ilişkisinin toplumda yüksek bir oranda devam ettiği görülmektedir. Bu oran komşuluğun farklı boyutlarında (güven, emanet, gönüllülük, sosyal güvenlik) değişmekle birlikte komşuluğun devamı için güçlü bir direnç göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Komşu, Komşuluk, Güvenlik, Postmodern toplum,
Bireyselleşme

ABSTRACT

NEIGHBORHOOD AND SECURITY: A CASE STUDY OF PLEVNE NEIGHBORHOOD

GÖKTAŞ, Halil

Master Thesis, Department of Sociology

Advisor: Prof. Dr. Fahri ÇAKI

2025, 112 Pages

An important dimension of the social relations of today's post-modern societies, where individualization is at the forefront, is neighborhood. Although the concept of neighbor and neighborhood is as old as human history, it has continued its existence despite a change and transformation until today. One of the most important concepts in the emergence and experience of neighborhood is security. Just as neighborhood emerges as a result of communication between individuals, security is also a manifestation of the desire to feel safe. The concepts of security and neighborhood are phenomena that give birth to each other. If there is neighborhood, there is security, or if there is security, there is neighborhood. Today, research on neighborhood has focused more on neighborhood relations and the relationship of neighborhood with environmental factors. In the literature, various assumptions and studies come to the forefront that neighborhood is an institution belonging to the traditional, that it will disappear or transform in the modern and post-modern times. In this direction, data were collected using the survey technique from the quantitative research methods with a holistic approach and descriptive analysis was conducted. This research, which was conducted specifically for Balıkesir Altıeylül Plevne Neighborhood, tried to provide a different perspective to the neighborhood literature. According to the findings, it is seen that the neighborhood security relationship continues at a high rate in the society. Although this rate changes in different dimensions of the neighborhood (trust, trust, volunteering, social security), it shows a strong resistance for the continuation of the neighborhood.

Keywords: Neighbor, Neighborhood, Security, Postmodern society,
Individualization

Yokluğunu ömrümün her anında, ruhumun derinliklerinde hissettiğim

Canım BABAMA...

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖNSÖZ	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER	ix
TABLolar LİSTESİ.....	xii
GÖRSELLER LİSTESİ	xiii
GRAFİKLER LİSTESİ.....	xiv
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xviii
1. GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Konusu	2
1.2. Araştırmanın Amacı	3
1.3. Araştırmanın Önemi.....	3
1.4. Araştırmanın Varsayımları.....	3
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları	4
1.6. Tanımlar	4
2. İLGİLİ ALANYAZIN	5
2.1. Kuramsal Çerçeve	5
2.1.1. Modernleşme ve Risk Toplumu.....	5
2.1.2. Bireyselleşme ve Komşuluk	9
2.1.3. Kentsel Yaşam ve Mahalle Yaşamının Dönüşümü	12
2.1.4. Güvenlik ve Mahalle Güvenliği.....	13
2.1.5. Mahalle Güvenliğinin Boyutları	15
2.1.5.1. Suça Karşı Güvenlik (Can, mal, ırz güvenliği).....	16
2.1.5.2. Trafik Güvenliği	17
2.1.5.3. Afet ve Çevre Sorunları	18
2.1.5.4. Sokak Hayvanlarına Karşı Güvenlik	18
2.1.5.5. İçki ve Uyuşturucu Kullanıcılarına Karşı Güvenlik	19
2.1.5.6. Çocukların ve Kadınların Güvenliği.....	20
2.1.5.7. Sosyal Güvenlik ve Yardımlaşma.....	21

2.1.5.8. Mahalle Güvenliğinde Toplumun Oynayabileceği Roller.....	22
2.2. İlgili Araştırmalar	24
3. YÖNTEM	26
3.1. Araştırma Deseni.....	26
3.2. Evren ve Örneklem	26
3.3. Veri Toplama Araçları ve Teknikleri	31
3.4. Verilerin Toplanma Süreci.....	32
3.5. Verilerin Analizi.....	32
4. BULGULAR VE YORUMLAR	33
4.1. Demografik Özellikler	33
4.1.1. Özet.....	37
4.2. Mahalle Güvenliği Algıları	39
4.2.1. Genel Güvenlik Algısı	39
4.2.2. Afetler ve Çevre Güvenliği.....	41
4.2.3. Suça Karşı Güvenlik	49
4.2.4. Sosyal Güvenlik.....	55
4.2.5. Ayrımcılık.....	59
4.2.6. Özet.....	63
4.3. Komşuluk İlişkileri	67
4.3.1. Komşuluk Sorunları.....	67
4.3.2. Komşuluk Sermayesi	73
4.3.3. Finansal Yardımlaşma ve Hediyeleşme.....	74
4.3.4. Komşulara Gönüllü Hizmet.....	77
4.3.5. Güven ve Emanet İlişkileri	79
4.3.6. Serbest Zaman Faaliyetleri	82
4.3.7. Özet.....	83
4.4. Güvenlik Önemleri ve Komşular Arası Güvenlik İşbirliği.....	86
4.4.1. Afetlere Karşı Önlemler.....	86
4.4.2. Suçlulara Karşı Önlemler.....	90
4.4.3. Sosyal Güvenlik Önlemleri.....	92
4.4.4. Özet.....	95
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	97
5.1. Sonuçlar	97
5.2. Öneriler	102
KAYNAKÇA	103

EKLER	107
Ek 1. Anket Formu	107
Ek 2. Etik Kurulu Onayı	112

TABLÖLÄR LİSTESİ

	Sayfa
<u>Tablo 1.</u> Demografik Özelliklerin Özeti.....	37
<u>Tablo 2.</u> Mahalle Güvenliği Algıları Hakkında Verilerin Özeti.....	64
<u>Tablo 3.</u> Mahalle Komşuluk İlişkileri Hakkında Verilerin Özeti.....	84
<u>Tablo 4.</u> Güvenlik Önlemleri ve Komşular Arası Güvenlik İşbirliği Verileri Özeti.	96

GÖRSELLER LİSTESİ

	Sayfa
<u>Görsel 1.</u> Balıkesir Mahallesi Krokisi	27
<u>Görsel 2.</u> Balıkesir Altıeylül İlçesi Plevne Mahallesi Nüfusu Yıllara Göre Dağılım Grafiği	29
<u>Görsel 3.</u> Plevne Mahallesi Haritası	30

GRAFİKLER LİSTESİ

	Sayfa
<u>Grafik 1.</u> Katılımcıların Yaş Grubu Oranları	33
<u>Grafik 2.</u> Katılımcıların Cinsiyet Grubu oranları	34
<u>Grafik 3.</u> Katılımcıların Toplam Aylık Hane Geliri Oranları	35
<u>Grafik 4.</u> Tamamlanan En Yüksek Eğitim Seviyesi Oranları	35
<u>Grafik 5.</u> Katılımcıların Mülkiyet Durumu (Ev Sahibi/ Kiracı) Oranları	36
<u>Grafik 6.</u> Mevcu Adreste Yaşam Süresi Oranları	37
<u>Grafik 7.</u> Gün İçinde Kendini Güvende Hissetme Oranları	40
<u>Grafik 8.</u> Gece Kendini Güvende Hissetme Oranları	40
<u>Grafik 9.</u> Evde Kendini Güvende Hissetme Oranları	41
<u>Grafik 10.</u> Yangın Çıkma Oranları	42
<u>Grafik 11.</u> Su Basması/Sel Oranları	42
<u>Grafik 12.</u> Deprem Oranları	43
<u>Grafik 13.</u> Çöplerin Ortada Olma Oranları	44
<u>Grafik 14.</u> Grafiti Oranları	44
<u>Grafik 15.</u> Terk Edilmiş Araba Oranları	45
<u>Grafik 16.</u> Terk Edilmiş/Boş Bina Oranları	46
<u>Grafik 17.</u> Bakımsız EV ve Bahçe Oranları	46
<u>Grafik 18.</u> Trafik Kazası Oranları	47
<u>Grafik 19.</u> Sokak Köpeği Saldırısı Oranları	48
<u>Grafik 20.</u> Sokak Hayvanları Kaynaklı Hastalık Oranları	48
<u>Grafik 21.</u> Uyuşturucu Satıcısı/Kullanıcısı Oranları	49
<u>Grafik 22.</u> Ev/İşyeri Soygunu Oranları	50
<u>Grafik 23.</u> Fiziksel Saldırılarına Maruz Kalma Oranları	50
<u>Grafik 24.</u> Öldürülme Riski Oranları	51

<u>Grafik 25.</u> Mal/Eşya Çalınma Oranları	52
<u>Grafik 26.</u> Kurallara Aykırı Araç Sürüşü Oranları	52
<u>Grafik 27.</u> Araba Çalma/Zarar Verme Oranları	53
<u>Grafik 28.</u> Fuhuş Olasılığı Oranları	54
<u>Grafik 29.</u> Gençlik Çetesi Oranları	54
<u>Grafik 30.</u> Sokakta Sarhoşluk/İçki İçme Oranları.....	55
<u>Grafik 31.</u> İşsiz Genç/Yetişkin Etrafta Aylakça Dolaşma Oranları.....	56
<u>Grafik 32.</u> Yüksek Sesli Müzik/Parti Oranları.....	56
<u>Grafik 33.</u> Aile İçi Şiddet Oranları.....	57
<u>Grafik 34.</u> Kadınlara Sarkıntılık/Taciz Oranları	58
<u>Grafik 35.</u> Çocuk Tacizi Oranları	58
<u>Grafik 36.</u> Ayrımcılık Oranları	59
<u>Grafik 37.</u> Yaş Nedeni İle Ayrımcılığa Uğrama Oranı.....	60
<u>Grafik 38.</u> Cinsiyet Nedeni İle Ayrımcılığa Uğrama Oranı.....	60
<u>Grafik 39.</u> Etnik Kökeni Nedeni İle Ayrımcılığa Uğrama Oranı.....	61
<u>Grafik 40.</u> Engellik Durumu Nedeni İle Ayrımcılığa Uğrama Oranı	62
<u>Grafik 41.</u> Dini/Meshebi Aidiyeti Nedeni İle Ayrımcılığa Uğrama Oranı.....	62
<u>Grafik 42.</u> Sınıfsal/Sosyo-Ekonomik Durum Nedeni İle Ayrımcılığa Uğrama Oranı	63
<u>Grafik 43.</u> Komşuların İçki İçip Sarhoş Olma/Rahatsızlık Verme Oranı	68
<u>Grafik 44.</u> Komşuların Yüksek Sesli Müzik/Yüksek Sesli Partiler Eylemlerinin Rahatsızlık Verme Oranı.....	68
<u>Grafik 45.</u> Komşuların Aile İçi Şiddet Eylemlerinin Rahatsızlık Verme Oranı	69
<u>Grafik 46.</u> Komşuların Fuhuş Eylemlerinin Rahatsızlık Verme Oranı.....	70
<u>Grafik 47.</u> Komşuların Gürültülü Komşuluk Eylemlerinin Rahatsızlık Verme Oranı	70

<u>Grafik 48.</u> Komşuların Bağırma/Küfür Etme/Kavga Etme Eylemlerinin Rahatsızlık Verme Oranı.....	71
<u>Grafik 49.</u> Komşuların Hayvan Besleme (Kedi, Köpek, Kümes Hayvanı vb.) Eylemlerinin Rahatsızlık Verme Oranı.....	72
<u>Grafik 50.</u> Komşularına Giren-Çıkanın Belli Olmaması Eylemlerinin Rahatsızlık Verme Oranı.....	72
<u>Grafik 51.</u> Komşuların Aypartman/Site Ortak Giderlerinin (Aidatlar) Zamanında Ödenmemesi Eylemlerinin Rahatsızlık Verme Oranı.....	73
<u>Grafik 52.</u> Sıklıkla Görüşülüp, Yakın İlişki Kurulan Komşu Oranı	74
<u>Grafik 53.</u> Komşulardan İhtiyaç Olduğunda Borç Para İsteme Oranı	74
<u>Grafik 54.</u> Komşulardan İhtiyacı Olana Borç Para Verme Oranı.....	75
<u>Grafik 55.</u> Komşuların Düğün-Dernek İşlerine veya Özel Günlerine Katılıp Hediye Verme Oranı.....	76
<u>Grafik 56.</u> İhtiyaç Duyan Komşularıma “Arabamı Veririm” İbaresine Katılım Oranı	76
<u>Grafik 57.</u> İhtiyaç Duyan Komşuların Ev-Bahçe İşlerine Yardım Oranı	77
<u>Grafik 58.</u> İhtiyaç Duyan Komşulara Bakım Hizmeti Verme Oranı	78
<u>Grafik 59.</u> “Evde Olmayan Komşumun Evine Göz-Kulak Olurum” İfadesine Katılım Oranı.....	78
<u>Grafik 60.</u> “Komşularıma Genel Olarak Güvenirim” İfadesine Katılım Oranı.....	79
<u>Grafik 61.</u> “Çocuğumu Birkaç Saatliğine Komşuma Emanet Edebilirim” İfadesine Katılım Oranı	80
<u>Grafik 62.</u> “Birkaç Saatliğine Komşumun Çocuğuna Bakabilirim” İfadesine Katılım Oranı.....	81
<u>Grafik 63.</u> “Birkaç Gün Evden Uzak Kalacaksam Evcil Hayvanımı Komşuma Emanet Edebilirim” İfadesine Katılım Oranı.....	81
<u>Grafik 64.</u> “Komşularıma Sıklıkla Ev Oturmalarına Giderim” İfadesine Katılım Oranı	82

<u>Grafik 65.</u> Komşularıyla Birlikte Bazen Piknik vb. Etkinlikler Yaparım” İfadesine Katılım Oranı	83
<u>Grafik 66.</u> Evi Deprem/Sel/Yangın vb. Afetlere Karşı Sigortalatma Oranı	87
<u>Grafik 67.</u> Evinin Bulunduğu Binanın Afet Risklerine Karşı Dayanıklılık Testini Yaptırma Oranı.....	87
<u>Grafik 68.</u> Afet Risklerine Karşı Hane-İçi Bir Planlama Yapma Oranı	88
<u>Grafik 69.</u> Hanede Afet Risklerine Karşı Erzak ve İlk Yardım Malzemesi Hazırlığı Yapma Oranı	89
<u>Grafik 70.</u> Afet Risklerine Karşı Haneden Birinin Eğitici Bir Faaliyete Katılma Oranı	89
<u>Grafik 71.</u> Hırsızlık, Haneye Tecavüz vb. Suçlara Karşı Eve Alarm veya Kamera Taktırma Oranı	90
<u>Grafik 72.</u> Evde Güvenlik Amaçlı Silah Bulundurma Oranı	91
<u>Grafik 73.</u> Saldırılarına Karşı Savunma Maksatlı Dövüş Sanatı Eğitimi Alma Oranı.	91
<u>Grafik 74.</u> Komşularla Ortak Çevre Risklerini Münaza (Sohbet) Etme Oranı.....	92
<u>Grafik 75.</u> Komşularla Ortak Çevre Temizliği Yapma Oranı.....	93
<u>Grafik 76.</u> Komşularla Hızlı İletişim İçin Ortak Whatsapp vb. Grubuna Üye Olma Oranı.....	93
<u>Grafik 77.</u> Mahalle Suç İzleme Programına Üye Olma Oranı	94
<u>Grafik 78.</u> Sokak/Mahalle Sorunlarının Çözümü İçin Ortak Faaliyete Gönüllü Olma Oranı.....	95

KISALTMALAR LİSTESİ

Ark.	: Arkadaşları
BBKA	: Balıkesir Belediye Başkanlığı Kent Arşivi
BAUN	: Balıkesir Üniversitesi
Bkz.	: Bakınız
Çev.	: Çeviren
Ed.	: Editör
MKÜ	: Mustafa Kemal Üniversitesi
s.	: Sayfa
SBE	: Sosyal Bilimler Enstitüsü
T.C.	: Türkiye Cumhuriyeti
TDK	: Türk Dil Kurumu
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
Vb.	: Ve benzeri
WEB.	: World Wide Web

1. GİRİŞ

Sosyal bir varlık olan insanın yaşamının her evresinde diğer bireylere ihtiyaç duyduğu genel kabul görmüş bir olgudur. Bu ihtiyaç doğumla birlikte (bakım, beslenme, korunma) ortaya çıkmakta ilerleyen yaşlarda farklı formlarda devam etmektedir. Bu formların en önemlileri ise aile ve komşuluktur. Aile biyolojik olarak bireyin seçiminin mümkün olmadığı bir kurum iken komşuluk bunun tam tersi sınırlı da olsa tercih edilebilen bir yapıdır.

Komşu ve komşuluk kavramı bireyin kendi öz benliğini oluşturmaya başladığı çocukluk evresinde hayatının merkezinde yer almaktadır. Çünkü aile tarafından iyi ve kötü günlerde, ihtiyaç halinde veya yardım amaçlı, çocuk üzerinden iletişim sağlandığından, komşuluk çocuğun öz benliğinde yer etmektedir. Bir diğer husus ise sosyal ve maddi gereksinimlerin dışında dini (Yahudilik, Hristiyanlık, Müslümanlık) öğretilerde de komşuluğun öneminden bahsedilmesi kişilik oluşumuna etkisini daha da artırmaktadır.

Komşuluk güven temelinde ortaya konan bir ilişki türüdür. Sosyalleşmeyi sağlamanın yanında maddi ve manevi ihtiyaçların da ortaklaşa giderildiği bir yapıdır. Bunları, temel ihtiyaçlar (gıda, eşya, araç vb.), yardımlaşma (hatalık, kaza, yemek vb.) sosyal bağlar (düğün, cenaze, güvenlik vb.) şeklinde çoğaltmak mümkündür. Bu ilişkinin bir diğer boyutunu ise otokontrol mekanizması oluşturmaktadır. Bu mekanizma bireyleri ilişkilerinde ve davranışlarında toplumca benimsenen normların içerisinde kalmaya zorlar. Aksi durumlarda dışlanma, eleştirilme hatta ötekileştirme mekanizmalarını tetikleyebilir. Bu durum sosyal kontrol kavramını doğurabilir. Bu kavramın olumlu veya olumsuz çağrışımları kişi ve kurumlara göre farklılık arz etmektedir. Ancak daha çok gelenekselin modern üzerindeki tahakkümü olarak lanse edilmektedir.

Geçmiş insanlık tarihi kadar eski olan “komşu” ve “komşuluk” kavramları kırsalda köy, şehirde ise mahalle komşuluğu şeklinde yaşanmaktadır. Modernleşmenin getirdiği bireyselleşme ile birlikte komşuluğun eskiye ve geleneksele ait bir durum olduğu tezleri savunulsa da değişen norm ve muhteviyatıyla komşuluğun devam ettiği

ve etmesi gerektiği bir diğer savdır. Kalabalık müstakil yaşamın doğal iletişim şekli olan komşuluk, çekirdek hatta bireysel çok katlı şehir yaşamında aynı oranda olmasa da kendine yer bulmaktadır.

Özellikle 21. yüzyıl sonrası modernleşme ile başlayıp küreselleşme ile hızlanan çözülme komşuluk ilişkilerini de etkilemiştir. Küçülen dünyanın bireyleri ve toplumları tek tipleştirme eğiliminde olduğundan komşuluk ilişkileri de sığ ve yüzeysel hatta zorunlu bir forma bürünme eğilimdedir. Bu durumun sonucu olarak güvenliği içinde içeren komşuluk tehlike ve risk barındırma durumuna dönüşmüştür. Bu durumun temel nedenleri arasında komşuların iletişim eksikliği, bireyselleşme, kalabalık mahalle nüfusu, hızlı ve devamlı ikamet değişikliği vb. sayılabilir. Ancak metropollere nazaran köy, kasaba hatta nüfus yoğunluğunun az olduğu şehirlerde geleneksel komşuluk çok daha az değişime uğrayarak yaşanmaya devam etmektedir.

Bu tez çalışmamızın birinci ayağını komşuluk oluştururken, buna bağlı olarak ikinci ayağını da güvenlik, güven algıları oluşturmaktadır. Burada güvenlik kavramı mekânsal güvenliği (ev güvenliği, iş yeri güvenliği vb.) ve bireysel güvenliği (can güvenliği, mal güvenliği vb.) kapsamaktadır. Komşuluğun temel öğelerinden birisi olan güvenliğin günümüz komşuluğunda ne derece var olduğu önem arz etmektedir. Komşuluk üzerine yapılan birçok çalışma olmasına karşı komşuluğun güvenlik boyutunda irdelenmesi gerekmektedir.

1.1. Araştırmanın Konusu

Modernleşme ile birlikte kırsaldan kentlere hızlı bir nüfus hareketliliği meydana gelmiştir. Bunun sonucu olarak kentlerde ani ve yoğun bir değişim yaşanmaya başlamıştır. Kenti oluşturan mahalleler bu değişimin merkezinde yer almışlardır. Komşuluk mahalle ile birlikte zikredilen kavramların başında gelir. Çünkü mahalleyi oluşturan bireyler mekânsal ve fiziksel olarak yakın çevre içerisinde yer aldıklarından komşudurlar. Komşuluk ise güven ve güvenlik olguları üzerinde var olur.

Komşular, kendisine güvenilen, her şey emanet edilebilen yakın mekân paylaşımcıdır. Tüm kavram ve değerler gibi komşuluk ve muhteva ettiği anlamda son dönemde hızlı bir değişim sürecine girmiştir. Komşuluk ve güvenlik (Plevne Mahallesi Örnek Olay İncelemesi) bu çalışmanın temel konusunu ihtiva etmektedir.

Çalışma içerisinde incelenen konular, Balıkesir /Altıeylül-Plevne Mahallesi'nde yaşayan bireylerin (hane bazında) sosyo-demografik profili, komşuluk ve güvenlik algıları ile bunların sosyokültürel değişmeye etkisidir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı, Balıkesir/Altıeylül-Plevne Mahallesi özelinde komşuluk ve güven ilişkilerini incelemektir. Komşuluk ilişkilerinin değişim ve dönüşümünde güvenliğin etkisi üzerine odaklanılacaktır. Geleneksel komşuluğun içinde barındırdığı güvenlik duygusu kavramının günümüzde ne derece belirleyici bir etki göstermekte olduğu, hızlı kentleşmenin ve nüfus değişiminin kent ve mahalle yaşamına nasıl etki ettiği irdelenecektir.

Bir diğer amaç ise bireyi ön plana çıkaran günümüz yaşamında komşuluk ilişkisinin varlığına gerek olup olmadığının irdelenmesidir. Birey ve ailelerin pratikleri ve algıları üzerinden komşuluğun ihtiva ettiği anlam ve komşuluk güven ilişkisi saptanmaya çalışılacaktır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Komşuluk ilişkileri toplum ve sosyal hayat içerisinde geçmiş ve günümüzde en çok incelenen ve üzerine çalışmalar yapılan alanlardan birisidir. Bu çalışmalarda birçok disiplin (Tarih, Ekonomi, Coğrafya, Sosyoloji vb.) bağlamında ortaya konmuştur. Bu çalışma komşuluğun temel unsurlarından birini teşkil eden güven ve güvenlik olgusu üzerinden komşuluğu irdelemektedir. Bu nedenle komşuluk ilişkisinde güvenlik üzerine spesifik bir çalışmadır. Literatür açısından katma değer ihtiva edeceği düşünülmektedir.

1.4. Araştırmanın Varsayımları

Bu çalışmamızda kullanılan mak üzere hazırlanan anket katılımcılara yüzyüze veya online olarak uygulanmıştır. Katılımcıların ankette sorulan sorulara verdikleri yanıtların doğru ve samimi olduğu varsayılmıştır.

Altıeylül İlçesi Plevne Mahallesi'nde yapılan araştırma sonuçlarının tüm Balıkesir İli veya tüm bölgeye genellenemeyeceği fakat bu bölgeler için bir fikir verebileceği varsayılmaktadır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Komşuluk ve güvenlik ilişkisinin irdelendiği çalışmada verilerin berli bir zaman diliminde (sınırlı) elde edilmesi bir kısıtlılık oluşturmaktadır. Ayrıca sınırlı bir alanda (Altıeylül/Plevne Mahallesi) yapılması coğrafi olarak başka bir kısıtlılık olarak karşımıza çıkmaktadır.

Çalışmada nicel bir araştırma yöntemi benimsenmiştir. Ancak çalışmanın daha derinlemesine ve çok yönlü bir şekilde ele alınabilmesi için, nitel araştırma yöntemleriyle desteklenmesi yerinde olacaktır. Konun nitel veri toplama teknikleri aracılığıyla (örneğin görüşmeler, odak grup çalışmaları, katılımlı gözlem vb.) analiz edilmesi elde edilen bulguların daha kapsamlı bir şekilde yorumlanmasına imkân tanıyacaktır.

Araştırmamız betimsel bir araştırmadır. Bu yüzden araştırmanın güvenilirlik ve geçerlilik testi yapılmamış olması bir diğer kısıtlılık olarak karşımıza çıkmaktadır.

1.6. Tanımlar

Komşuluk ve güvenlik ilişkisine ilişkin yapılan çalışma içerisinde sık kullanılan tanım ve kavramlar aşağıdaki şekilde açıklanabilir:

“*Komşu*” kelimesi konutları yakın olan kimselerin birbirlerine göre aldıkları ad olarak tanımlanmaktadır. Ayrıca sınır ortaklığı bulunan; mücavir olarak da kullanılmaktadır (TDK, 2024).

“*Komşuluk*” kavramı ise komşu olma durumu, komşularla olan ilişki şeklinde açıklanmaktadır (TDK,2024).

“*Güvenlik*” kavramı için yapılan tanımlama ise şu şekildedir. Toplum yaşamında yasal düzenin aksamadan yürütülmesi, kişilerin korkusuzca yaşabilmesi durumu; emniyet (TDK, 2024).

2. İLGİLİ ALANYAZIN

2.1. Kuramsal Çerçeve

2.1.1. Modernleşme ve Risk Toplumu

Modernleşme kelime anlamı olarak çağdaşlaşmak demektir. Bu kavram ilk olarak İkinci Dünya Savaşı sonrasında ekonomik ve teknolojik olarak Batılı devletlerin gerisinde kalan toplumların ilerlemesi maksadı ile gündeme gelmiştir. Başlarda iktisatçılar arasında tartışılan bu konu daha sonraları toplumsal, kültürel ve siyasal bağlamda ele alınmaya başlamıştır. Zamanla tüm çevrelerin (iktisatçılar, sosyologlar, antropologlar ve siyaset bilimciler) bu konuya odaklanmasıyla 1950'li 1960'lı yıllarda modernleşme kavramı ortaya çıkmıştır (Altun, 2000, s. 123). Bu süreç Batı dışı toplumları da etkisi altına almış ve Batı'ya ulaşmayı kendilerine hedef olarak görmeye başlamışlardır. Altun'un ifadesi ile: “İkinci Dünya Savaşı sonrasında Batı dışı toplumlar içerisinde de Batılılaşma, modernleşme ve kalkınma gibi toplumsal değişme süreçleri üzerinde yoğunlaşmış ve bu süreçlere duyulan ilgi kuramsal zeminlerden siyasal iktidarlara etkisini hissettirmiştir”(Altun, 2000, s. 123).

Modernleşmenin ölçüsü ve hızı gerçek anlamda ne derece Batılılaştığımızla ilgilidir ve yöntemi adeta bir dayatma etkisi yaratan değişim talebidir. Bu değişim talebinin çeşitli nedenlerle ortaya çıkması mümkündür. Bu talep Batı dışı toplumların Batı'yı kendilerine hedef göstermesi şeklinde tezahür edebildiği gibi Batı'nın diğer toplumları kendisine dönüştürmek istemesi şeklinde de ortaya çıkmıştır. Batı dışı toplumlar bilimsel ve teknolojik bir değişimi hedefleyerek Batı'nın gittiği yoldan giderek, onların da ilerisine geçme çabasında iken, Batılı toplumlar kendileri dışındaki toplumların her zaman onların gerisinde ama peşinde olmaları gerektiği düşüncesindedirler. Bu tek yönlü (Batı yönünde, Batı'ya benzeyerek) değişim talep ve süreci, farklı toplum ve milletlerin birbirine benzer hâle gelmesi eylemidir. Bu benzerlik Batılılaşmayı ifade eden Avrupalılaşıma veya Amerikanlaşma sürecidir (Çakı, 2023, s. 96).

Lerner, Avrupalı Güçlerin sömürge devletleri oluşturmalarını ile birlikte örneğin

Hindistan'ın İngilizleşmesinden bahsedildiğini, ancak zamanla daha geniş bir kavram olan Avrupalılaşıma kavramının kullanılmaya başladığını söylemektedir. Ancak süreç içerisinde Avrupalı sömürgeci güçlerin egemenlik alanlarını terk etmek durumunda kalmaları ile Amerika güçlü bir dünya devleti olarak belirmiş ve bu sefer de Avrupa'nın Amerikalılaşmasından, dünyamınsa Batılılaşmasından söz eder olmuştur. İkinci Dünya Savaşı sonrasında ise artık dünyanın Batılılaşması süreci 'modernleşme' kavramı ile ifade edilmeye başlanmıştır. (Altun, 2000, s. 164).

Bilimsel ve teknolojik geri kalmışlık kaygısı ile ortaya çıkan değişim talebi, daha çok kültürel ve toplumsal olarak kendini göstermiştir. Kendi öz benlikleri çözülen toplumlar dil, kültür ve bireysel ilişkilerinde Batı toplumlarına dönüşme eğilimine girmişlerdir.

Modernleşme kuramına göre Batı dışı toplumların kültür ve değerleri geri ve kurtulması gereken olarak kabul edilmiştir. "Giddens'a göre modernlik 17. yüzyıldan başlayıp bütün dünyayı etkisi altına alan toplumsal yaşam ve örgütlenme biçimidir. Giddens'a göre bu modernleşme sürecinde geleneksel toplum tümüyle ortadan kalkmaz. Kendini geçmişin yerine ikame eden bir dünyadır modernlik" (Soydemir, 2011, s. 174). Solmaz'ın ifadeleriyle;

Batılı değişim süreci tek yol olarak gösterilmektedir. Batı Toplumu ile örtüşmeyen kurumlar ve düşünceler "modern olmayan" ya da 'uygarlık-dışı' diye damgalanarak değerlendirme dışı bırakılmaktadır. Ancak gerçekte yaşanan süreçler, tarihsel ve toplumsal değişimin yönü ve modelinin tek bir formunun olmadığını göstermektedir (Solmaz, 2011, s. 44-45).

Bu tek yönlü ve doğrusal değişim klasik kuramcılar Durkheim ve Weber tarafından da çelişkili bulunmuştur. Bilimsel bir fen deneyinin dahi aynı sonuçları vermesinin koşulu tüm değişkenlerin aynı ve benzer kriterlerde olmasına bağlıdır. Bu değişimi sosyal bilimler bağlamında ele alacak olursak tüm değişkenlerin (toplum ve bireyler) sabit tutulması zor hatta imkânsız bir ihtimaldir. Birey ve toplum sürekli değişir ve dönüşür. Ancak bu değişim ve dönüşümünde her bireyin toplumda oluşturduğu etki aynı değildir. Solmaz'ın ifadesiyle; "İyimserlik ve kötümserlik arasında gidip gelen beklentiler ve olgusal gerçeklik arasındaki farklılık, hem modernliği hem de kuramları tartışmalı hâle getirmektedir" (Solmaz, 2011, s. 45).

Modernleşme insan ve toplum hayatında birçok değişikliği de beraberinde getirmiştir. Hızla değişen ve dönüşen bir süreç yaşanmaktadır. Herakleitos'un ünlü

vecizesindeki ifade ile “Değişmeyen tek şey değişimin kendisidir”.

Modernleşme ile ön plana çıkan kavramlardan birisi de ‘risk’ kavramıdır. Dilimizde Fransızca ‘risque’ kelimesi ile kullanılmaya başlayan risk “zarara uğrama tehlikesi, riziko” olarak tanımlanmaktadır (http-1). Bu kavram son dönemde ortaya çıkan bir kavram olmamakla birlikte görünürlüğü artmıştır. “Modern öncesi dönemlerde risk kelimesi tehlike ve macera gibi anlamlarda kullanılan bir denizcilik terimidir” (Altundere, 2016, s. 6). “Risk kavramı sosyal bilimler alanında değişik yönleriyle ele alınarak tanımlanmıştır. ‘Risk ve Risk Toplumu’ kavramlarını öncelikli olarak Anthony Giddens ve Ulrich Beck kullanmıştır” (Korkmaz, 2019, s. 63). Giddens, riskleri “dışsal risk” ve “imal edilmiş risk” şeklinde ifade etmektedir. Giddens’a göre “dışsal risk” tabiat olayları sonucunda meydana gelen ve insan etkisinin nerede ise hiç olmadığı (kuraklık, sel, hastalık, vb.) durumları ifade etmektedir. Bu riskler modern öncesi riskler olmakla birlikte beklenen ve kabullenilen risklerdir. Bu nedenle etki alanları sınırlıdır. “İmal edilmiş risk” ise modernleşme sonrası insanın doğaya müdahalesinin artmasıyla birlikte ortaya çıkan ve sınırlarının tahmin edilemediği risklerdir. Bu riskler (nükleer silahlar, çevre felaketleri, vb.) doğanın doğal dengesine müdahaleler sonucunda insanlar tarafından üretilmişlerdir (Korkmaz, 2019, s. 63-64).

“Dışsal risk”lerin zaman içerisinde telafisi (doğa tarafından veya insan eli ile (sigortalama) mümkün iken, “imal edilmiş risk”ler için zaman ve mekân kavramı öngörülemezdir. Üstelik etkileri doğada uzun yıllar devam etmekle birlikte, insanlarda da nesiller boyu aktarılmaktadır. Beck bu durumu şöyle ifade eder:

Kristof Kolomb gibi yeni kıtalar ve ülkeler keşfetmek için yola çıkan herkes ‘riskleri’ göze almıştı. Ama bunlar kişisel risklerdi, nükleer füzyon ya da radyoaktif atıkların depolanması gibi tüm insanlığı tehdit eden küresel tehlikeler değildi. Bu dönemde ‘risk’ sözcüğü yeryüzündeki tüm hayatın kendi kendini yok etmesi tehlikesini değil, cesaret ve macerayı çağırıyordu (Beck, 2011, s. 24).

Tarihin ve insanlığın her safhasında olan riskler tüm insanlığı zaman ve mekândan bağımsız olarak tehdit eder hale gelmiştir. Bir el bombası ile ifade edecek olursak, pimini çekecek kişinin elinde ya da attığı kısıtlı mesafedeki kişi ve mekânları yok eden risk, nükleer bir füzeye dönüşerek atıldığında çok uzak ve geniş bir alanı yaşanılmaz hale getirerek oradaki canlıları da yok etmektedir. Hatta Beck’in ifadesiyle: “Modernleşme riskleri, eninde sonunda onları üreten ya da onlardan kâr

sağlayanları da etkiliyor. Sınıf modelini berhava eden bir bumerang etkisi yaratıyorlar” (Beck, 2011, s. 27-28). Bu kaçınılmaz sona hızla bir ilerleme söz konusudur.

Var olan riskler hem teknik uzmanların dünyayı düzenleme yönetim biçimine etki etmekte hem de sosyal hayatın içerisinde bireylerin yaşam biçimlerini şekillendirmektedir. Önceki zamanlarda bilinmeyen yeni ve yüksek etkili risk parametrelerinin ortaya çıkışı, toplumsal düzende yeni bir yaşam biçimi oluşumunu tetiklemektedir (Altundere, 2016, s. 8).

Altundere’ye göre, Beck ve Giddens modernleşme ile şekillenen toplumların “risk türleri” tarafından “biçimlendirildiği görüşünde birleşmektedir. Bu risklerin “mekânsal, zamansal” ve “toplumsal” etkilerini her alanda görmek mümkündür. Fakat bu etkiler kavramların koyduğu sınırların yok olmasına neden olmuştur. Örneğin oluşan yeni risk durumu için mekân, zaman ve toplum tahayyülü oluşturulamamaktadır. Bir çevre felaketinin ya da nükleer bir sızıntının başladığı mekânla sınırlı kalmayacağı gibi etkisinin de ne kadar süre devam edeceği bilinmemektedir. Bunun sonucu olarak toplumlara olan olumsuz etkisinin ise tespiti nerede ise mümkün olmadığından risk algımızı köreltmektedir (Altundere, 2016, s. 8).

Risk’in bu denli toplumlara şekillendirdiği bir ortamda Ulrich Beck tarafından ‘Risk Toplumu’ kuramı ortaya atılmıştır. Beck, riskin değişerek genişleyen anlamından yola çıkarak küresel söylev geliştirmiştir. Mevcut riskler artık tüm toplumu tehdit etmektedir. Bu tehditler kısmen pozitif etki yaratsa da aslında negatif sonuçlar doğurmaktadır (Soydemir, 2011, s. 171). Aşırı tüketime yönlendirilen insanlığın bitip tükenmek bilmez ihtiyaçlarını karşılama çabalarının olumsuz döngüsünü en iyi şekilde Beck şu örnek ile ifade etmektedir:

Münih’in Neuperlacher banliyösindeki bir toplu konutun üç odalı evinde oturup üç aylık oğlu Martin’e memesini emzirten kadın, bu şekilde zirai kimyasallar üreten kimya sektörüyle ve Avrupa Birliği’nin tarım sektörüyle ilgili yönetmelikleri dolayısıyla seri üretim ve aşırı gübreleme yapmak zorunda kalan çiftçilerle ‘doğrudan bağlantılıdır (Beck, 2011, s. 35).

“Beck’in risk toplumu sanayi toplumundaki denetim ve güvenlik mekanizmalarının yetersiz kalması sonucu risklerin meşrulaşp yayılarak daha tehlikeli anlamlar kazandığı sanayi toplumunun risk toplumu haline geldiği bir modernlik süreci anlamına gelmektedir” (Çuhacı, 2007, s. 138).

Beck, Klasik sanayi toplumunda zenginlik üretim mantığı risk üretim mantığının hâkimiyeti altında iken, risk toplumunda tersine bir hâkimiyet söz konusudur. Ayrıca zenginliğin yönü en üst tabaka iken risklerin yönü tüm toplumdur. Para sınırlı ve tükenebilir bir metaya karşılık gelirken, risk tükenmek yerine sürekli kendini yenileyerek büyüyen bir durum meydana getirmektedir (Çuhacı, 2007, s. 139). Sınıflı toplum ile risk toplumunun kıyaslanması ve tehlikenin büyüklüğünün izahını, Beck “Sınıflı toplumun rüyası herkesin pastadan pay istemesi ve almasıdır. Risk toplumunun ütopyası ise, herkesin zehirlenmekten korunmasıdır” (Beck, 2011, s. 72) şeklinde yapmaktadır. Hiç kimsenin bu risk toplumunda bir koruyucu kalkını veya mucizevi kurtuluş reçetesi bulunmamaktadır. Küreselleşen dünya, uzakları yakın ettiği gibi (Tüm Dünyada hepimiz artık yakın komşuyuz) tehlikeleri kapısı kapalı evimizin içerisine (fikrimiz dahi sorulmadan) buyur etmiştir.

2.1.2. Bireyselleşme ve Komşuluk

Modernleşme ile her alana sirayet eden riskler toplumsal çözümlerin kapısını aralamıştır. Modernleşme sürecinin öne çıkardığı kavramlardan birisi de “bireyselleşme”dir. Çuhacı, Beck’in bireyselleşme kavramındaki anlam değişimini şöyle ifade etmektedir:

Beck’in risk toplumu kuramı ile bağlantılı olarak sıkça kullandığı bireyselleşme kavramı, bilinen “yalnızlık ve soyutlanma” anlamlarından farklı olarak “toplumsal sınıfta bağlılığın azalması, geleneklerden ayrılarak yaşam biçimlerinin değişmesi” anlamını taşımaktadır. Bu tür bir bireyselleşme içinde, bireyler yer almak istedikleri gruba kendileri karar vermektedir. Beck, günümüzde sosyal bir eşitsizlik yaşandığının altını çizmekte ve eşitsizliklerle birlikte ortaya çıkan bireyselleşme ile bireylerin tüm riskleri göze alarak kendi kaderlerine inanmak, geleneksellikten kopmak zorunda kaldıklarını iddia etmektedir (Çuhacı, 2007, s. 151).

Modern öncesi bireylerin üretim araçlarına olan ilişkileri temel alınarak sınıflandırıldıkları sınıflı toplumun sonrası risk toplumuyla birlikte evlilik, yaşam, çalışma alanlarında ‘bireyselleşme’ kavramının ortaya çıkmasına yol açmıştır. Bireyselleşme modernitenin dayatmaları arasında yerini almıştır (Altundere, 2016, s. 12). Bauman’a göre: “Bireyselleşme bir seçenek değil bir kaddedir; bireysel seçme özgürlüğü alanında, bireyselleşmeden kaçma ve bireyselleşme oyununa katılmayı reddetme seçeneği kesinlikle gündemde değildir” (Bauman, 2011, s. 63).

Bireyi merkeze alan modernlik; inanç, yaşam şekli gibi temel kararları bireyin içinde var olduğu toplumdan bağımsız olarak almasını sağlamıştır. Hatta bu özgürlük yasalarla da teminat altına alınmıştır. Ancak en büyük kazanım olarak görülen özgürlük alanı bireyi geçmiş ile gelecek arasında sıkışmaya itmiştir. Huzura kavuşmanın daha çok özgürlük sağlanacağı umudu diriliğini korumakla birlikte bu durum ahlakın ve inancın ikinci plana itildiği tekil yığınlar oluşturmuştur (Solmaz, 2011, s. 50).

Modernleşme süreci toplumsal yapının hemen her alanında geleneksel norm vb ilişkilerle çatışan ve onları dönüştüren bir dinamiğe sahiptir. Bu dönüşümden bireylerin en temel toplumsal birimi olan aile kurumu da etkilenmiştir. Özellikle kadınlar açısından, bireyselleşme süreci ile birlikte, daha önce merkezine aileyi alan konumdan, bireysel kimlik ve özgürlüklerini önceleyen bir konuma yönelim gözlenmektedir. Ancak bu dönüşüm, her zman bir özgürleşme anlamına gelmemektedir. Aksine kadınların toplumsal rollerinde yeni sorumluluklar ve yükümlülükler doğurmakta, mevcut yapısal sorunları daha da derinleştirebilmektedir. Beck bu durumu şöyle ifade ediyor:

Toplumsal sınıflardaki statüyle ilgili “özgürleşme”, cinsiyet statüsüyle ilgili “özgürleşme” ile örtüşüyor. Bu kendini önemli ölçüde kadınların koşullarındaki değişiklikte gösteriyor. En yeni veriler, oldukça açık bir dille konuşuyor: kadınların “yeni yoksulluğun” pençesine düşmesine yol açan tuzak, eğitim yetersizliği veya toplumsal konum değil, boşanma. Bu da kadınların eş ya da ev kadını olarak gördükleri desteği ne ölçüde kaybettiklerini gösteriyor, üstelik bu süreç artık değiştirilemez. ...Bağımsızlaşan bireysel konumların düzenlenmiş duygu mübadelesi için –her an bozulabilir olan- çelişkilerle dolu bir stratejik ortaklık (mantık evliliği) oluşturduğu bir tür “müzakereye dayalı geçici aile” ortaya çıkıyor (Beck, 2011, s. 134-135).

Bireyselleşme modern toplumlarda bireyin toplumsal yapılar içerisindeki yerinin dönüşümünü açıklayan sosyolojik bir kavramdır. Bireyselleşme bireyin geleneksel yapılardan (aile, din, cemaat, sınıf vb.) giderek bağımsızlaşması kendi kimliğini, yaşam tarzını ve kararlarını daha özgür biçimde oluşturması sürecidir. Modernite bireyi toplumun önüne koyarak merkezileştirdiği gibi toplulukları da değiştirip dönüştürmektedir. Bu dönüşüm de etki altına alınan en önemli kurum toplumun çekirdeğini oluşturan ailedir.

Aile tarihsel olarak en eski kurumlardan birisidir. Geleneksel aileden çekirdek aileye, çekirdek aileden değişen ve dönüşen biçimleriyle (ör. tek ebeveynli aile gibi) hepimizin

hayatını derinden etkileyen bu kurumun sosyolojik analizi hem toplumsal ilişkilerin hem de kişisel ilişkilerimiz ve deneyimlerimizin anlaşılması açısından önemlidir (Kasapoğlu & Karkıner, 2011, s. 29).

Sanayileşme ve modernleşme süreçleri ile geleneksel aile küçülerek çekirdek aileye dönüşme eğilimine girmiştir. Modern yaşamın bireyselleşmeyi ön plana çıkarması ile çekirdek ailede çözümleri beraberinde getirmiştir. Bu sürecin sonunda toplumun ve devletin çekirdeğini oluşturan aile kurumu yerine bireysel yaşam ön plana çıkmıştır.

Aileye benzer şekilde yakın ve etkin iletişim halinde olunan sosyalleşme türlerinden biri de komşuluktur. Komşu; konutları yakın olan kimselerin birbirine göre aldıkları ad iken, komşuluk; komşu olma durumunu ifade etmektedir (TDK, 2024). Diğer bir tanıma göre; “bir yerde, bir çevrede birbirine yakın mekânlarda oturan veya oturma yerleri yakın olan kimselerin birbirine göre aldıkları konumdur” (Sosyal Bilimler Ansiklopedisi, 1985, s. 394) şeklinde izah edilir.

Belirli bir coğrafi çevre içinde birbirlerini ziyaret eden, şahsen veya ismen tanıyan, karşılıklı yardımlaşan, ödünç alan ve ödünç veren birbirlerinin aletlerini ve malzemelerini kullanabilen, sıkı sosyal ilişkiler kurmuş olan, sayı bakımından çok fazla olmayan ailelerden kurulu küçük yerel yapıdır. Komşuluk hemen hemen her coğrafya üzerinde görülen toplumsallaşma şeklidir. Tamamıyla enformal karaktere sahip bulunan komşuluk küçük yapısı itibariyle sade, hatta basit tabii muhtevanın taşıyıcısıdır (N, 1991, s. 169).

Komşuluk ilişkilerine dini değerlerin yanı sıra gelenekler de büyük önem atfetmiştir; bu ilişkilerin sınırlarını ve biçimini belirlemeye çalışmıştır. Ancak komşuluk, özünde sınırlarını ve biçimini dışsal kurallardan çok, bireylerin sosyal etkileşimleri ve dayanışmaları yoluyla kendiliğinden belirleyen bir toplumsal ilişkilendirme biçimidir. Temelinde insani ilişkileri barındıran komşuluğun geri planında güven, güven duyma ve kendini emniyette hissetme söz konusudur. Komşuluk tercih edilebilir bir durum olabilmekle birlikte (ev komşuluğu, bahçe komşuluğu), zaruret haliyle de (iş yeri komşuluğu) oluşabilmektedir. Akrabalık ilişkilerinin bile önünde yer alabilen komşuluk ritüellerinin (bayramlar, ölümler, doğumlar, kutlamalar vb.) yerine getirilmediği durumlarda “...enformal yaptırımları kaçınılmaz olur” (Yıldız ve Gündüz, 2015, s. 8).

Ancak toplumsal yapıdaki dönüşümlerle birlikte bu geleneksel komşuluk ilişkileri de çeşitli açılardan dönüşüme uğramıştır. Sanayileşme, kentleşme, bireyselleşme ve yaşam tarzlarındaki farklılaşmalar toplumsal ilişkilerin doğasını

yeniden şekillendirmiştir.

Değişen iş hayatı ve ekonomik imkânlar, öğrenim durumu, şehirleşme medya ve eğlence alışkanlıkları yüzünden geleneksel komşuluk anlayışında, algılanmasında, beklenti ve ilişkilerinde, komşuluğun ifasında ve temel ritüellerinde ciddi değişimlerin ortaya çıktığı ileri sürülebilir (Yıldız ve Gündüz, 2015, s. 8).

Modernleşmenin olmazsa olmazı bireyselleşme, komşuluk ve komşuluk ilişkilerini de değiştirmiş ve dönüştürmüştür. Tarım toplumundan sanayi toplumuna hızlı bir geçişle geleneksel komşuluk ilişkileri yeni bir boyut kazanmaya başlamış, hatta 2000’li yıllardan (Türkiye’de) sonra zayıfladığı düşünülmektedir. Ancak komşuluk ilişkilerindeki değişim ve dönüşüm kente oranla kırsalda daha az olduğu görülmektedir.

2.1.3. Kentsel Yaşam ve Mahalle Yaşamının Dönüşümü

“Küresel kentleşme kavramı, küreselleşmenin kentleşme biçimlerine özel etkisini anlatır” (Aktay, 2007, s. 93, Koyuncu, 2009, s. 24). Bu kavram ile bütün dünyada görülen “...benzer üretim-tüketim ve zaman-mekân düzenlerinin oluşturduğu ağlar...” tüm kentleri birbirinin aynı mekânlara dönüştürmüştür (Aktay, 2007, s. 93, Koyuncu, 2009, s. 24). Bu dönüşüm sosyalleşme alışkanlıkları, tüketim kültürü ve yapılaşma vb. her alanda ortaya çıkmıştır. Modernleşme bireyleri tek tipleştirip (Avrupalılaştırma-Amerikalılaştırma) batılılaştırdığı gibi şehirleri de buna dâhil etmekte geç kalmamıştır (Aktay, 2007, s. 93, Koyuncu, 2009, s. 24).

Bauman’ın ifadesiyle: “Bütün kent yaşamı modern değildir, fakat bütün modern yaşam kent yaşamıdır” (Bauman, 2001, s. 169). Geleneksel yaşam biçimleri kente göçle birlikte değişime ve dönüşüme tabi tutulmuşlardır. Kentsel yaşama adaptasyon süreci modernleşmenin de ölçüsünü oluşturmuştur. Bireyin geleneksel yaşamdam uzaklaşma eğilimi kentsel yaşamda kendine bir yer edinme eğilimine etki eder.

Modernleşmenin etkisiyle yaşam kırsaldan kente doğru akmaya başlamıştır. Bu akışın gerisinde ekonomik ve kültürel sebepler olmakla birlikte, Kongar’a göre: “Özellikle Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler için kırsalın iticiliği kentleşme açısından çok önemli etkindir” (Kongar, 2001, s. 551). Bu kentleşme yarışı geleneksel bağ ve aidiyetleri yok etmekle kalmamış, yenilerinin oluşmasına izin

vermemiştir.

Kentin olumsuz etkilerinin üzerinde duran yaklaşımlar, özgürleşmenin bedelinin yabancılaşma olduğunu belirterek; artan suç, çevre kirliliği, yoksulluk, toplumsal ve ahlaki sarsılma gibi kentsel sorunların altını çizmiştir. Geleneksel toplumsal bağları kopartan kent yaşamı, bunların yerine ancak ikincil, kısmi, geçici, yüzeysel ve gayri şahsi ilişkiler koyabilmekte, sonuçta ise birey tek başına kalmakta, atomlaşmaktadır (Ayata ve Ayata, 1996, s. 2).

Günümüzde mahalle kentin bir alt birimi iken, birbirlerine tezat teşkil etme eğilimindedir. Burada asıl vurgulanmak istenen geleneksel mahalle kültürüdür. Komşuluk da bu geleneksel mahallenin bir sosyalleşme aracıdır. Modern kentleşme girdabında mahallenin adı vardır ama fonksiyonu yok olmaya yüz tutma eğilimindedir. Kentsel yaşamda insanlar daha çok mekânı paylaşmakta, daha fazla ilişki içerisine girmektedir. Ancak bu ilişki, yoğunluğuna karşın, gelip geçici hatta zoraki etkileşimlerdir. Şehrin özgür bireyi özgürlüğünü birlikte kutlayacağı komşulardan yoksundur. Mekânsal çok katlılaşmanın getirdiği suni komşuluk bu yabancılaşmayı daha da artırmaktadır. (Aydemir, 2013, s. 82).

Yoğun göç dalgası mahalleyi mekânsal olarak değiştirdiği gibi sosyoloji olarak da bir değişime tabi tutmuştur. Bazı mahalleler gettolaşırken, bazıları da dar gruplara hitap eden mekânsal formlara dönüşmüşlerdir. Bu dönüşüm mahalle kültürünün temelini oluşturan güven ve güvenlik kavramlarının, tehlike ve güvensizlik kavramları ile yer değiştirmesine yol açmıştır (Alver, 2007, s. 54).

2.1.4. Güvenlik ve Mahalle Güvenliği

Güvenlik, “toplum yaşamında yasal düzenin aksamadan yürütülmesi, kişilerin korkusuzca yaşayabilmesi durumu, emniyet” şeklinde tanımlanmaktadır (TDK, 2024). İnsanlığın temel ihtiyaçlarında biri olarak güvenlik her zaman ilk sıralarda yer almıştır. Birey ve toplum düzeyinde güven ortamının inşası ve bu güvenin sürdürülebilirliğini sağlama arayışı, tarihsel ve toplumsal süreçlerde daima önemli bir konu olmuştur. Bu durum temel insan hakkı olarak kabul edilmiş ve kanunlarla da koruma altına alınmıştır.

Ortaçağ toplumlarının güvenlik algısı, şehirlerin etrafını çevreleyen surlar sonucu, insan (Aslantürk ve Aslantürk, 2023, s. 99), “dış dünyanın baskılarından

kurtulmuş bir şekilde, ilk kez kendini özgür bir dünyada bulmuştur” (Childe, 2013, s. 9). Childe’in görüşleri doğrultusunda, surun sınır koyma işlevine sahip olduğunu anlayabiliriz. Sınırı sur içerisindekiler ve dışarısındakiler; içerisindekiler kente aittir, diğerleri ötekidir (Aslantürk ve Aslantürk, 2023, s. 99). Bu durum bizlere içerisindeki kent, dışarısının ise köy olduğu gerçeğine götürmektedir. Kentsel yaşam güvenli ve zengin yaşamı ifade ederken kırsal yaşam ise fakir ve kurtulması gereken yaşama karşılık gelmektedir (Mazı, 2008, s. 42).

Güvenlik ve güvenin oluşturulmasında önemli kavramlardan birisi ise mahalledir. Mahalle kelimesi, mekânsal bir ifade olmakla birlikte aslında içindeki insan topluluğunu da anlatmaktadır. Sınırları ve sakinleri belli mekânlar yani, bu sınırlar fiziki olduğu kadar geleneklerle çizilmiş informel kabullerdir (Kaypak, 2012, 85). Bu sınırlar daha çok geleneksel mahalle kültürü kavramında yer alan mahallenin otokontrol mekanizmalarıdır. Bu mekanizmaların başında “sosyal kontrol” ve “çıkılmaz sokaklar” kavramları ilk sıralarda yer alır. Mahalle, içerisinde yaşayanlar için güvenli bir ortamın ta kendisidir. Bu baskı toplumsal ve dinsel sınırlara uymanın denetim ve kontrolünü üstlenirken, “çıkılmaz sokaklar” ise mahalleyi yabancılara karşı sınır kapısı işlevi ile pasaport kontrolünü gerçekleştirmiştir.

İçinde bir topluluk ifadesini de barındıran mahalle kavramının güvenliği de elbette mahallede yaşayan kişiler için önem arz etmektedir. Geleneksel mahallelerde güvenlik tamamen orada yaşayan ahalî ve toplumun önde gelenleri (yaşlılar, imam, öğretmen, muhtar vb.) tarafından sağlanmaktaydı ve mahalleler kayda değer sorunların yaşanmadığı mekânlardı. Bu durum sadece mahalle bekçisi ile güvenliğin sağlanmasından da anlaşılmaktadır. Bekçi mahallenin görünür ve resmi görevlisi idi. Camii, okul ve kahvehaneler tüm konu ve problemlerin masaya yatırılıp, çözüme kavuşturulduğu mekânlardı. Buralarda alınan kararlar tartışılmaz uyulan, mahkeme kararlarından daha etkili çözümler üretmekteydi (Jacobs, 2011, s. 79).

Modernleşmenin kentlere kontrolsüz insan devşirmesi ile geleneksel kontrolün olduğu mahalle yerini kontrolsüz mahalleye bırakmıştır. Childe’in söylemiyle surların içinde olan ve güvenli ortamı temsil eden kent modernleşme ile tam tersi sonuç ortaya çıkarmıştır. Sınırları ve yaşayanları belli mahalle her yönden sınırsızlaşırken güvenlikte yerini güvensizliğe terk etmiştir. Çocukların, kadınların hatta hayvanların serbest ve mutlu yaşam yeri, güvensiz ve korkulan mekânlara dönüşmüştür. Hızlı ve kontrolsüz nüfus artışı ile “...mekânsal ve kültürel siteleşme, cemaatleşme, kentsel

yabancılaşma, mafyalaşma, kayıt dışı ekonomik faaliyetler, sokak çocukları, kentsel sosyal dokuda marjinal oluşumlar gibi çok yönlü etkileri olan kritik sorunları karşımıza çıkarmaktadır” (Kaypak, 2013, s. 9; Parlak, 2009, 1257).

Süreç içerisinde sosyal kontrol kavramının anlamı da değişerek güvenlik değil baskı aracı şeklinde tam tersi bir anlam kazanmıştır.

Geleneksel dönemde sosyolojik anlam ifade eden mahalle baskısı modern kentte siyasal anlama gelecek şekilde kullanılmıştır. Modern kent Durkheim’in organik dayanışmacı toplumuna göre betimlenmektedir. Geleneksel toplumlarda dinsel inanç toplumsal hayatın bütününe düzenlediği için, ahlaki otoritenin kaynağı Tanrı’dır. Modern toplumlarda dinsel inançların zayıflamasıyla, ahlaki otoriteye toplumdan başka kaynaklık yapacak güç kalmamış olması (Özyurt, 2007, s. 100), sosyal kontrol aracı olarak mahalle baskısı kavramını gündeme getirmiştir (Aslantürk ve Aslantürk, 2023, 201).

Kentlerin tarih boyunca ve günümüzde ihtiva ettiği güvenlik siyasi yapılarca kontrol edilen otoriter gücün (güvenlik güçleri, kolluk kuvvetleri vb.) kontrol ettiği güvenliği ihtiva ederken; geleneksel mahalle güvenliği (güvenli mahalle/ sosyal kontrol) sosyal ve kendini var eden güvenliği ihtiva etmektedir. Güvenli mahallelerin ortadan kalkması ile ifade edilen merkezi otoritenin zayıflaması değil, tam tersine kontrolü sağlamak için daha da güçlenmesi buna karşın sosyal kontrol kavramının tamamen işlevsiz hâle gelmesidir. Güvenli mahalleler ortadan kalkarken onların yerini gettolar, banliyöler, gece kondu mahalleleri ve güvenli siteler almıştır. “Güvenlikli sitelerin”, “siteril bir hayat”ı tercih etmesini, komşuyu iş birliği olarak gören bir algının tersine, bir tehdit olarak görme eğilimine işaret olarak algılayabiliriz” (Yıldız ve Gündüz, 2015, s. 5). Bireylerin güvenlik ve düzen arayışıyla yöneldiği steril yaşam biçimleri, toplumsal etkileşimi hızlandırarak bireysel izolasyona yol açmaktadır. Bu durum kontrollü ve güvenli ancak sosyal olarak sınırlı cezaevi koşullarıyla benzeşmektedir. Ancak burada dikkat çekici fark, bireylerin bu izolasyonu zorunlulukla değil, gönüllü tercihlerle inşa etmeleridir; bu da modern yalnızlık biçimlerinin önemli bir göstergesidir.

2.1.5. Mahalle Güvenliğinin Boyutları

Mahalle güvenliğini fonksiyon ve boyutlarının geniş olması nedeniyle farklı alt başlıklar altında açıklamak daha yerinde olacaktır. Bu alt başlıkları suça karşı güvenlik (can, mal, ırz güvenliği), trafik güvenliği, afet ve çevre güvenliği, sokak

hayvanlarına kaşı güvenlik, içki ve uyuşturucu kullananlara karşı güvenlik, çocukların ve kadınların güvenliği, sosyal güvenlik ve yardımlaşma şeklinde sıralayabiliriz.

2.1.5.1. Suça Karşı Güvenlik (Can, mal, ırz güvenliği)

Günümüzde kent ortamlarında sürekli değişen nüfus hareketleriyle birlikte artan nüfus yoğunluğu, mahalelerin geleneksel otokontrol mekanizmalarının eskiye nazaran zayıflamasını beraberinde getirmiştir. Bu da birçok suçun işlendiği mekânlara dönüşmelerini hızlandırmıştır. Bu güvenlik sorunları, farklı türde suçların mahalle sakinlerinin yaşam kalitesini ve genel güvenlik hissini nasıl etkilediğini gösterir. Bu suçlar hırsızlık ve soygunlar, vandalizm, çete kavgaları, sözlü taciz ve taciz olayları şeklinde ortaya çıkabilmektedir (Aydın, 2018).

Hırsızlık ve soygunlar (ev soygunu, iş yeri soygunu, okul soygunu vb.) mahallelerde en çok karşılaşılan suç türleri arasındadır. Bu suçlar bireyleri maddi kayıplara uğratmaları yanında güvensizlik duygusunun oluşmasına da sebep olmaktadır. Aydın'ın (2018) çalışmasında "Mahallerdeki hırsızlık olayları yalnızca mal kaybına yol açmakla kalmaz, aynı zamanda mahalle sakinlerinin güvenlik hissini de ciddi şekilde sarsar." ifadesi bu durumu açıkça ortaya koymaktadır. Bu soygunların başında da insanları en çok tedirgin eden ev soygunları gelmektedir. Örneğin, Ankara'nın bir mahallesinde birkaç ay içerisinde aynı sokakta dört evin soyulması, mahalle sakinlerini geceleri uyuyamaz hâle getirmiştir. Bu tür olaylar toplum üzerinde derin kaygı ve endişelere mahal vermekle birlikte komşuluk ilişkilerinin zayıflamasına da sebep olmaktadır (Aydın, 2018).

Vandalizm de mahallelerde özellikle gençler arasında yaygın olan bir suç türüdür. Kamu mallarına zarar verme ve duvarlara çeşitli yazılar ve şekiller çizme şeklinde ortaya çıkan bu şiddet eylemi son dönemlerin en yaygın suçlarından birisidir. "Vandalizm mahalledeki yaşam kalitesini düşürmekle kalmaz, aynı zamanda mahalle sakinleri arasında korku ve güvensizlik yaratır" (Türkoğlu ve ark., 2019). İzmir'de bir mahallede gençler tarafından yapılan grafitiler ve park ekipmanlarına zarar verilmesi estetik ve güvenlik sorununa yer açtığı gibi, mahalle parkındaki bankların kırılması ve çocuk oyun alanlarına zarar verilmesin, ailelerin çocuklarını parka götürmekte endişe etmelerine yol açmakla birlikte mahalledeki sosyal ilişkileri olumsuz etkilemiştir (Türkoğlu ve ark., 2019).

Mahallelerdeki yerel ve illegal gruplaşmalardan birisi ise çeteleşme yolu ile kişi ve bireyleri maddi ve manevi zarara uğratma eylemidir. Bu grupların sayısı ve etkisi tüm toplumu sarsacak derecede artmıştır. Ayrıca bu grupların kendi aralarındaki kavgaları da güvenlik ve huzur açısından büyük bir sorun teşkil etmektedir. Bu tür olaylar özellikle çocuklu ailelerin korku ve endişe duymasına neden olmaktadır (Kaya ve Ekinci, 2019).

Sözlü taciz ve diğer taciz olayları mahalledeki güvenlik algısına ciddi şekilde zarar vermektedir. Bu tür olaylara en çok maruz kalanlar kadınlar ve çocuklardır. Bu şiddet mağdurlar üzerinde psikolojik ve travmatik sonuçlar doğurduğu gibi sosyal ilişkilerini de olumsuz etkilemektedir. Sözlü ve fiziki tacize uğrayan bireyler güvensizlik hissi yaşadıklarından sokakta yürümekten dahi çekinmektedirler (Türkoğlu, 2020).

2.1.5.2. Trafik Güvenliği

Mahalledeki trafik sorunları, mahallelinin günlük yaşam kalitesini ve genel güvenlik hissini önemli derecede etkiler. Mahallede yaşanan trafikle ilgili problemlerin başlıcaları, trafik yoğunluğu, park yeri yetersizliği, hız yapan araçlar ve yayaların yaşadığı problemlerdir. Bu sorunlar mahalledeki bireylerin fiziki güvenliğini tehdit etmesinin yanında hem bireysel hem de sosyal ilişkilerini de olumsuz etkiler. Trafik yoğunluğu özellikle İstanbul gibi büyük şehirlerde mahalle içerisindeki yolların tıkanması acil durumlarda (ambulans, itfaiye vb.) araçların mahalleye erişimini zorlaştırmakta, işe gidişlerde geç kalmalara neden olmaktadır. Bunun sonucu olarak mahalle sakinlerinin günlük yaşam akışını bozarak aşırı stres ve sinire neden olmaktadır (Kaya & Demir, 2019).

Park yeri yetersizliği birçok mahallede önemli bir problemdir. Araç sayılarının fazlalığı ve park yeri yetersizliği araçların uygunsuz ve tehlike oluşturacak yerlere (kaldırım üstüne, yaya kaldırımlarına vb.) park etmelerine, böylece yayalar ve diğer araçlar için tehlike oluşturmalarına sebep olmaktadır. Ayrıca mahalle içerisinde hız yapan araçlar özellikle çocuk, yaşlı ve engelli bireyler için tehlike arz etmektedir.

Çocuk oyun alanları etrafında hız limitlerine uymayan araçlar ailelerin çocuklarını güvenle bu yerlere götürmelerine engel teşkil etmekle birlikte korku ve

endişeye kapılmalarına yol açmaktadır (Türkoğlu, 2020). Bir diğer sorun ise mahalledeki yaya geçitlerinin, trafik ışık ve işaretlerinin yetersizliğidir. Bu durum yayaların (özellikle yaşlı ve çocukların) karşıdan karşıya geçerken güvenliklerini tehlikeye attığı gibi trafik kazalarına da sebebiyet vermektedir.

2.1.5.3. Afet ve Çevre Sorunları

Mahallede afet ve çevre sorunları yerel toplulukların güvenliği ve yaşam kalitesi üzerinde önemli etkilere sahip olabilir. Bu sorunlar içerisinde doğal felaketler sonucu ortaya çıkan hasar ve kayıpların yanında, hava kirliliği, atık yönetimi, yeşil alan azlığı, su kıtlığını saymak mümkündür. Sel, deprem ve yangın gibi doğal afetler mahallede ciddi hasar ve kayıplara neden olabilmektedir. Özellikle depremler gibi ani oluşan felaketler alt yapılarda ciddi zararlara yol açabildiği gibi mahallelinin can güvenliğini de tehdit etmektedir. “Mahallede afet ve çevre sorunları yönetimi, yerel yönetimlerin etkili politika ve stratejiler geliştirmesiyle mümkündür (Arlan, 2019).

Afetler sonrası kriz yönetimi ve acil durum planlaması ciddi can ve mal kayıplarına neden olabilmektedir. Afetler sonrası kurtarma ve yardım faaliyetleri mahalledeki güvenliği ve toplumun dayanıklılığını etkilemektedir. “Doğal afetlere karşı hazırlıklı olmak, mahallelerin dayanıklılığını artırabilir ve toplumun afet sonrası toparlanma sürecini kolaylaştırabilir (Kılıç, 2020). Etkili bir atık yönetiminin yapılmaması mahallede çevre kirliliği ve sağlık sorunlarına neden olabilir. Çöp birikmesi ve atık suyun doğaya zarar vermesi mahallenin çevre kalitesini düşürebilir. Ayrıca su kaynaklarının kısıtlı olması ve su kirliliği mahallede ciddi sorunlara yol açabilir. “Çevre kirliliği mahallerde sağlık sorunlarının artmasına ve toplumun genel refahının düşmesine neden olur” (Yılmaz ve Aksoy, 2018). Mahallede yeşil alanların az olması, halkın sağlıklı bir çevrede vakit geçirmesini engelleyebilir. Bu durum stres seviyesinin artmasına ve yaşam kalitesinin düşmesine neden olabilir.

2.1.5.4. Sokak Hayvanlarına Karşı Güvenlik

Mahallede sokak hayvanları nedeniyle de bazı sorun ve sıkıntılar yaşanabilmektedir. Bunların başlıcaları, başıboş sokak hayvanları (kedi ve köpekler), sağlık sorunları, çevre kirliliği, gürültü ve rahatsızlık, doğal dengeyi bozmadır. Sokak

hayvanları genellikle sahipsiz ve başıboş bir şekilde olduklarından, güvenlik, beslenme ve hastalık (kuduz, kist hidatik vb.) yayma yönünden risk teşkil etmektedirler. Genellikle sağlıksız yaşam koşulları nedeni ile açlık, parazit ve yaralanmalar sokak hayvanlarının yaşam kalitesini düşürdüğü gibi insanlar için de tehlike oluşturmalarına neden olur (Gündüz vd. , 2017).

Sokak hayvanlarının mahallelerde yol açtığı bir diğer sorun dışkıları ile çevreyi kirletmeleridir. Bu dışkılar aynı zamanda bulaşıcı hastalıklara da davetiye çıkarmaktadır. Ayrıca çoğu zaman sokak köpekleri aşırı gürültü yaparak mahalle huzurunu bozdukları gibi komşuluk ilişkilerinin de olumsuz etkilenmesine neden olmaktadır (Yılmaz, 2018a). Günümüz mahalle ve şehirlerinin en büyük sorunlarında birisi ise sokak hayvanlarının önlenemez üremesidir. Bu aşırı çoğalma hayvanların hem kendi aralarındaki rekabet hem de artan popülasyonları nedeniyle yiyeceğin yetersiz olması saldırganlaşmalarına ve etraflarına saldırmalarına neden olmaktadır. Bazı yerleşim alanlarında çete benzeri yapılar aracılığıyla alan hâkimiyeti kurulmakta; bu alanlara yönelik en küçük müdahaleler dahi şiddetle karşılık bulmakta, bu durum zaman zaman yaralanma ve ölümlerle sonuçlanabilmektedir. Bu tür yapısal şiddetin hâkim olduğu mahallelerde güvenlik, huzur ve sağlıklı bir yaşam ortamından söz etmek güçleşmektedir (Kara ve arkadaşları, 2019).

2.1.5.5. İçki ve Uyuşturucu Kullanıcılarına Karşı Güvenlik

Mahallelerde uyuşturucu ve alkol kullanımı toplum sağlığı ve güvenliğini ciddi şekilde tehdit eden sorunlardandır. Bu sorunlar birey ve toplulukların yaşam kalitesini olumsuz yönde etkileyebildiği gibi çeşitli sosyoekonomik sorunlara da yol açabilmektedir. Bu sorunların başlıcaları; fiziksel sağlık sorunları, zihinsel sağlık sorunları, suç işleme potansiyellerinin artması, aile ve toplumsal ilişkilerinin bozulması ve ekonomik sorunlardır.

Uyuşturucu ve alkolün uzun süre kullanımı karaciğer, böbrek ve beyin hasarına neden olabilmektedir. Sağlam ve sağlıklı bireyleri fiziksel engelli bireylere dönüştürebilmektedir. Ayrıca uyuşturucu ve alkol bağımlılığı, depresyon, anksiyete ve diğer zihinsel sağlık sorunlarına yol açabilmektedir. Bağımlılıkla mücadele eden bireyler genellikle izolasyon ve davranış bozukları yaşarlar (Demir & Yılmaz, 2018). Bağımlı bireyler aile içi şiddet, çocuk ihmal ve istismarı gibi sorunlar yaşayabildikleri

gibi mahalle sakinleri ile güvensizlik ve huzursuzluk yaratabilmektedir. “Uyuşturucu bağımlılığı, bireylerin topluma uyum sağlama kapasitesini düşürür ve sosyal izolasyona yol açar” (Güven & Kılıç, 2020).

“Büyükşehirlerde uyuşturucu ve alkol kullanımı trafik kazalarının artmasına neler olur ve bu durum, toplumsal güvenliği tehdit eder” (Kaya & Demir, 2019). Bağımlı bireyler ekonomik olarak da sıkıntılar yaşayabilirler. İşgücü piyasasından dışlanabilir ekonomik olarak dezavantajlı duruma gelebilirler. Ayrıca bağımlı bireyler kuytu ve izbe yerlerde yaşam alanları (köprü altı, kuytu sokaklar, harabe yapılar vb.) oluşturarak mahalle ve sokakların güven ortamına zarar verirler. Bu kişiler hem madde ve alkolün verdiği bilinç kaybı ve cesaretle etraflarına maddi ve fiziksel şiddet uygulayabilecekleri gibi, ihtiyaç duydukları madde ve içecekleri almak için suça yönelim gösterebilirler. Bu tür bireylerin çoğunluğu mahalle ve sokaklardan dışlandıkları için veya bilinçsiz olarak sokaklarda ve sağlıksız koşullarda yaşamak durumunda kalmaktadırlar.

2.1.5.6. Çocukların ve Kadınların Güvenliği

Mahallelerde kadın ve çocukların güvenliği, mahallelinin ve toplumun huzur ve güven içinde yaşaması için hayati bir önem arz etmektedir. Kadın ve çocuklar fiziksel açıdan daha güçsüz olduklarından ekstra korunmaya ve güvenliğe ihtiyaç duyabilmektedirler. Bu sorunlar ekonomik olarak dezavantajlı olan bölgelerde daha belirgin olabilmekle birlikte toplumun genel refahını etkileyebilmektedir. Bu problemler; kadına yönelik şiddet, çocuk istismarı, eğitim ve bilinçlendirme eksikliği, sosyal ve ekonomik faktörler ve yetersiz yasal koruma şeklinde ortaya çıkabilmektedir.

“Kadına yönelik şiddet toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin bir sonucudur ve bu sorunla başa çıkmak için toplumsal bilinçlendirme ve eğitim programları gereklidir” (Kılıç, 2020). Kadınların mahallede ve evde yaşadığı sıkıntılar arasında ev içi şiddet, sokakta taciz ve saldırı ve çeşitli tehditler önde gelen sıkıntılardır. Bu fiziksel şiddetler kadının psikoloji ve fiziksel sağlığını ciddi şekilde etkilemektedir.

Çocuklar, fiziksel, duygusal ve cinsel risk altındadırlar. Çocukların küçük ve korumasız olmaları bu tür şiddet eylemleri ile karşılaşma olasılıklarını artırmaktadır. Kadın ve çocukların kendilerini nasıl savunabilecekleri bilgisine sahip değilseler risk durumları daha da artmaktadır. Gerekli eğitimi almaları güvenli davranış ve korunmada

risk durumlarının azalmasını sağlar. “Çocuk istismarını önlemek için yerel yönetimlerin ve sivil toplum kuruluşlarının iş birliği içinde çalışması ve koruyucu hizmetleri artırması gerekmektedir” (Güler & Yıldırım, 2019).

Yoksulluk ve sosyal eşitsizlik çocukların ve kadınların güvenlik risklerinin artmasına sebep olabilir. Ayrıca ekonomik olarak daha az gelişmiş bölge ve mahallelerde suç oranları yüksek olabildiğinden bu da risk ve tehdit durumlarını artırıcı bir rol oynamaktadır. Bir diğer unsur ise kadın ve çocukların korunmasına yönelik yasal düzenlemelerin eksikliği veya uygulamada yaşanan aksaklıklar olarak ortaya çıkabilmektedir. Etkili bir hukuki koruma ve adalet sistemi bu tür sorunlarla başa çıkmada kritik bir önem arz etmektedir.

2.1.5.7. Sosyal Güvenlik ve Yardımlaşma

Mahallede sosyal güvenlik ve yardımlaşma toplulukların dayanışma içerisinde yaşamasını sağlayarak bireylerin yaşam kalitesini artıran önemli bir unsurdur. Bu durum özellikle ekonomik ve sosyal açıdan daha az gelişmiş bölgelerde daha etkili bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Hem veren grupların bu bireyleri bulmasının kolay olması hem de ihtiyaç durumunda olan bireylerin bu taleplerini karşı taraflara iletmeleri sayesinde daha etkili bir mekanizma ortaya çıkmaktadır. Sosyal güvenlik ve yardımlaşmayı; mahalle dayanışması (komşuluk ilişkileri, topluluk organizasyonları), yardımlaşma ve destek (gıda ve giysi yardımı, eğitim ve danışmanlık) ve sosyal etkinlikler şeklinde sınıflandırabiliriz.

“Sosyal güvenlik ve dayanışma, mahallelerdeki toplumsal bağları güçlendirir ve bireylerin sosyal risklere karşı korunmasını sağlar” (Akgün & Erbay, 2019). Güçlü komşuluk ilişkilerinin olduğu mahallelerde sosyal dayanışma sağlamdır. Böyle bir ortamda komşular birbirine yardım eder, ihtiyaç sahiplerine destek olunur ve ortak sorunlarla birlikte mücadele edilir. Bu şekilde büyük problemler kolay bir şekilde aşılırken, kişilerin moral ve dayanıklılığı da en üst seviyede tutulur. “Sivil toplum kuruluşları mahallelerde dayanışma kültürünün gelişmesine katkıda bulunur ve ihtiyaç sahiplerine yönelik hizmetlerin etkin bir şekilde sunulmasını sağlar” (Kara & Yıldırım, 2020). Yerel dernek ve vakıf gibi sivil oluşumlar mahallerde yardımlaşmayı teşvik ettiği gibi kendileri de ihtiyacı olanlara maddi ve manevi (eğitim, sağlık, sosyal hizmetler vb.) destek sağlarlar.

“Yerel yönetimlerin sağladığı sosyal yardımlar, mahalle sakinlerinin yaşam kalitesini artırır ve ekonomik olarak dezavantajlı bireylerin topluma entegrasyonunu kolaylaştırır” (Öztürk, 2018). Yerel yönetimler, tarafından ihtiyaç sahibi bireylere gıda ve giysi yardımı sağlanarak ihtiyaçlarının bir kısmı karşılanmış olur ve toplumsal bağları güçlenir. Ayrıca eğitim ve danışmanlık hizmetleri sayesinde bilgi ve becerilerini geliştirme imkânı sunulur. Bu sayede sosyal ve ekonomik hayatta daha aktif yer alma olanağına kavuşmuş olurlar. Mahallelerde organize edilen sosyal etkinlikler ile bireylerin bir araya gelerek sosyalleşmeleri ve birbirlerine destek olmaları teşvik edilmiş olur.

2.1.5.8. Mahalle Güvenliğinde Topluluğun Oynayabileceği Roller

Bu konuda ilk olarak farklı ülkelerdeki uygulamalara daha sonra ülkemizde yapılabilecek çalışmalara yer verilecektir. Dünyada çeşitli ülkelerde suça karşı güvenlik kapsamında değişik gönüllük uygulamaları mevcuttur. Burada bu uygulamalara ilişkin çeşitli örnekler verilecektir.

Bu uygulamalardan ilki, neighbourhood watch (mahalle izleme) programlarıdır. Bu programın temel mantığı komşuların birbirleri ile ve polisle iş birliği yaparak işlenen suçları izlemek ve rapor etmek üzerine kuruludur. Bu program mahalle güvenliğini sağlamak için komşuların düzenli toplantılar yaparak bilgi paylaşımında bulunmalarını teşvik eder. “Neighbourhood Watch programları, topluluk iş birliği ve dikkatini artırarak suç oranlarını azaltmada etkilidir. Bu programlar sakinler arasında sorumluluk duygusunu artırır ve suç faaliyetlerini caydıran bir destek ağı oluşturur” (Brown & Smith, 2019). Bu program Amerika Birleşik Devletleri’nde uygulanmakla birlikte yine bir benzeri Neighbourhood Watch Network adıyla Birleşik Krallık’ta uygulanmaktadır.

Diğer bir güvenlik uygulaması ise citizen patrols (vatandaş devriyeleri)’dir. Kanada’da (Citizens on Patrol program), Avustralya’da ise (Neighbourhood Support Program) adı ile uygulanmaktadır. Programın uygulanma şekli polisle iş birliği yapan gönüllü mahallelilerden devriyeler oluşturularak suçluların ve suçun takibini yapmaktır. “Vatandaş devriyeleri, topluluk içinde ek bir gözetim katmanı oluşturularak potansiyel suçluları caydırır ve aktif raporlama yoluyla suçların önlemesine yardımcı olur” (John & Clarke, 2020, s. 237-239).

Community Policing (Toplum Temelli Polislik) uygulamasının en başarılı (Koban sistemi) uygulamalarında birisi de Japonya’da uygulanmaktadır, Küçük polis karakolları mahallelerde bulunmakta ve mahalleli ile sürekli irtibat halindedirler. İsveç’te de benzer şekilde toplum destekli polislik uygulaması ile emniyet güçleri ve toplulukları arasında sıkı iş birliği ile suçlar önlenmektedir. “Toplum temelli polislik ve toplum üyeleri arasında güven ve iş birliği inşa ederek kamu güvenliğini artırır ve suçları daha etkili bir şekilde önler” (Fukuyama & Takeda, 2018).

Youth Engagement Programs (Gençlik Katılım Programları), bu programlar gençlere boş zamanlarında eğitim, spor ve sanat etkinlikleri imkânları sunarak suçla bulaşmalarını önlemeyi amaçlamaktadır. Gençlik katılım programları Güney Afrika ve Brezilya’da risk altındaki gençleri suçtan uzak tutmayı amaçlamaktadır (Gomez & Silva, 2017, s. 47).

Restorative Justice Programs (Onarıcı Adalet Programları), “Onarıcı adalet programları, suçun temel nedenlerini ele alarak ve sorumluluk ve tazminat duygusunu teşvik ederek toplum içinde iyileşme ve uzlaşmayı destekler” (Larsen & Strand, 2016, s. 17). Yeni Zelanda ve Norveç’te uygulanan bu programlar suç mağdurları ve failer arasında diyalog ve anlaşmayı sağlayarak, suçun toplumsal zararlarını tamir etmekte ve gelecekte oluşacak suçları önlemektedir.

Diğer ülkelerdeki topluluk destekli ve gönüllülük temelli bu uygulamaların ülkemizde suçları ve mahalle bağlamında olumsuz durum ve olayları engelleme ya da yavaşlatma durumuna ilişkin yapılabilecek çalışmalar üzerinde duralım.

Mahalle güvenliği, yalnızca kolluk güçleri ve yerel yönetimlerce değil asıl mahallelinin aktif katılımı ile gerçekleştirilebilir. Topluluğun mahalle güvenliğinde gönüllüğe dayanan, oynayabileceği çok çeşitli roller bulunmaktadır. Bunları; komşuluk ilişkilerini güçlendirmek (tanışıklık ve dayanışma), mahalle gözlem ve bildirim sistemleri (gönüllü güvenlik devriyeleri, mahalle izleme grupları), eğitim ve bilinçlendirme (güvenlik eğitimleri, bilinçlendirme kampanyaları), yerel yönetim ve polisle iş birliği (ortak çalışma ve toplantılar, ortak güvenlik projeleri), sosyal ve kültürel aktiviteler (toplumsal bağları güçlendirmek, güvenlik temalı etkinlikler) şeklinde sıralamak mümkündür.

Arslan’ın ifadesi ile “Komşular arası güçlü ilişkiler, mahalle güvenliğini artırmakta ve suç oranlarını düşürmekte önemli bir rol oynamaktadır” (Arslan, 2019).

Aynı mahallede ikamet eden komşular arası tanışıklık ve güven duygusu mahalleye giren yabancıların kolay fark edilmesini ve şüpheli durumlardan haberdar olunmasını kolaylaştıracaktır. Ayrıca mahallelilerin kendi aralarında oluşturdukları gönüllü devriyeler belli aralıklarla kendilerine verilen bölgeyi dolaşarak şüpheli durumlardan yetkilileri haber edebilirler. Ayrıca sanal ortamda sosyal medya ve mobil uygulamalar üzerinden oluşturulan gruplarla şüpheli durumlardan anında mahalleli ve ilgili birimler haberdar edilebilir (Kılıç & Erdem, 2020).

Mahalle sakinlerinin belli konularda (kişisel güvenlik önlemleri, yangın güvenliği, ilk yardım ve acil durum yönetimi vb.) eğitilmeleri ve bu konularda bilinçlendirilmeleri (bilgilendirme broşürleri, afiş vb.) olaylara müdahalenin daha çabuk yapılmasının yanında görevliler gelene kadar zaman kazanılmasını sağlayacaktır (Yılmaz, 2018b). Diğer bir konuda Demir & Kaya'nın tespiti şu şekildedir: "Toplum ve polis arasındaki iş birliği, mahalle güvenliğinin sağlanmasında kritik bir öneme sahiptir ve bu iş birliği, suç oranlarının düşürülmesine katkı sağlamaktadır" (Demir & Kaya, 2017). Mahalle güvenliğini artırmak için yerel yönetimlerle ve kolluk güçleriyle belirli aralıklarla görüşmeler planlanması ve mahalle sakinlerinin güvenlik politikalarının saptanmasında aktif rol almaları sağlanabilir. Bir diğer husus ise polisle ortaklaşa güvenli altyapıları (güvenlik kamerası, aydınlatma cihazları vb.) geliştirilebilir.

Mahalleli arasında sosyal ve kültürel etkinlikler, sosyal ve kültürel bağları pekiştirmekle birlikte karşılıklı güven duygusunun oluşmasına vesile olabilir. Güvenlik konularında farkındalık oluşturmak amacıyla, güvenlik temalı, seminerler, atölyeler ve paneller düzenlenebilir (Güven, 2018).

2.2. İlgili Araştırmalar

Komşuluk ve güvenlik ilişkisi üzerine literatürde belirgin bir çalışmaya rastlayamadım. Bu nedenle çalışmamız literatüre katkı açısından önem arz etmektedir. Bu alanda yapılan çalışmalar daha çok komşuluk ilişkileri üzerinedir. Çalışma alanları; komşuluk-çevre, komşuluk-mekân, modernleşmenin komşuluğa etkisi, gelenek ve göreneklerde komşuluk, dini ritüellerde komşuluk, yazılı kültürde komşuluk vb. şeklinde sıralanmaktadır.

Komşuluk alanında yapılan tez çalışmalarından çalışmamıza yakın olanlar;

APAK, S., Toplu Konut Alanlarında Güvenli Çevrelerin Oluşturulmasında Kullanılabilecek Kavramsal Bir Model (Doktora,1998). GÖLCÜK, M., Kentleşme Sürecinde Akrabalık ve Komşuluk Kültürü (Afyonkarahisar Örneği) (Yüksek Lisans, 2007). KOYUNCU, A., Konya’da Komşuluk İlişkileri (Yüksek Lisans, 2005). URHAL, Ö., Şehirleşme ve Asayiş İlişkileri (Yüksek Lisans, 1992).

Komşuluk üzerine yazılan ilgili makale ve kitap örnekleri ise şunlardır. ÇADIRCI, M., Tarihten Günümüze Anadolu’da Konut ve Yerleşme, Anadolu Kentlerinde Mahalle (Osmanlı Dönemi), (1996). ÇÖRTOĞLU, Ş., Komşuluk Hukukunda Taşınmaz Mülkiyetinin Kullanılmasının Çevreye Etki ve Sonuçları, (1982). ERKAT, G., İstanbul’da Aile ve Komşuluk İlişkileri, 1. Aile Şûrası, (1990). GÜNDÜZ M ve YILDIZ M. C., Türk Yazılı Kültüründe Komşuluk (Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi), (2008). KENNETH, T. J., The Neighborhoods of Brooklyn, Neighborhoods of New York City (2004). KONGAR, E. Toplumsal Değişme Kuramları ve Türkiye Gerçeği (2002). NİRUN, N., Sistemik Sosyoloji Yönünden Sosyal Dinamik Bünye Analizi, (1991). ORHAN, B., Komşuluk: İkametgahın Yakın Çevresi, (2007).

3. YÖNTEM

3.1. Araştırma Deseni

Komşuluk ve güvenlik ilişkisi üzerine odaklanan bu çalışmada literatür taraması ve saha aşaması ile bu ilişkinin boyutları irdelenmeye çalışılmıştır. Komşuluk ilişkilerinde güvenlik kavramının ne derece önem ihtiva ettiği saptanmaya çalışılmıştır. Bu amaç doğrultusunda çalışmanın araştırma deseni; komşuluk ve güvenlik ilişkilerinin ‘Mahalle Güvenliği Algıları’, ‘Komşuluk İlişkileri’, ‘Güvenlik Önlemleri ve Komşular Arası Güvenlik İş Birliği’ çerçevesinde aratırılmasına göre kurgulanmıştır. Söz konusu bu boyutlar literatür taramasından hareketle ve nicel araştırma yöntemlerine dayanarak kendi geliştirdiğimiz bir anket formu kullanılarak incelenmiştir.

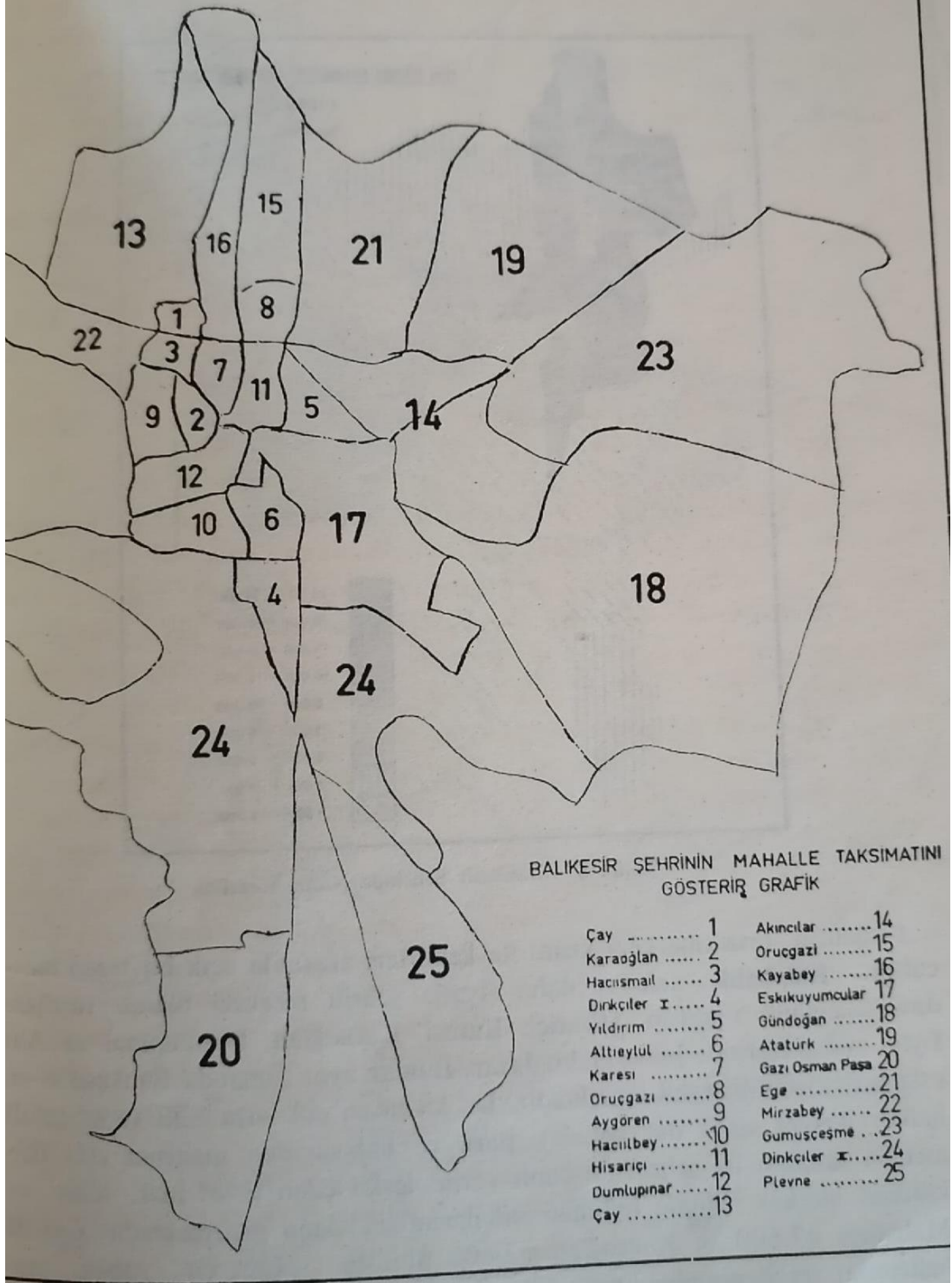
3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın yapıldığı il olan Balıkesir, Çanakkale ve İstanbul boğazlarının geçiş güzergâhında yer alan, günümüz ve tarih boyunca stratejik bir önemini kaybetmeyen bir konumdadır. İlin hem Ege hem de Marmara denizlerine kıyısının olması büyük bir nüfus sirkülasyonuna tanıklık etmesine yol açmıştır. 11. yüzyılda Selçuklularla Türkler tarafından ele geçirilen bölge daha sonra uzun yıllar Karesi Beyliği hâkimiyetinde kalmıştır. En son Osmanlı idaresi ve Millî Mücadele sonrası yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin güzide bir şehri olan Balıkesir hiçbir zaman önemini kaybetmemiştir (Güler ve ark., 2016, s. 96).

Balıkesir 6 Aralık 2012 tarihinde yayımlanan 6360 sayılı kanunla büyük şehir vasfını kazandığından Altıeylül ve Karesi şeklinde iki merkez ilçeye ayrılmıştır. Çalışmanın gerçekleştirildiği Altıeylül İlçesi 13 merkez mahalle (Plevne, Bahçelievler, Altıeylül, Gümüşçeşme, Gaziosmanpaşa, Dinkçiler, Kasaplar, 1. Gündoğan, 2. Gündoğan, Hacıilbey, Hasan Basri Çantay, Sütlüce, Yıldız) ve 81 kırsal mahalleye ayrılmıştır. Bu mahallerden Gaziosmanpaşa, Bahçelievler,

GümüŖçeŖme ve Plevne 1950 sonrası Ŗehrin geniŖlemesi sonucu kurulmuŖlardır. Plevne, Kasaplar ve Dinkçiler; Bahçelievler ve GümüŖçeŖmeye nazaran daha eski yerleŖim yeleri olmaları nedeniyle yerleŖimler daha plansız ve binalar daha yaŖlıdır. Bunun sonucu olarak eski mahallerde müstakil yerleŖimlerin fazla olması komŖuluk iliŖkilerine olumlu yönde etkilediği düşünölmektedir. Plevne ve Bahçelievler mahallerinde gelir, eğitim durumu ve nüfus yoğunluğunun diğerlerine göre yüksek olduğu görölmektedir. Ayrıca bu mahallerin ulaŖım, sağlık ve eğitim açasından daha avantajlı oldukları gözlenmektedir (http-2).

Nüfus dağılımı ve yerleŖme daha çok kent-kırsal arasında deđiŖime ile oluŖturmuŖtur. Fakat nüfus deđiŖimine ecnebi memleketler doğanların (Arnavutluk, Bulgaristan, Romanya, Rusya, Yugoslavya ve Yunanistan) bu bölgeye yerleŖtirilmesi de etki etmiŖtir Balıkesir Belediye BaŖkanlıđı Kent ArŖivi [BBBKA] , s. 19). Bu bölgelerden gelen nüfus kültür ve komŖuluk ritüellerini de beraberlerinde getirerek kozmopolit bir yapı oluŖmasına da etki etmiŖlerdir. Bu deđiŖimler sonucu adını alan ve sonradan kurulan 1950 sonrası mahallelerden birisi de Plevne Mahallesi'dir (Bkz. Görsel 1).

Görsel 1. Balıkesir Mahalleleri Krokisi

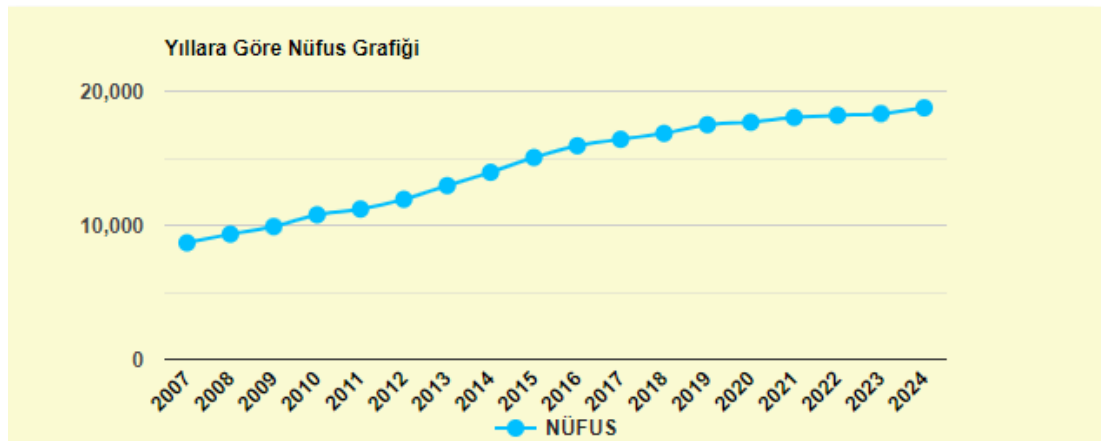
Kaynak: BBBKA, Tn 700

Mevcut mahaller itibari ile şehre uzak konumdadır. Plevne ismini 1877-1878 Osmanlı- Rus savaşı'nda (93 Harbi) Rusya İmparatorluk Ordusu'nun kuşattığı Plevne (bugün Bulgaristan sınırları içerisinde) kentinden almıştır. Ayrıca Kurtuluş Savaşı

sonrası Yunanistan yapılan mübadele anlaşması sonrası Balkanlar'dan yapılan göçler sonucu bu bölgelerde nüfus artışına sebep olmuştur (Aliağaoğlu, 2013, s. 53).

İlk kurulduğu dönemler küçük ve şehir merkezine uzak kırsal bir mahalle olan Plevne Mahallesi'nde 2000 sonrası hızlı bir şekilde nüfus artışı yaşanmıştır. Devlet kurumlarının o bölgeye taşınması (Balıkesir Üniversitesi, Adliye, Atatürk Şehir Hastanesi vs.) memur ve işçi kesiminin bu bölgedeki Bahçelievler Mahallesi'nden sonra Altıeylül ilçesinin ikinci büyük mahallesi olan Plevne Mahallesi oluşturmaktadır.

Plevne Mahallesinde 201 adet sokak ve konut (bina / müstakil) bulunmaktadır. Bu konutlarda yaşayan şu anki mevcut nüfus toplam 18.756'dır. Bu nüfusun 9.332'sini kadınlar, 9.424'ünü erkekler oluşturmaktadır (TÜİK, 2024) (bkz. Görsel 2)

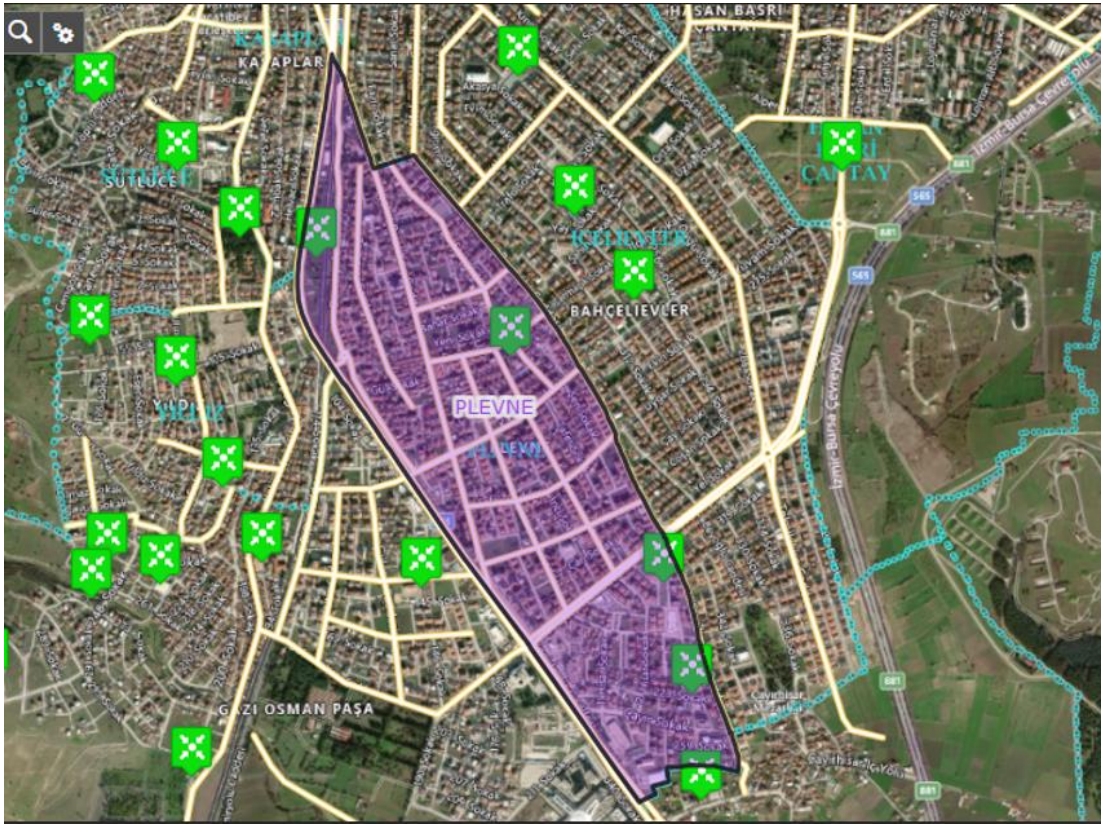
Görsel 2. Balıkesir Altıeylül İlçesi Plevne Mahallesi Nüfusu Yıllara Göre Dağılım Grafiği (TÜİK veri tabanı, 2024)

Kaynak: (http-3).

Konjektürel yapısı ve çok eski bir yerleşim birimi olması Balıkesir'de komşuluk ve mahalle kültürü'nün köklü bir geçmişe sahip olduğunu göstermektedir. Bunun sonucu olarak bu coğrafyada birçok devlet ve medeniyet kurulmuştur. Bu araştırma, literatür ve saha çalışması olmak üzere iki aşamada gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma evrenini Balıkesir İli Altıeylül İlçesi Plevne Mahallesi sakinleri oluşturmaktadır. Plevne Mahallesi'nde komşuluk ve güvenlik ilişkileri ve bunların günlük pratikler üzerine etkisinin incelendiği bu araştırmada "Komşuluk ve Güvenlik" başlıklı bir anket hazırlanmıştır.

Plevne Mahallesi'nin evren olarak seçilmesinin nedeni, burada modern ve geleneksel komşuluğu bir arada gözlemlemenin mümkün olmasıdır. Sonradan kurulan bir mahalle olmasına rağmen son dönemde Balıkesir ilçeleri ve diğer illerden (eğitim, iş vb. sebeplerle) yoğun göç almıştır. Bu durum Plevne Mahallesi'nin Balıkesir İlini hatta Marmara Bölgesi'ni temsil oranını artırmıştır.

Örneklem seçiminde Plevne Mahallesi'nin tüm sokaklarından tesadüfi olarak basit örnekleme yöntemine göre cinsiyet dağılımına dikkat edilerek toplam 300 birey üzerinde uygulanmıştır.

Görsel 3. Plevne Mahallesi Haritası

Kaynak: (http-4).

3.3. Veri Toplama Araçları ve Teknikleri

Bu çalışma temel odağını komşuluk ve güvenlik ilişkisi oluşturduğu nicel bir araştırmadır. Araştırmanın uygulandığı “çevre ve araştırma ortamına” göre “laboratuvar araştırması” ve “alan (saha)” araştırması şeklinde gruplandırılır. Kullanılan yöntemlere göre araştırmalar sınıflandırıldığında “laboratuvar (deneysel)”, anket ve örnek olay araştırması olmak üzere üç sınıfta değerlendirilir (Kıncal vd., 2010, s. 46).

Komşuluk ve Güvenlik ilişkisini incelediğimiz bu çalışmamız araştırma gruplarında saha araştırması tercih edilmiştir. Saha (alan) araştırmalarının en büyük artılarından birisi “gerçek hayat ve günlük yaşam” ortamında yapılırlar. Bu nedenle kurmacadan ziyade doğal olanın kendisi veri olarak elde edilir. Bu durumun sonucunda hata oranı en aza indirgenmiş olur. Bu nedenle bilimsel araştırmaların asıl hedefi olan en doğru bilgiye en az hata payı ile ulaşılmaya çalışılmıştır. (Kaptan, 1993, s. 52).

Bu çalışmada nicel araştırma desenleri içerisinde bulunan survey araştırma deseni ile yapılmıştır. Survey tekniğinde araştırmacının katılımcılar üzerinde direkt bir etkisi bulunmaz. Bu durum araştırmanın doğruluk ve saflık düzeyini olumlu katkı sağlar (Creswell, 2005, s.34 aktaran Kıncal vd. 2010, s. 47). Survey araştırma araştırmalarında en çok kullanılan veri toplama tekniklerinden anket tekniği kullanılmıştır. En verimli veri toplama tekniklerinden olan anket, birçok veriyi kısa sürede elde etme olanağı sunar. Survey araştırma araştırmalarında en çok kullanılan veri toplama tekniklerinden anket tekniği kullanılmıştır. En verimli veri toplama tekniklerinden olan anket, birçok veriyi kısa süre elde etme olanağı sunar. Sosyal bilimlerde özellikle sosyoloji’de bu teknikten sıkça faydalanılır (Kıncal vd. 2010, s. 48).

Tarafımızca 78 (yetmiş sekiz sorudan) sorudan oluşan “Komşuluk ve Güvenlik” başlıklı anket formu geliştirilmiştir. Kendimiz tarafından oluşturulan likert tipi ölçek kullanılmıştır. Ankette kapalı uçlu ve açık uçlu sorular sorulmuştur. 50 kişi üzerinde pilot olarak uygulanan anket formunda anlaşılmayan sorular ve karşılaşılan hatalar düzeltilerek uygulama safhasına başlanmıştır.

3.4. Verilerin Toplanma Süreci

2024 yılının Nisan ayında başlanan çalışmamızda ilk önce Balıkesir Üniversitesi Mehmet Akif Ersoy Kütüphanesi, Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi ve çeşitli veri tabanlarından faydalanılmıştır. Ayrıca konu ile ilgili erişilebilen dijital kaynaklar, kitaplar ve makalelerden yararlanılmıştır.

Nicel araştırma yöntemlerinden anket tekniğinin kullanıldığı saha araştırması 30 Mayıs 2025 – 30 Haziran 2025 tarihleri arasında tamamlanmıştır. Veri toplama işleminin bir kısmı yüz yüze gerçekleştirilirken bir kısmı ise online (whatsapp, email) olarak toplanmıştır. Saha çalışmalarının zorlukları yanında artı bir kazanım olarak toplanan bilgilerin yanında, ilişkileri gözleme (komşuluk ve güvenlik) fırsatı da oluşmuştur. İleri safhada saha ve literatür harmanlanarak çalışmaya son şekli verilmiştir.

3.5. Verilerin Analizi

Komşuluk ve Güvenlik bağlamında ele alınan tüm veriler imkanların (zaman ve veri havuzu) el verdiği ölçüde incelenerek sınıflandırma yapılmıştır. Çeşitli kategorilere ayrılan veriler belli başlıklar altında toplanarak çalışmaya son şekli verilmiştir.

Yüz yüze ve online olarak toplanan veriler Google'un Formlar uygulamasına yüklenerek her bir soru için grafikler oluşturulmuştur. Betimsel istatistiki yaklaşım kullanılmıştır. Frekans dağılımı ve yüzdelik dağılım esas alınarak betimsel veri analizi yapılmıştır.

4. BULGULAR VE YORUMLAR

Tez çalışmasının bulgularının sunumları şu 4 ana başlık altında sunulacaktır:

A- Demografik Özellikler

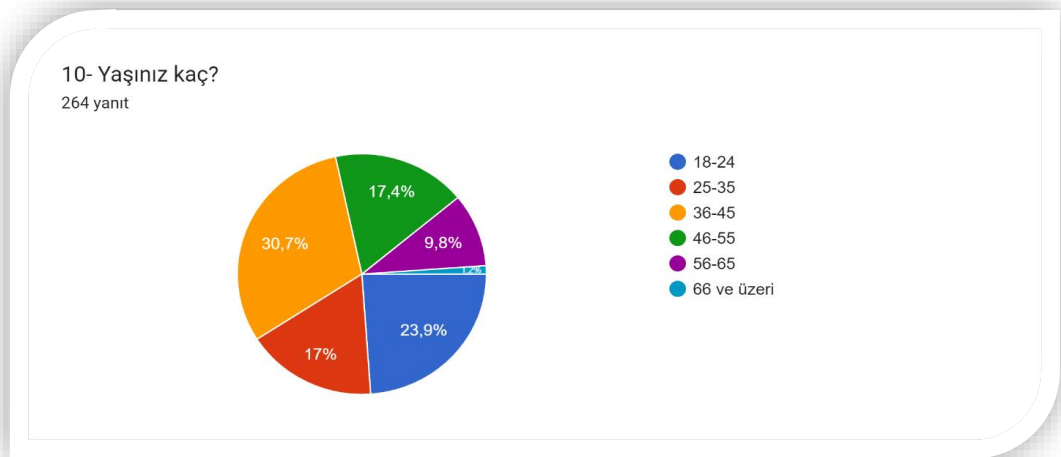
B- Mahalle Güvenliği Algıları

C- Komşuluk İlişkileri

D- Güvenlik Önlemleri ve Komşular Arası Güvenlik İşbirliği

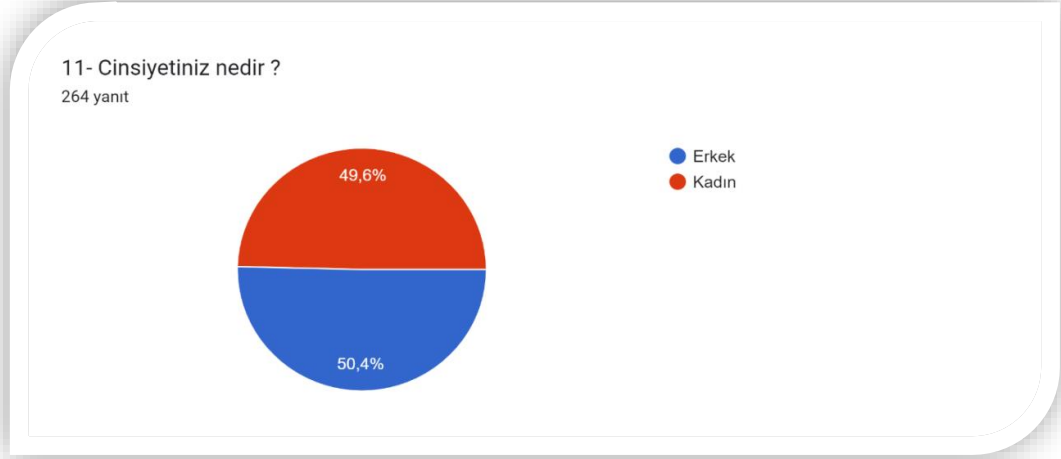
4.1. Demografik Özellikler

Katılımcıların yaşları sorulduğunda; “18-24” ve “25-35” aralığında olanların oranı yaklaşık %41 iken, “36-45”, “46-55” ve “56-65” aralığında olanların oranı ise yaklaşık %58 dir. Ayrıca “65 ve üzeri” yaş grubunda yaklaşık %1 katılımcı bulunmaktadır (bkz. Grafik 1) Bu oranlara göre katılımcıların yaklaşık yarısını 18-35 yaş grubu oluştururken, diğer yarısını 36-65 yaş grubu oluşturmaktadır.

Grafik 1. Katılımcıların Yaş Grubu Oranları

Katılımcıların cinsiyetleri sorulduğunda; Erkeklerin oranı yaklaşık %50 iken, diğer %50'yi kadınlar oluşturmaktadır. (bkz. Grafik 2) Bu oranlara göre katılımcıların yaklaşık yarısını kadınlar oluştururken iken diğer yarısı erkeklerden olduğundan cinsiyet açısından dengeli bir dağılım söz konusudur.

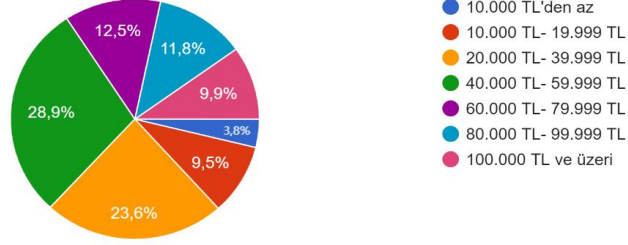

Grafik 2. Katılımcıların Cinsiyet Grubu Oranları

Katılımcıların toplam aylık hane gelirleri sorulduğunda; “10.000 TL den az” ve “10.000 TL-19.999 TL” aralığında olanların oranı yaklaşık %14, “20.000 TL-39.999 TL”, “40.000 TL- 59.999 TL” ve “60.000-79.999 TL” aralığında olanların oranı yaklaşık %66’dır. Ayrıca “80.000 TL-99.999 TL” ve “100.000 TL üzeri” olanların oranı da yaklaşık %20’dir (bkz. Grafik 3). Katılımcılar arasında her gelir grubundan birey bulunmaktadır.

12- Toplam aylık hane geliriniz ne kadar ?

263 yanıt

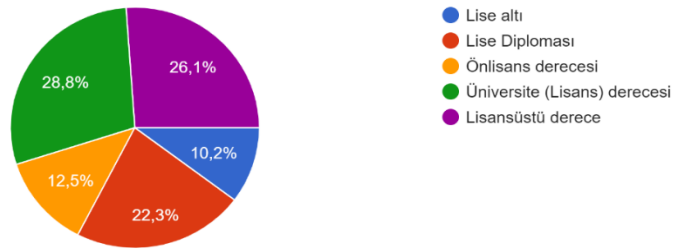

Grafik 3. Katılımcıların Toplam Aylık Hane Geliri Oranları

Katılımcıların tamamladığı en yüksek eğitim seviyesi sorulduğunda; “Lise altı” ve “Lise Diploması” sahibi olanların oranı yaklaşık % 33 iken, “Ön Lisans derecesi”, “Üniversite (Lisans) derecesi” ve “Lisansüstü derece” aralığında olanların oranı ise yaklaşık %67’dir (bkz. Grafik 4).

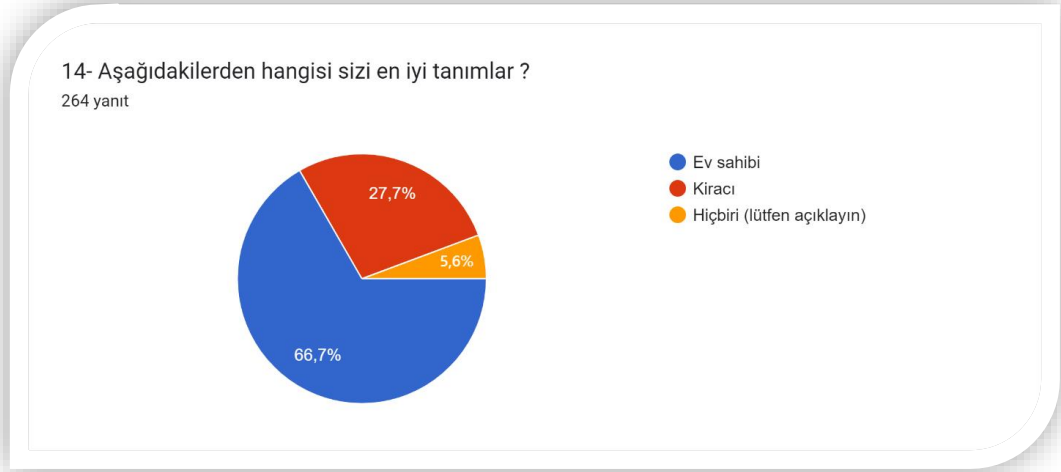
13- Tamamladığınız en yüksek eğitim seviyesi nedir ?

264 yanıt

Grafik 4. Tamamlanan En Yüksek Eğitim Seviyesi Oranları

Katılımcılara “Aşağıdakilerden hangisi sizi en iyi tanımlar ?” diye sorulduğunda; “Ev sahibi” olanların oranı yaklaşık %67 iken, “Kiracı” olanların oranı yaklaşık % 27’dir. Geri kalan yaklaşık %6’lık grup “Hiçbiri” olarak cevap vermiştir (bkz. Grafik 5).

Grafik 5. Katılımcıların Mülkiyet Durumu (Ev Sahibi/Kiracı) Oranları

Katılımcıların “Mevcut adresinizde ne kadar süredir yaşıyorsunuz?” sorusuna “1 yıldan az” ve “1-2 yıl” diyenlerin oranı yaklaşık %16, “2-5 yıl” ve “6-10 yıl” diyenlerin oranı yaklaşık % 37’dir. Ayrıca “10 yıldan fazla” diyenlerin oranı ise yaklaşık %47’dir (bkz. Grafik 6).

Grafik 6. Mevcut Adreste Yaşama Süresi Oranları

4.1.1. Özet

Katılımcıların verdikleri yanıtlar incelendiğinde demografik özellikler kapsamında; (18 -66 yaş üzeri) her yaş grubundan birey bulunmakla birlikte en yüksek oranı (%30,7) 36-45 yaş grubu oluşturmaktadır. Kadın erkek oranı dengeli bir dağılım göstermektedir. Hane gelirleri dağılımında ise en düşük oran (% 3,8) 10.000 TL az olanlar iken en yüksek (%28,9) 40.000 TL-59.000 TL'dir. Eğitim seviyesi oranlarında durum ise lise altı (%10, 2) iken en yüksek (%26,1) lisansüstü derecedir.

Tablo 1. Demografik Özelliklerin Özeti

Demografik Özellik	Kategori	Yüzde (%) (Yuvarlanmış)
Yaş	18-24	24%
	25-35	17%
	36-45	31%

Tablo 1-devamı

Yaş	46-55	17%
	56-65	10%
	65+	1%
Cinsiyet	Erkek	50%
	Kadın	50%
Toplam Aylık Hane Geliri	10.000 TL'den az	4%
	10.000 TL-19.000 TL	10%
	20.000 TL-39.000 TL	24%
	40.000 TL-59.000 TL	29%
	60.000 TL-79.000 TL	12%
	80.000 TL-99.000 TL	12%
	100.000 TL ve üzeri	9%
Tamamlanan En Yüksek Eğitim Seviyesi	Lise Altı	10%
	Lise Diploması	22%
	Ön Lisans Derecesi	13%
	Üniversite (Lisans) Derecesi	29%
	Lisansüstü Derece	26%
Mülkiyet Durumu	Ev Sahibi	67%
	Kiracı	28%

Tablo 1-devamı

Mülkiyet Durumu	Hiçbiri	5%
Mevcut Adreste Yaşam Süresi	1 Yıldan Az	5%
	1-2 Yıl	11%
	3-5 Yıl	18%
	6-10 Yıl	19%
	10+	47%

4.2. Mahalle Güvenliği Algıları

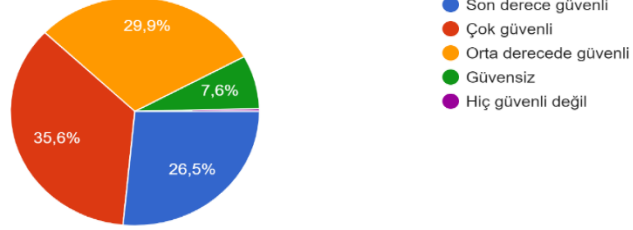
Mahalle Güvenliği Algıları ile ilgili bulgular 1) Genel Güvenlik Algısı, 2) Afetler ve Çevre Güvenliği, 3) Suça Karşı Güvenlik, 4) Sosyal Güvenlik, 5) Ayrımcılık alt başlıkları altında sunulacaktır.

4.2.1. Genel Güvenlik Algısı

Katılımcılardan kendisini gün içinde güvensiz hisseden ya da hiç güvende hissetmeyenlerin oranı yaklaşık %8 iken kendisini “son derece güvende”, “çok güvenli” ya da “orta derecede güvenli” hissedenlerin toplamı yaklaşık % 92’dir (bkz. Grafik 7) . Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların neredeyse tamamına yakını mahallelerinde kendilerini gün içinde güvende hissetmektedir.

1a- Gün içinde mahallenizde kendinizi ne kadar güvende hissediyorsunuz? (Lütfen güvenliği hem suçlular hem fiziki çevre koşulları bağlamında düşünerek yanıtlayınız.)

264 yanıt

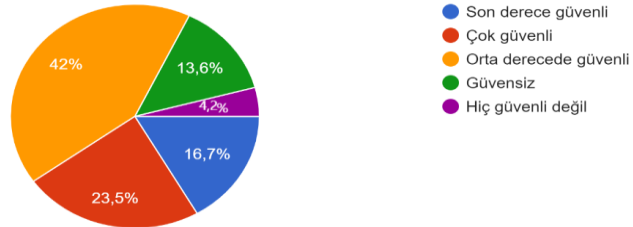

Grafik 7. Gün İçinde Kendini Güvende Hissetme Oranları

Katılımcılardan kendisini gece güvensiz hisseden ya da hiç güvende hissetmeyenlerin oranı yaklaşık %18 iken kendisini “son derece güvende”, “çok güvenli” ya da “orta derecede güvenli” hissedenlerin toplamı yaklaşık %82’dir (bkz. Grafik 8) . Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların büyük bir çoğunluğu gece mahallelerinde kendilerini güvende hissetmektedir. Bununla beraber gece güvende hissetme oranı gündüz güvende hissetme oranından %10 kadar azdır.

1b- Gece mahallenizde kendinizi ne kadar güvende hissediyorsunuz? (Lütfen güvenliği hem suçlular hem fiziki çevre koşulları bağlamında düşünerek yanıtlayınız.)

264 yanıt

Grafik 8. Gece Kendini Güvende Hissetme Oranları

Katılımcılardan kendisini evde güvensiz hissedeni ya da hiç güvende hissetmeyenlerin oranı yaklaşık %6 iken kendisini “son derece güvende”, “çok güvenli” ya da “orta derecede güvenli” hissedenlerin toplamı yaklaşık % 94’dür (bkz. Grafik 9) . Elde edilen bulgular, katılımcıların büyük çoğunluğunun ev ortamında kendilerini güvende hissettiklerini ortaya koymaktadır.

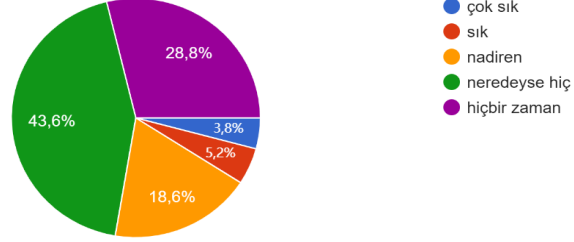

Grafik 9. Evde Kendini Güvende Hissetme Oranları

4.2.2. Afetler ve Çevre Güvenliği

Katılımcılardan mahallede yangın çıkma olasılığının “hiçbir zaman” ve “neredeyse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %72 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %28’dir (bkz. Grafik 10). Elde edilen veriler, katılımcıların yaklaşık dörtte üçünün evde yangın çıkma olasılığını düşük bulduğunu göstermektedir.

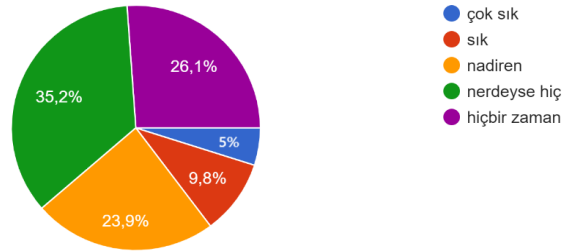
2a-Mahallenizde yangın / kasıtlı yangın çıkarma ne sıklıkla sorun teşkil ediyor/sizi endişelendiriyor?
264 yanıt

Grafik 10. Yangın Çıkma Oranları

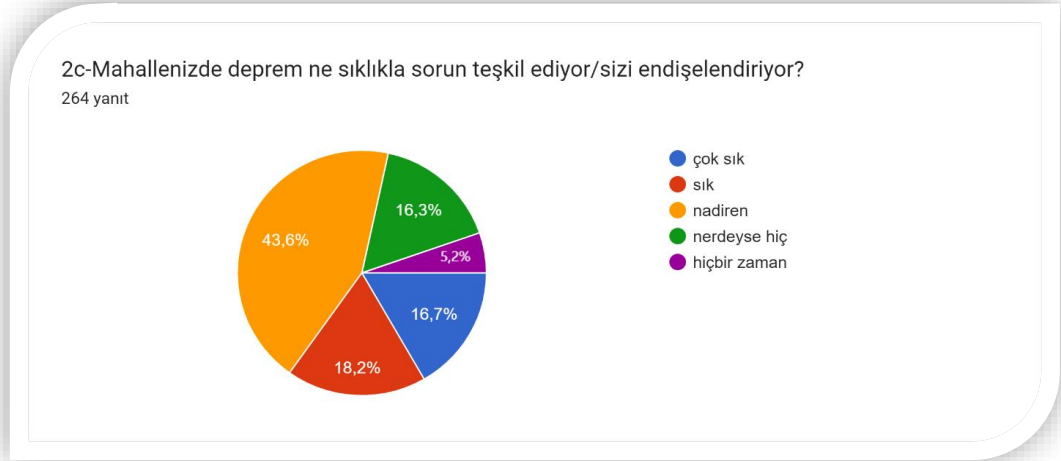
Katılımcılardan mahallede su basması/sel olması olasılığının “hiçbir zaman” ve “neredeyse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %61 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %39’dur (bkz. Grafik 11). Araştırma bulgularına göre, katılımcıların çok önemli bir kısmı su basması ya da sel riskini var olduğunu düşünmektedir.

2b-Mahallenizde su basması, sel ne sıklıkla sorun teşkil ediyor/sizi endişelendiriyor?
264 yanıt

Grafik 11. Su Basması/Sel Oranları

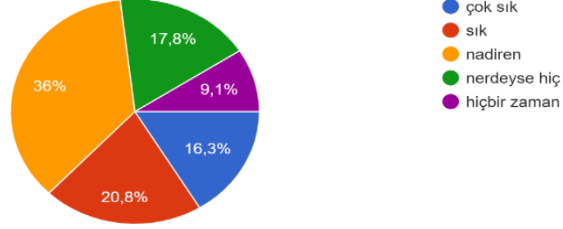
Katılımcılardan mahallede deprem olması olasılığının “hiçbir zaman” ve “neredeys e hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %22 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %78’dir (bkz. Grafik 12). Bu veriler göstermektedir ki, katılımcıların 3/4’ünden fazlası deprem riskinin bulunduğunu düşünmektedir.

Grafik 12. Deprem Oranları

Katılımcılardan mahallede kaldırımlarda ve sokaklarda çöplerin ortalıkta olması olasılığının “hiçbir zaman” ve “neredeys e hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %27 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %73’dür (bkz. Grafik 13). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların neredeyse 3/4’ü çöplerin ortalıkta olmasının sorun teşkil etme olasılığının bulunduğunu düşünmektedir.

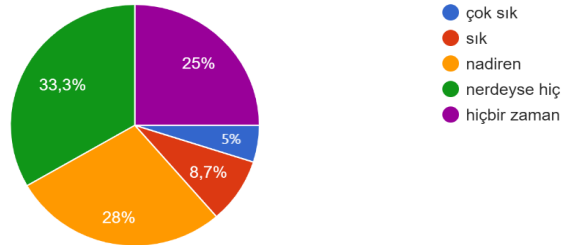
2d-Mahallenizde kaldırımlarda veya sokaklarda çöplerin ortalıkta olması ne sıklıkla sorun teşkil ediyor/sizi endişelendiriyor?
264 yanıt

Grafik 13. Çöplerin Ortada Olma Oranları

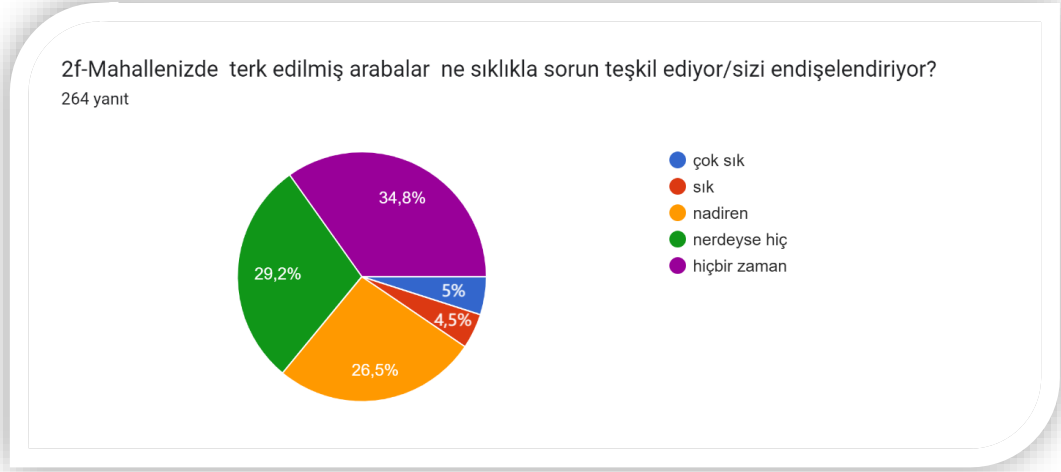
Katılımcılardan mahallede binalarda ve duvarlarda grafiti bulunmasının sorun teşkil etme olasılığının, “hiçbir zaman” ve “nerdeyse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %58 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %42’dir (bkz. Grafik 14). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların neredeyse yarıya yakını grafiti bulunmasının sorun teşkil etme olasılığının bulunmadığını düşünmektedir.

2e-Mahallenizde binalarda ve duvarlarda grafiti ne sıklıkla sorun teşkil ediyor/sizi endişelendiriyor?
264 yanıt

Grafik 14. Grafiti Oranları

Katılımcılardan mahallede terk edilmiş arabaların sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “neredeys e hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %64 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %36’dır (bkz. Grafik 15). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların büyük çoğunluğu terk edilmiş arabaların sorun teşkil olasılığının bulunmadığını düşünmektedir.

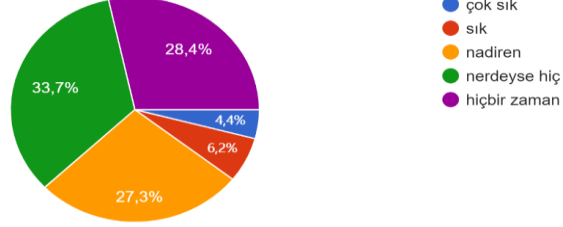

Grafik 15. Terk Edilmiş Araba Oranları

Katılımcılardan mahallede boş, terk edilmiş veya tahtalarla kapatılmış evlerin sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “neredeys e hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %62 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %38’dır (bkz. Grafik 16). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların büyük bir çoğunluğu boş veya terk edilmiş binaların sorun teşkil etme olasılığının bulunmadığını düşünmektedir.

2g-Mahallenizde boş, terk edilmiş veya tahtalarla kapatılmış binalar ne sıklıkla sorun teşkil ediyor/sizi endişelendiriyor?

264 yanıt

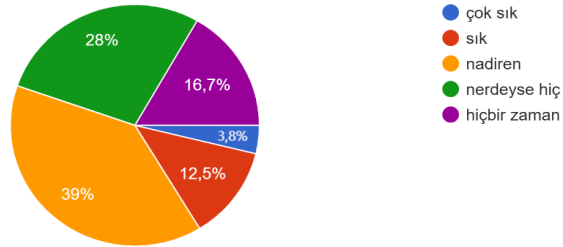

Grafik 16. Terk Edilmiş/Boş Bina Oranları

Katılımcılardan mahallede bakımsız ev ve bahçelerin sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “nerdeyse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %45 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %55’dir (bkz. Grafik 17). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yaklaşık yarısından fazlası bakımsız ev ve bahçelerin sorun teşkil etme olasılığının bulunduğunu düşünmektedir.

2h-Mahallenizde bakımsız evler ve bahçeler ne sıklıkla sorun teşkil ediyor/sizi endişelendiriyor?

264 yanıt

Grafik 17. Bakımsız Ev ve Bahçe Oranları

Katılımcılardan mahallede trafik kazalarının sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “neredeys e hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %27 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %73’ dür (bkz. Grafik 18). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yaklaşık 3/4’ü trafik kazalarının sorun teşkil etme olasılığının bulunduğunu düşünmektedir.

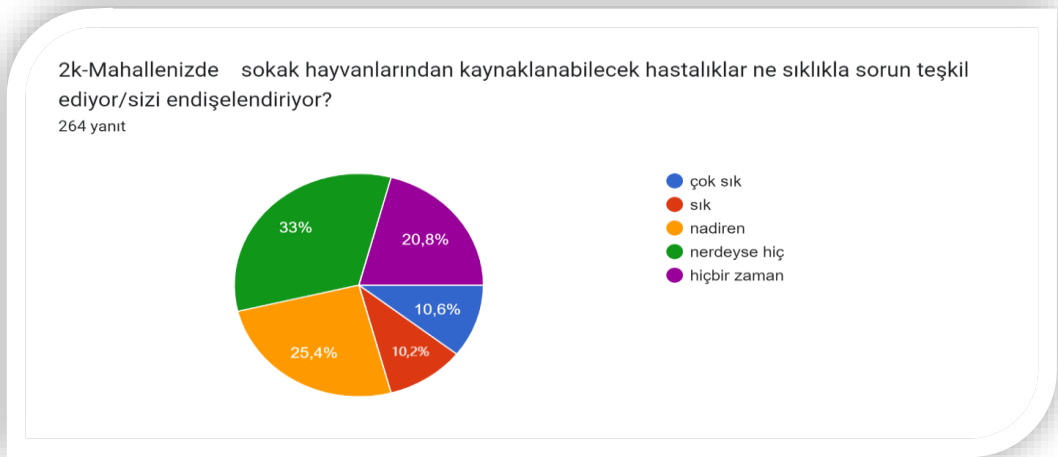
Grafik 18. Trafik Kazası Oranları

Katılımcılardan mahallede sokak köpeği saldırılarının sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “neredeys e hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %44 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %56’ dir (bkz. Grafik 19). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yaklaşık yarıdan fazlası sokak köpeği saldırılarının sorun teşkil etme olasılığının bulunduğunu düşünmektedir.

Grafik 19. Sokak Köpeği Saldırısı Oranları

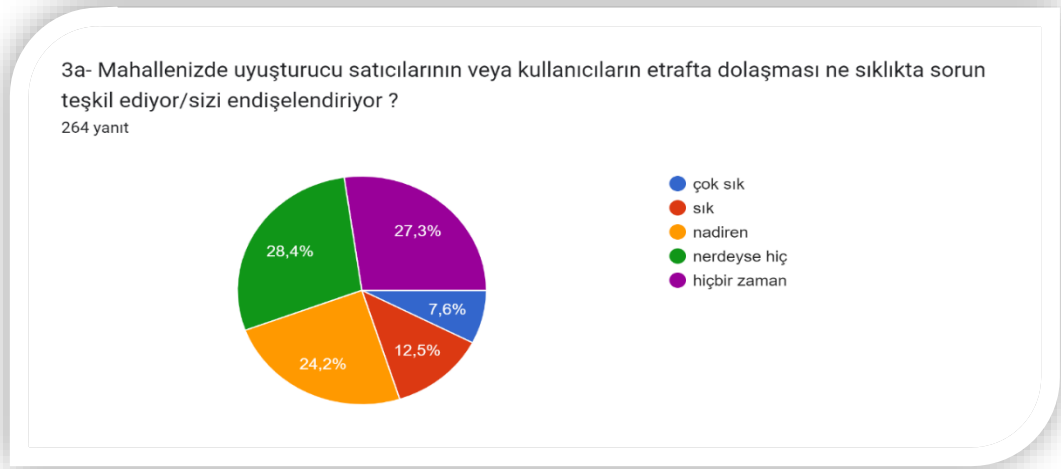
Katılımcılardan mahallede sokak hayvanlarından kaynaklanabilecek hastalıkların sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “nerdeyse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %54 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %46’dır (bkz. Grafik 20). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yaklaşık yarıya yakını sokak hayvanları kaynaklı hastalıkların sorun teşkil etme olasılığının bulunduğunu düşünmektedir.

Grafik 20. Sokak Hayvanları Kaynaklı Hastalık Oranları

4.2.3. Suça Karşı Güvenlik

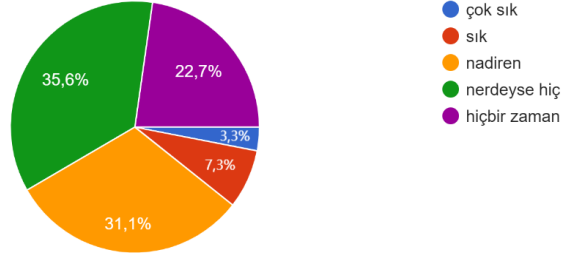
Katılımcılardan mahallede uyuşturucu satıcıları veya kullanıcılarının etrafta dolaşmalarının sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “neredeys e hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %66 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %34’dür (bkz. Grafik 21). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların büyük bir çoğunluğu uyuşturucu kullanıcı veya satıcılarının sorun teşkil etme olasılığının bulunduğunu düşünmektedir.

Grafik 21. Uyuşturucu Satıcısı/Kullanıcısı Oranları

Katılımcılardan mahallede ev veya işyeri soygunlarının sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “neredeys e hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %58 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %42’dir (bkz. Grafik 22). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yarıdan fazlası ev veya iş yeri soygunlarının sorun teşkil etme olasılığının bulunduğunu düşünmektedir.

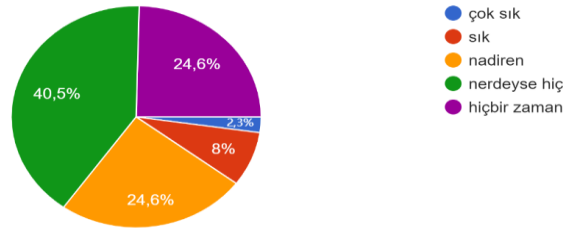
3b- Mahallenizde ev ve işyeri soygunu ne sıklıkta sorun teşkil ediyor/sizi endişelendiriyor ?
264 yanıt

Grafik 22. Ev/İşyeri Soygunu Oranları

Katılımcılardan mahallede fiziksel saldırılara maruz kalma olasılığının “hiçbir zaman” ve “nerdeyse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %65 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %35’dir (bkz. Grafik 23). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların büyük bir çoğunluğu fiziksel saldırılara maruz kalma olasılığının bulunmadığını düşünmektedir.

3c- Mahallenizde fiziksel saldırılara maruz kalmak ne sıklıkta sorun teşkil ediyor/sizi endişelendiriyor ?
264 yanıt

Grafik 23. Fiziksel Saldırlara Maruz Kalma Oranları

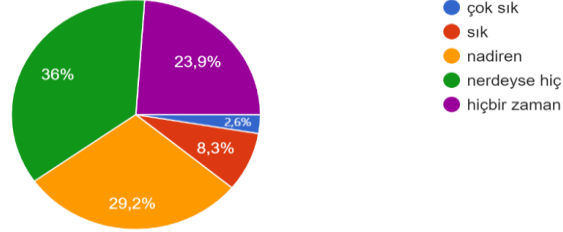
Katılımcılardan mahallede öldürülme olasılığının “hiçbir zaman” ve “neredeyse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %79 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %21’dir (bkz. Grafik 24). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların büyük bir çoğunluğu öldürülme riskinin bulunmadığını düşünmektedir.

Grafik 24. Öldürülme Riski Oranları

Katılımcılardan mahallede mal veya eşya çalınması olasılığının “hiçbir zaman” ve “neredeyse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %60 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %40’dır (bkz. Grafik 25). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yaklaşık yarıya yakını mal veya eşya çalınması riskinin bulunduğunu düşünmektedir.

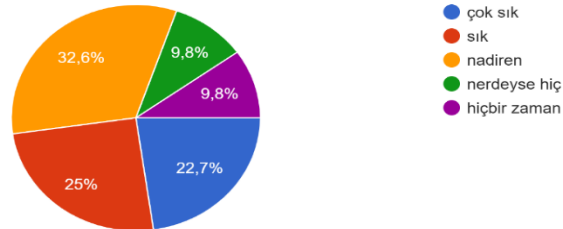
3e- Mahallenizde mal veya eşyalarınızın çalınması ne sıklıkta sorun teşkil ediyor/sizi endişelendiriyor ?
264 yanıt

Grafik 25. Mal/Eşya Çalınma Oranları

Katılımcılardan mahallede kurallara aykırı araç sürüşünün sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “nerdeyse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %20 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %80’dir (bkz. Grafik 26). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların 3/4’ten fazlası kurallara aykırı araç sürüşünün sorun teşkil etme olasılığının bulunduğunu düşünmektedir.

3f- Mahallenizde kurallara aykırı araç sürüşü ne sıklıkta sorun teşkil ediyor/sizi endişelendiriyor ?
264 yanıt

Grafik 26. Kurallara Aykırı Araç Sürüşü Oranları

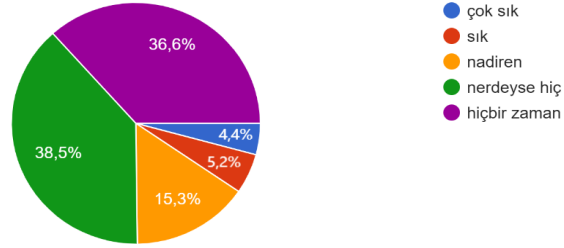
Katılımcılardan mahallede araba çalma veya zarar vermenin sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “neredeys e hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %65 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %35’dir (bkz. Grafik 27). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların büyük bir çoğunluğu araba çalma veya zarar vermenin sorun teşkil etme olasılığının bulunduğunu düşünmektedir.

Grafik 27. Araba Çalma/Zarar Verme Oranları

Katılımcılardan mahallede fuhuşun sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “neredeys e hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %69 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık % 31’dir (bkz. Grafik28). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların büyük bir çoğunluğu fuhuşun sorun teşkil etme olasılığının bulunmadığını düşünmektedir.

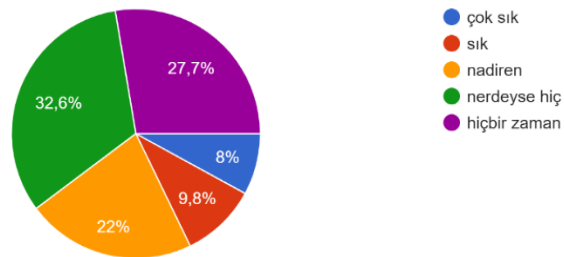
3h- Mahallenizde fuhuş ne sıklıkta sorun teşkil ediyor/sizi endişelendiriyor ?
262 yanıt

Grafik 28. Fuhuş Olasılığı Oranları

Katılımcılardan mahallede gençlik çetelerinin sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “nerdeyse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %60 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %40’dır (bkz. Grafik 29). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yarıya yakını gençlik çetelerinin sorun teşkil etme olasılığının bulunduğunu düşünmektedir.

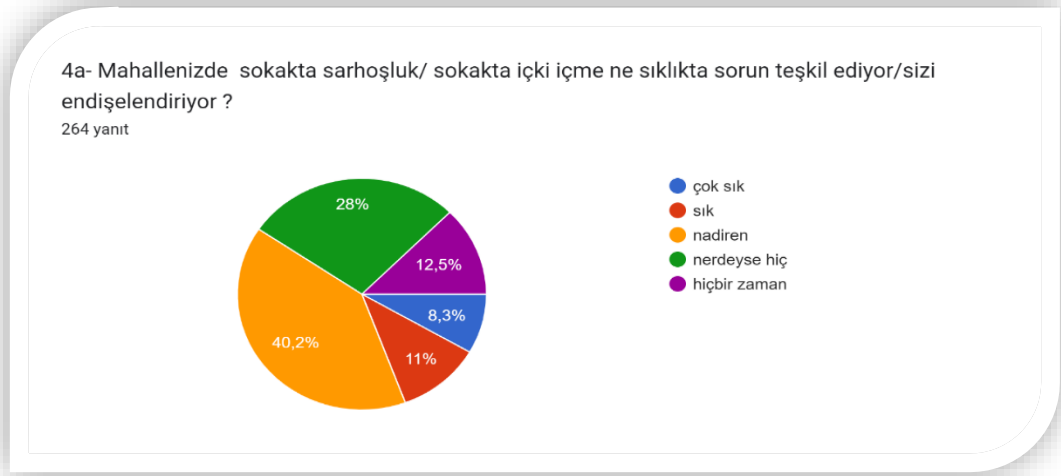
3ı- Mahallenizde gençlik çeteleri ne sıklıkta sorun teşkil ediyor/sizi endişelendiriyor ?
264 yanıt

Grafik 29. Gençlik Çetesi Oranları

4.2.4. Sosyal Güvenlik

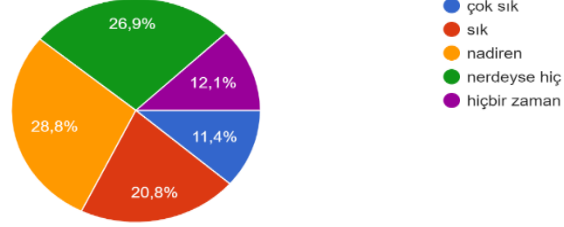
Katılımcılardan mahallede sokakta sarhoşluk veya içki içmenin sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “nerdeyse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %41 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %59’dur (bkz. Grafik 30). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yarıdan fazlası sarhoşluk veya sokakta içki içmenin sorun teşkil etme olasılığının bulunduğunu düşünmektedir.

Grafik 30. Sokakta Sarhoşluk/İçki İçme Oranları

Katılımcılardan mahallede işsiz genç veya yetişkinlerin etrafta aylakça dolaşmasının sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “nerdeyse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %39 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %61’dir (bkz. Grafik 31). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yarıdan fazlası işsiz genç veya yetişkinlerin etrafta aylakça dolaşmasının sorun teşkil etme olasılığının bulunduğunu düşünmektedir.

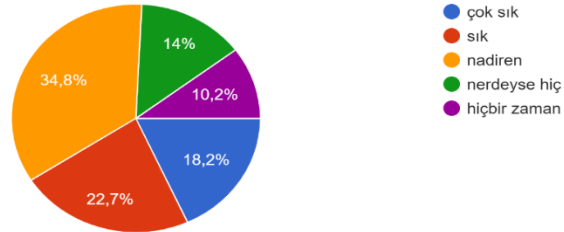
4b- Mahallenizde işsiz gençlerin veya yetişkinlerin etrafta aylakça dolaşması ne sıklıkta sorun teşkil ediyor/sizi endişelendiriyor ?
264 yanıt

Grafik 31. İşsiz Genç/Yetişkin Etrafta Aylakça Dolaşma Oranları

Katılımcılardan mahallede yüksek sesli müzik veya yüksek sesli partilerin sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “nerdeyse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %25 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %75’dir (bkz. Grafik 32). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yarından 3/4’ü yüksek sesli müzik veya partilerin sorun teşkil etme olasılığının bulunduğunu düşünmektedir.

4c- Mahallenizde yüksek sesli müzik / yüksek sesli partiler ne sıklıkta sorun teşkil ediyor/sizi endişelendiriyor ?
264 yanıt

Grafik 32. Yüksek Sesli Müzik/Parti Oranları

Katılımcılardan mahallede aile içi şiddetin sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “neredeys e hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %52 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %42’dir (bkz. Grafik 33). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yarıya yakını aile içi şiddetin sorun teşkil etme olasılığının bulunduğunu düşünmektedir.

Grafik 33. Aile içi Şiddet Oranları

Katılımcılardan mahallede kadınlara sarkıntılık veya tacizin sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “neredeys e hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %72 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %28’dir (bkz. Grafik 34). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların büyük çoğunluğu kadınlara taciz veya sarkıntılığın sorun teşkil etme olasılığının bulunmadığını düşünmektedir.

Grafik 34. Kadınlara Sarkıntılık/Taciz Oranları

Katılımcılardan mahallede çocuk tacizinin sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “nerdeyse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %81 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %19’dur (bkz. Grafik 35). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların büyük çoğunluğu çocuk tacizinin sorun teşkil etme olasılığının bulunmadığını düşünmektedir.

Grafik 35. Çocuk Tacizi Oranları

Katılımcılardan mahallede ayrımcılığın sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “neredeyse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %61 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %39’dur (bkz. Grafik 36). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yarısından fazlası ayrımcılığın sorun teşkil etme olasılığının bulunmadığını düşünmektedir.

Grafik 36. Ayrımcılık Oranları

4.2.5. Ayrımcılık

Katılımcılardan mahallede yaşlı nedeni ile ayrımcılığa uğramanın sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “neredeyse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %86 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %14’dür (bkz. Grafik 37). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların büyük çoğunluğu yaş nedeni ile ayrımcılığa uğramanın sorun teşkil etme olasılığının bulunmadığını düşünmektedir.

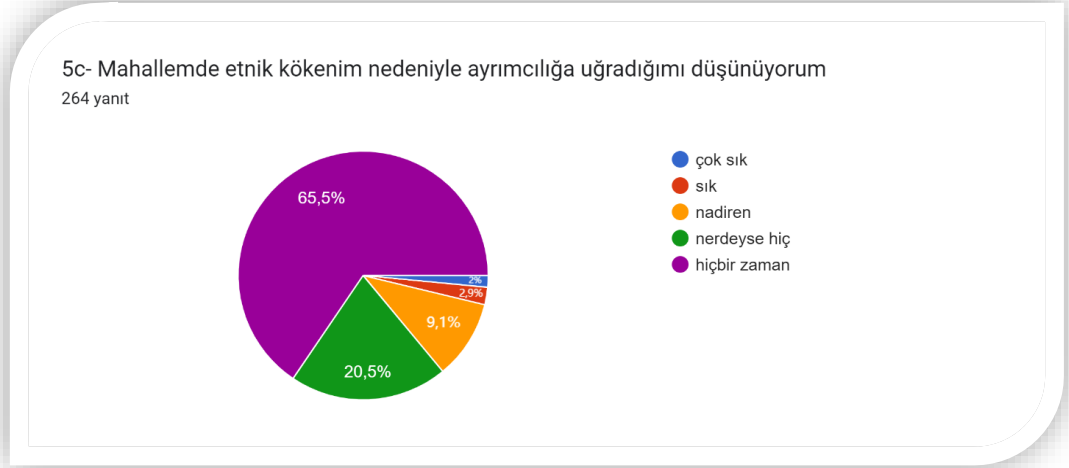
Grafik 37. Yaş Nedeni İle Ayrımcılığa Uğrama Oranı

Katılımcılardan mahallede cinsiyeti nedeni ile ayrımcılığa uğramanın sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “nerdeyse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %86 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %13’dür (bkz. Grafik 38). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların büyük çoğunluğu cinsiyeti nedeni ile ayrımcılığa uğramanın sorun teşkil etme olasılığının bulunmadığını düşünmektedir.

Grafik 38. Cinsiyet Nedeni İle Ayrımcılığa Uğrama Oranı

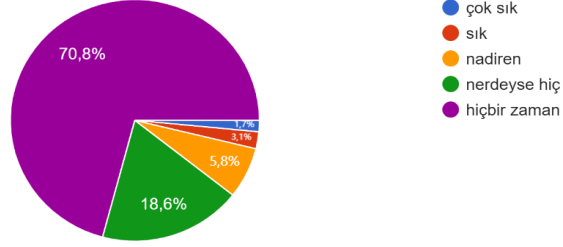
Katılımcılardan mahallede etnik kökeni nedeni ile ayrımcılığa uğramanın sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “neredeys e hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %87 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %13’dür (bkz. Grafik 39). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların büyük çoğunluğu etnik kökeni nedeni ile ayrımcılığa uğramanın sorun teşkil etme olasılığının bulunmadığını düşünmektedir.

Grafik 39. Etnik Kökeni Nedeni İle Ayrımcılığa Uğrama Oranı

Katılımcılardan mahallede engellilik durumu nedeni ile ayrımcılığa uğramanın sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “neredeys e hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %90 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %10’dur (bkz. Grafik 40). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların büyük çoğunluğu engellilik durumu nedeni ile ayrımcılığa uğramanın sorun teşkil etme olasılığının bulunmadığını düşünmektedir.

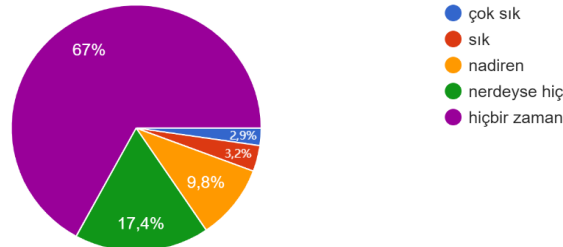
5d- Mahalleimde engellilik durumum nedeniyle ayrımcılığa uğradığımı düşünüyorum
264 yanıt

Grafik 40. Engellilik Durumu Nedeni İle Ayrımcılığa Uğrama Oranı

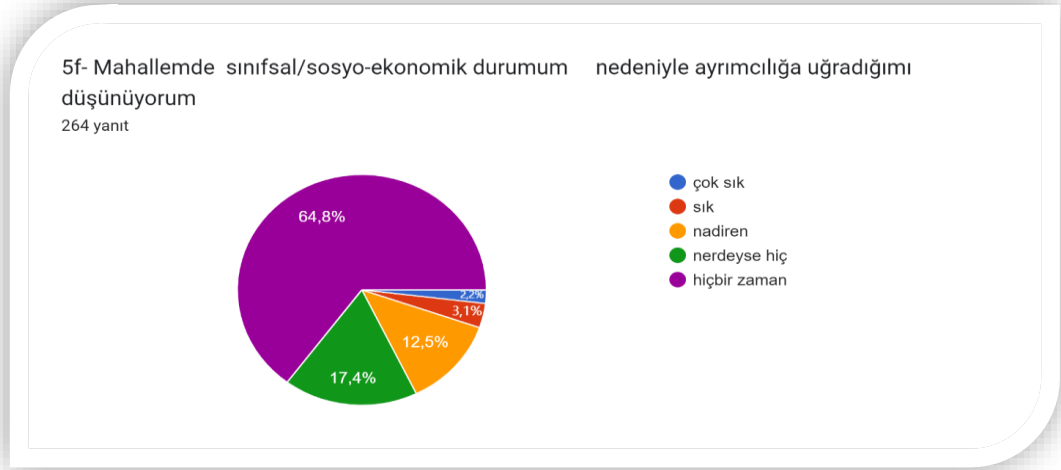
Katılımcılardan mahallede dini/meshebi aidiyeti nedeni ile ayrımcılığa uğramanın sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “nerdeyse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %84 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %16’dır (bkz. Grafik 41). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların büyük çoğunluğu dini/meshebi aidiyeti nedeni ile ayrımcılığa uğramanın sorun teşkil etme olasılığının bulunmadığını düşünmektedir.

5e- Mahalleimde dini/mezhebi aidiyetim nedeniyle ayrımcılığa uğradığımı düşünüyorum
264 yanıt

Grafik 41. Dini/Meshebi Aidiyeti Nedeni İle Ayrımcılığa Uğrama Oranı

Katılımcılardan mahallede sınıfsal/Sosyo-ekonomik durum nedeni ile ayrımcılığa uğramanın sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “nerdeyse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %82 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %18’dir (bkz. Grafik 42). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların büyük çoğunluğu sınıfsal/sosyo-ekonomik nedeni ile ayrımcılığa uğramanın sorun teşkil etme olasılığının bulunmadığını düşünmektedir.

Grafik 42. Sınıfsal/Sosyo-Ekonomik Durum Nedeni İle Ayrımcılığa Uğrama Oranı

4.2.6. Özet

Tablo 2, mahalle hayatında güvenlik algıları hakkında temel verileri özetlemektedir. Bu verilerden hareketle denilebilir ki **genel güvenlik algısı** oldukça yüksektir. Mahallede ve evde kendini güvende hissetme oranları %90’nın üzerindeyken gece mahallede kendini güvende hissetme oranı %82 ile biraz daha düşüktür.

Afetler ve çevre güvenliği açısından veriler göstermektedir ki mahallede deprem, kaldırımlarda ve sokaklarda çöplerin ortalıkta olması ve trafik kazaları en yüksek (%70’den fazla) sorun/endişe kaynağı olarak görülmektedir. Mahallede binalarda ve duvarlarda grafiti bulunması, bakımsız ev ve bahçelerin bulunması, sokak köpeği saldırıları ve sokak hayvanlarından kaynaklanabilecek hastalıklar orta seviyede (% 40-60) sorun/endişe kaynağı olarak görülmektedir.

Suç karşı güvenlik açısından verilerin incelenmesinden anlaşılmaktadır ki mahallede kurallara aykırı araç sürüşü en büyük (%80) sorun/endişe kaynağıdır. Ev veya işyeri soygunları ve mal veya eşya çalınması olasılığını bir sorun/endişe kaynağı olarak görenlerin oranı ise yaklaşık %40'dır. Öte yandan katılımcıların yaklaşık 1/3'ü mahallede uyuşturucu satıcıları veya kullanıcılarının etrafta dolaşmalarını, fiziksel saldırılara maruz kalma olasılığını, araba çalma veya zarar verme olasılığını ve fuhuşu sorun/endişe kaynağı olarak görmektedir.

Sosyal hayatta güvenlik açısından ise farklı veriler bulunmaktadır. Kadınlara ve çocuklara sarkıntılık veya tacizi sorun/endişe kaynağı olarak görenlerin oranları %30'un altında kalmaktadır. Buna karşılık aile içi şiddeti ve ayrımcılığa maruz kalmayı sorun/endişe kaynağı olarak görenlerin oranları %40 civarındadır. Halbuki sokakta sarhoşluk veya içki içilmesi (%59), genç veya yetişkinlerin etrafta aylakça dolaşması (%61) ve yüksek sesli müzik veya yüksek sesli partiler (%75) katılımcıların en fazla sorun/endişe kaynağı olarak belirlemektedir.

Son olarak, yaş, cinsiyet, etnik köken, engellilik durumu, dini/mezhebi aidiyet, sınıfsal/sosyo-ekonomik durum gibi nedenlerle **ayrımcılığa maruz kaldığını** düşünenlerin oranı ise oldukça düşük (%10-18 arası) görülmektedir.

Tablo 2. Mahalle Güvenliği Algıları Hakkında Verilerin Özeti

1- Genel Güvenlik Algısı	EVET (%)	HAYIR (%)
Gün içinde kendisini mahallesinde güvende hissetme	92	8
Gece kendisini mahallesinde güvende hissetme	82	18
Evde kendini güvende hissetme	94	6
Afetler ve Çevre Güvenliği		
Mahallede yangın çıkma olasılığı bir sorun/endişe kaynağıdır	28	72

Tablo 2-devamı

Mahallede su basması/sel olması olasılığı bir sorun/endişe kaynağıdır	39	61
Mahallede deprem olasılığı bir sorun/endişe kaynağıdır	78	22
Mahallede kaldırımlarda ve sokaklarda çöplerin ortalıkta olması bir sorun/endişe kaynağıdır	73	27
Mahallede binalarda ve duvarlarda grafiti bulunmasının bir sorun/endişe kaynağıdır	42	58
Mahallede terk edilmiş arabaların bulunması bir sorun/endişe kaynağıdır	36	64
Mahallede boş, terk edilmiş veya tahtalarla kapatılmış evlerin bulunması bir sorun/endişe kaynağıdır	38	62
Mahallede bakımsız ev ve bahçelerin bulunması bir sorun/endişe kaynağıdır	55	45
Mahallede trafik kazaları bir sorun/endişe kaynağıdır	73	27
Mahallede sokak köpeği saldırıları bir sorun/endişe kaynağıdır	56	44
Mahallede sokak hayvanlarından kaynaklanabilecek hastalıklar bir sorun/endişe kaynağıdır	46	54
Suç Karşı Güvenlik		
Mahallede uyuşturucu satıcıları veya kullanıcılarının etrafta dolaşmaları bir sorun/endişe kaynağıdır	34	66
Mahallede ev veya işyeri soygunları bir sorun/endişe kaynağıdır	42	58

Tablo 2-devamı

Mahallede fiziksel saldırılara maruz kalma olasılığı bir sorun/endişe kaynağıdır	36	64
Mahallede öldürülme olasılığı bir sorun/endişe kaynağıdır	21	79
Mahallede mal veya eşya çalınması olasılığı bir sorun/endişe kaynağıdır	40	60
Mahallede kurallara aykırı araç sürüşü bir sorun/endişe kaynağıdır	80	20
Mahallede araba çalma veya zarar verme olasılığı bir sorun/endişe kaynağıdır	35	65
Mahallede fuhuş bir sorun/endişe kaynağıdır	31	69
Mahallede gençlik çeteleri bir sorun/endişe kaynağıdır	40	60
Sosyal Güvenlik		
Mahallede sokakta sarhoşluk veya içki içilmesi bir sorun/endişe kaynağıdır	59	41
Mahallede genç veya yetişkinlerin etrafta aylakça dolaşması bir sorun/endişe kaynağıdır	61	39
Mahallede yüksek sesli müzik veya yüksek sesli partiler bir sorun/endişe kaynağıdır	75	25
Mahallede aile içi şiddet bir sorun/endişe kaynağıdır	42	58
Mahallede kadınlara sarkıntılık veya taciz bir sorun/endişe kaynağıdır	28	72
Mahallede çocuk tacizi bir sorun/endişe kaynağıdır	19	81
Mahallede ayrımcılık bir sorun/endişe kaynağıdır	39	61

Tablo 2-devamı

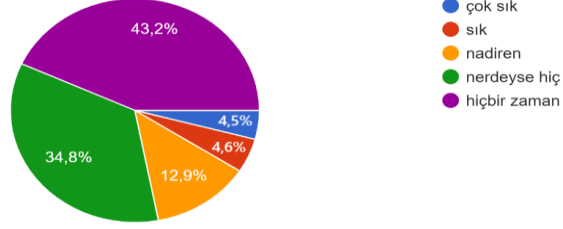
Ayrımcılık		
Mahallede yaşı nedeni ile ayrımcılığa uğrama	14	86
Mahallede cinsiyeti nedeni ile ayrımcılığa uğrama	13	87
Mahallede etnik kökeni nedeni ile ayrımcılığa uğrama	13	87
Mahallede engellilik durumu nedeni ile ayrımcılığa uğrama	10	90
Mahallede dini/meshebi nedeni ile ayrımcılığa uğrama	16	84
Mahallede sınıfsal/Sosyo-ekonomik durumu nedeni ile ayrımcılığa uğrama	18	82

4.3. Komşuluk İlişkileri

4.3.1. Komşuluk Sorunları

Katılımcılardan komşularının içki içip sarhoş olma ve rahatsızlık vermesinin sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “neredeyse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık % 78 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık % 22’dir (bkz. Grafik 43). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların büyük çoğunluğu komşularının içki içip sarhoş olma ve rahatsızlık vermesinin, sorun teşkil etme olasılığının bulunmadığını düşünmektedir.

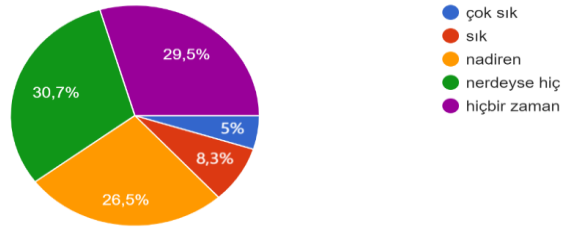
6a-Komşularınızın içki içip sarhoş olma ve huzursuzluk yaratma eylemleri (varsa) ne sıklıkta sizin için sorun teşkil ediyor/ sizi endişelendiriyor ?
264 yanıt

Grafik 43. Komşuların İçki İçip Sarhoş Olma/Rahatsızlık Verme Oranı

Katılımcılardan komşularının yüksek sesli müzik veya yüksek sesli partiler eylemlerinin (varsa) rahatsızlık vermesinin sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “nerdeyse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %61 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %39’dur (bkz. Grafik 44). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yaklaşık yarıya yakını komşularının yüksek sesli müzik veya yüksek sesli partiler eylemlerinin sorun teşkil etme olasılığının bulunduğunu düşünmektedir.

6b-Komşularınızın yüksek sesli müzik / yüksek sesli partiler eylemleri (varsa) ne sıklıkta sizin için sorun teşkil ediyor/ sizi endişelendiriyor ?
264 yanıt

Grafik 44. Komşuların Yüksek Sesli Müzik/Yüksek Sesli Partiler Eylemlerinin Rahatsızlık Verme Oranı

Katılımcılardan komşularının aile içi şiddet eylemlerinin (varsa) rahatsızlık vermesinin sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “neredeysse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %77 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %23’tür (bkz. Grafik 45). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yaklaşık 3/4’ü komşularının aile içi şiddet eylemlerinin sorun teşkil etme olasılığının bulunmadığını düşünmektedir.

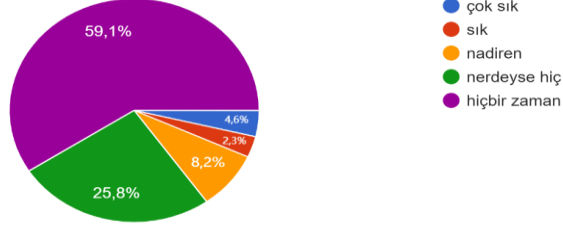

Grafik 45. Komşuların Aile İçi Şiddet Eylemlerinin Rahatsızlık Verme Oranı

Katılımcılardan komşularının fuhuş eylemlerinin (varsa) rahatsızlık vermesinin sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “neredeysse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %65 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %35’tir (bkz. Grafik 46) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yaklaşık yarısından fazlası komşularının fuhuş eylemlerinin sorun teşkil etme olasılığının bulunmadığını düşünmektedir.

6d-Komşularınızın fuhuş eylemleri (varsa) ne sıklıkta sizin için sorun teşkil ediyor/ sizi endişelendiriyor ?

264 yanıt

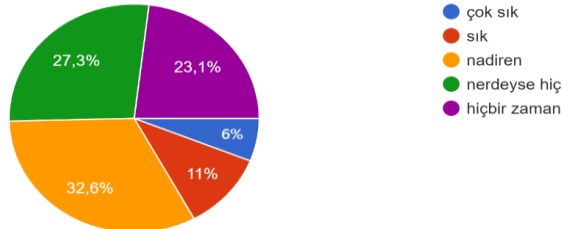

Grafik 46. Komşuların Fuhuş Eylemlerinin Rahatsızlık Verme Oranı

Katılımcılardan komşularının gürültülü komşuluk eylemlerinin (varsa) rahatsızlık vermesinin sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “nerdeyse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %50 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %50’dir (bkz. Grafik 47) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yarısı komşularının gürültülü komşuluk eylemlerinin sorun teşkil etme olasılığının bulunduğunu düşünmektedir.

6e-Komşularınızın, gürültülü komşuluk eylemleri (varsa) ne sıklıkta sizin için sorun teşkil ediyor/ sizi endişelendiriyor ?

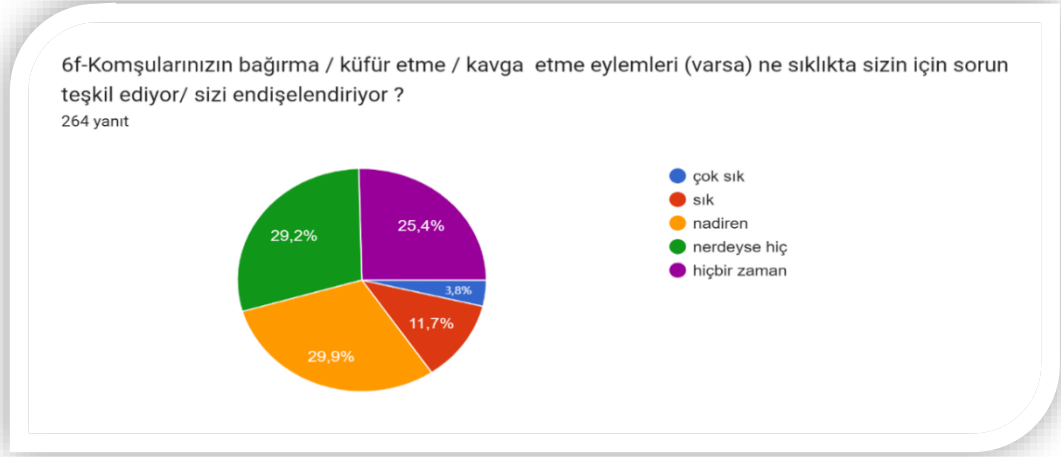
264 yanıt

Grafik 47. Komşuların Gürültülü Komşuluk Eylemlerini Rahatsızlık Verme Oranı

Katılımcılardan komşularının bağırma, küfür etme ve kavga etme eylemlerinin (varsa) rahatsızlık vermesinin sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “

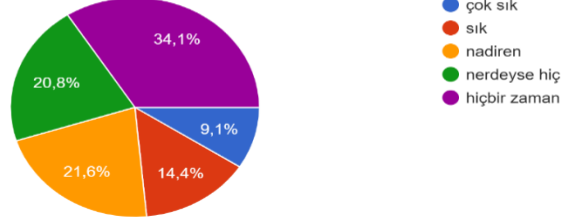
neredeyse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %55 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %45’dir (bkz. Grafik 48) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yaklaşık yarıya yakını komşularının bağırma, küfür etme veya kavga etme eylemlerinin sorun teşkil etme olasılığının bulunduğunu düşünmektedir.

Grafik 48. Komşuların Bağırma/Küfür Etme/Kavga Etme Eylemlerinin Rahatsızlık Verme Oranı

Katılımcılardan komşularının hayvan besleme (kedi, köpek, kümes hayvanı vb.)eylemlerinin (varsa) rahatsızlık vermesinin sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “ neredeyse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %55 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %45’dir (bkz. Grafik 49) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yarıya yakını komşularının hayvan besleme (kedi, köpek, kümes hayvanı vb.) eylemlerinin sorun teşkil etme olasılığının bulunduğunu düşünmektedir.

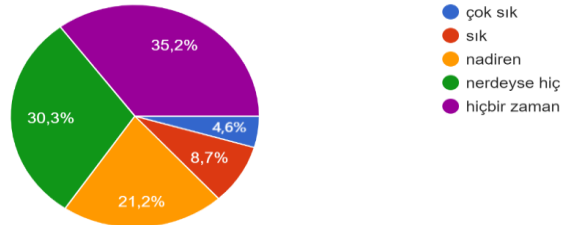
6g-Komşularınızın hayvan besleme (kedi, köpek, kümes hayvanları vb.) eylemleri (varsa) ne sıklıkta sizin için sorun teşkil ediyor/ sizi endişelendiriyor ?
264 yanıt

Grafik 49. Komşuların Hayvan Besleme (Kedi, Köpek Kümes Hayvanı vb.) Eylemlerinin Rahatsızlık Verme Oranı

Katılımcılardan komşularına giren-çıkanın belli olmaması eylemlerinin (varsa) rahatsızlık vermesinin sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “nerdeyse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %66 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %34’tür (bkz. Grafik 50) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yaklaşık yarıya yakını komşularına giren-çıkanın belli olmaması eylemlerinin sorun teşkil etme olasılığının bulunduğunu düşünmektedir.

6h-Komşularınıza giren-çıkanın belli olmaması (varsa) ne sıklıkta sizin için sorun teşkil ediyor/ sizi endişelendiriyor ?
264 yanıt

Grafik 50. Komşularına Giren-Çıkanın Belli Olmaması Eylemlerinin Rahatsızlık Verme Oranı

Katılımcılardan komşularının apartman/site ortak giderlerinin (aidatlar) zamanında ödenmemesi eylemlerinin (varsa) rahatsızlık vermesinin sorun teşkil etme olasılığının “hiçbir zaman” ve “neredeyse hiç” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %70 iken “çok sık”, “sık” ya da “nadiren” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %30’dur (bkz. Grafik 51) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların büyük çoğunluğu komşularının apartman/site ortak giderlerinin (aidatlar) zamanında ödenmemesi eylemlerinin sorun teşkil etme olasılığının bulunduğunu düşünmektedir.

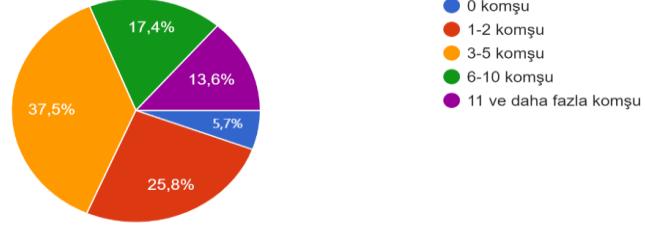
Grafik 51. Komşuların Apartman/Site Ortak Giderlerinin (Aidatlar) Zamanında Ödenmemesi Eylemlerinin Rahatsızlık Verme Oranı

4.3.2. Komşuluk Sermayesi

Katılımcılardan “0” ve “1-2” komşu ile sıklıkla görüşen ve yakın ilişki kuranların oranı yaklaşık %31 iken “3-5”, “6-10” ya da “11’den daha fazla” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %69’dur (bkz. Grafik 52) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların çoğunluğu komşuları ile sıklıkla görüşüp, yakın ilişki kurmaktadır.

7a-Mahallenizde sıklıkla görüştüğünüz ve iyi ilişkiler kurduğunuz kaç komşunuz olduğunu söyleyebilir misiniz ? (Sadece bir seçenek işaretlenmeli)

264 yanıt

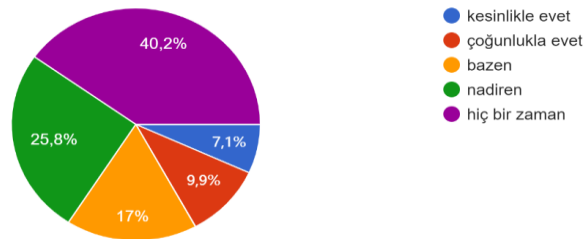
Grafik 52. Sıklıkla Görüşülüp, Yakın İlişki Kurulan Komşu Oranı

4.3.3. Finansal Yardımlaşma ve Hediyeleşme

Katılımcılardan komşularından ihtiyaç olduğunda borç para isteme eylemlerinin “hiçbir zaman” ve “nadiren” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %66 iken “kesinlikle evet”, “çoğunlukla evet” ya da “bazen” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %34’tür (bkz. Grafik 53) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların çoğunluğu ihtiyaç olduğunda komşularından borç para isteyebilmektedir.

8a- Komşularımdan ihtiyacım olduğunda borç para isteyebilirim ifadesine ne kadar katılırsınız ? (Fiili davranışlarınızı dikkate alarak cevaplayınız)

264 yanıt

Grafik 53. Komşulardan İhtiyaç Olduğunda Borç Para İsteme Oranı

Katılımcılardan komşularından ihtiyacı olana borç para verme eylemlerinin “hiçbir zaman” ve “nadiren” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %42 iken “kesinlikle evet”, “çoğunlukla evet” ya da “bazen” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %58’tür (bkz. Grafik 54) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yaklaşık yarısından fazlası ihtiyacı olan komşularına borç para verebilmektedir.

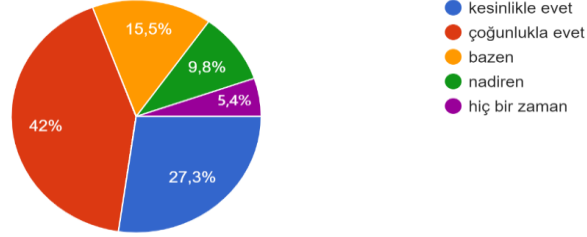

Grafik 54. Komşulardan İhtiyacı Olana Borç Para Verme Oranı

Katılımcılardan komşularının düğün-dernek işlerine veya özel günlerine katılıp hediye verme eylemlerinin “hiçbir zaman” ve “nadiren” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %15 iken “kesinlikle evet”, “çoğunlukla evet” ya da “bazen” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %85’tir (bkz. Grafik 55) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların büyük çoğunluğu komşularının düğün-dernek veya özel günlerine katılıp hediye vermektedir.

8c- Komşularımın düğün-dernek işlerine veya özel günlerine iştirak eder, hediye veririm ifadesine ne kadar katılırsınız ? (Fiili davranışlarınızı dikkate alarak cevaplayınız)

264 yanıt

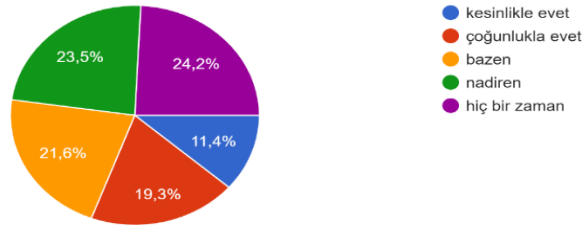

Grafik 55. Komşuların Düğün-Dernek İşlerine veya Özel Günlerine Katılıp Hediye Verme Oranı

Katılımcıların “ihtiyaç duyan komşuma arabamı veririm” ibaresine katılım durumu; “hiçbir zaman” ve “nadiren” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %48 iken “kesinlikle evet”, “çoğunlukla evet” ya da “bazen” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %52’dir (bkz. Grafik 56) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yarıdan fazlası ihtiyaç duyan komşularına arabasını verebilmektedir.

8d- İhtiyaç duyduğunda arabamı komşularıma veririm ifadesine ne kadar katılırsınız ? (Fiili davranışlarınızı dikkate alarak cevaplayınız)

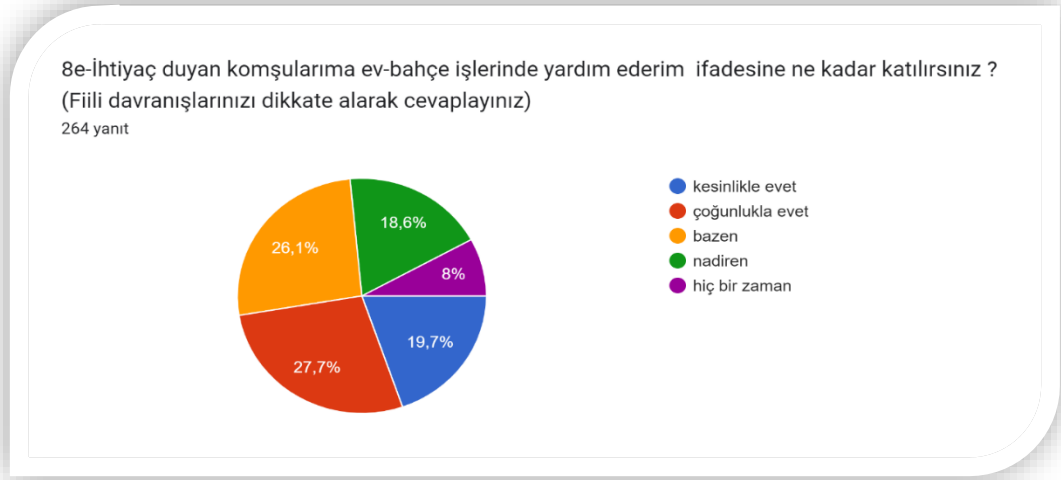
264 yanıt

Grafik 56. İhtiyaç Duyan Komşularıma “Arabamı Veririm” İbaresine Katılım Oranı

4.3.4. Komşulara Gönüllü Hizmet

Katılımcılardan komşularından ihtiyacı olanların ev-bahçe işlerine yardım etme eylemlerinin “hiçbir zaman” ve “nadiren” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %27 iken “kesinlikle evet”, “çoğunlukla evet” ya da “bazen” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %73’tür (bkz. Grafik 57) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların çoğunluğu ihtiyaç olduğunda komşularının ev-bahçe işlerine yardım etmektedir.

Grafik 57. İhtiyaç Duyan Komşuların Ev-Bahçe İşlerine Yardım Oranı

Katılımcılardan ihtiyaç duyan (hasta, yaşlı vb.) komşulara bakım hizmeti verme eylemlerinin “hiçbir zaman” ve “nadiren” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %32 iken “kesinlikle evet”, “çoğunlukla evet” ya da “bazen” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %68’tür (bkz. Grafik 58) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların çoğunluğu ihtiyaç duyan (hasta, yaşlı vb.) komşularına bakım hizmeti vermektedir.

Grafik 58. İhtiyaç Duyan (Hasta, Yaşlı vb.) Komşulara Bakım Hizmeti Verme Oranı

Katılımcılardan komşularından “Evde olmayan komşunun evine göz-kulak olurum” ibaresine katılım eylemlerinin “hiçbir zaman” ve “nadiren” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %18 iken “kesinlikle evet”, “çoğunlukla evet” ya da “bazen” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %82’dir (bkz. Grafik 59) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların büyük çoğunluğu evde olmayan komşularının evlerine göz-kulak olmaktadır.

Grafik 59. “Evde Olmayan Komşunun Evine Göz-Kulak Olurum” İfadesine Katılım Oranı

4.3.5. Güven ve Emanet İlişkileri

Katılımcılardan “komşularıma genel olarak güvenirim” ibaresine katılım eylemlerinin “hiçbir zaman” ve “nadiren” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %12 iken “kesinlikle evet”, “çoğunlukla evet” ya da “bazen” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %88’dir (bkz. Grafik 60) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların çok büyük çoğunluğu komşularına güvenmektedir.

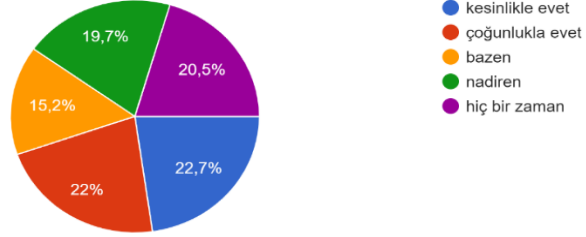

Grafik 60. “Komşularıma Genel Olarak Güvenirim” İfadesine Katılım Oranı

Katılımcılardan “Çocuğumu birkaç saatliğine komşuma emanet edebilirim” ibaresine katılım eylemlerinin “hiçbir zaman” ve “nadiren” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %40 iken “kesinlikle evet”, “çoğunlukla evet” ya da “bazen” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %60’tır (bkz. Grafik 61) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yaklaşık yarıdan fazlası çocuklarını komşularına birkaç saatliğine emanet edebilmektedir.

8- Komşularıma birkaç saat için çocuğumu emanet edebilirim ifadesine ne kadar katılırsınız ? (Fiili davranışlarınızı dikkate alarak cevaplayınız)

264 yanıt

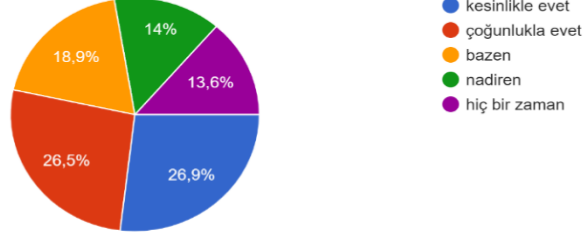

Grafik 61. “Çocuğumu Birkaç Saatliğine Komşuma Emanet Edebilirim” İfadesine Katılım Oranı

Katılımcılardan “Birkaç saatliğine komşumun çocuğuna bakabilirim” ibaresine katılım eylemlerinin “hiçbir zaman” ve “ nadiren” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %28 iken “kesinlikle evet”, “çoğunlukla evet” ya da “bazen” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %72’dir (bkz. Grafik 62) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yaklaşık 3/4’ü birkaç saatliğine komşularının çocuklarına bakabilmektedir.

8j- Birkaç saat için komşunun çocuğuna bakabilirim ifadesine ne kadar katılırsınız ? (Fiili davranışlarınızı dikkate alarak cevaplayınız)

264 yanıt

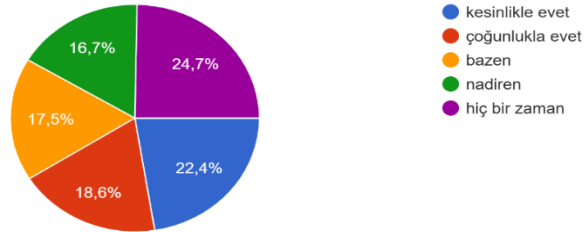

Grafik 62. “Birkaç Saatiğine Komşunun Çocuğuna Bakabilirim” İfadesine Katılım Oranı

Katılımcılardan “Birkaç gün evden uzakta kalacaksam evcil hayvanımı komşuma emanet edebilirim” ibaresine katılım eylemlerinin “hiçbir zaman” ve “nadiren” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %41 iken “kesinlikle evet”, “çoğunlukla evet” ya da “bazen” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %59’dur (bkz. Grafik 63) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yaklaşık yarısından fazlası birkaç gün evden uzak kalacaksa evcil hayvanını komşusuna emanet edebilmektedir.

8k-Birkaç gün evden uzak kalacaksam evcil hayvanımı komşuma emanet edebilirim ifadesine ne kadar katılırsınız ? (Fiili davranışlarınızı dikkate alarak cevaplayınız)

263 yanıt

Grafik 63. “Birkaç Gün Evden Uzakta Kalacaksam Evcil Hayvanımı Komşuma Emanet Edebilirim” İfadesine Katılım Oranı

4.3.6. Serbest Zaman Faaliyetleri

Katılımcılardan “Komşularıma sıklıkla ev oturmalarına giderim” ibaresine katılım eylemlerinin “hiçbir zaman” ve “nadiren” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %42 iken “kesinlikle evet”, “çoğunlukla evet” ya da “bazen” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %58’dir (bkz. Grafik 64) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yarıdan fazlası komşularına sıklıkla ev oturmalarına gitmektedir.

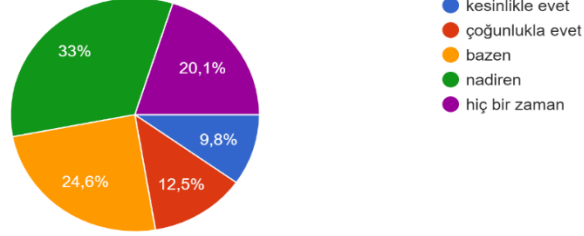

Grafik 64. “Komşularıma Sıklıkla Ev Oturmalarına Giderim” İfadesine Katılım Oranı

Katılımcılardan “Komşularımla birlikte bazen piknik vb. Etkinlikler yaparım” ibaresine katılım eylemlerinin “hiçbir zaman” ve “nadiren” olduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık %53 iken “kesinlikle evet”, “çoğunlukla evet” ya da “bazen” olduğunu söyleyenlerin toplamı yaklaşık %47’dir (bkz. Grafik 65) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yaklaşık yarıya yakını komşularıyla birlikte bazen piknik vb. Etkinlikler yapmaktadır.

8m- Komşularıyla birlikte bazen piknik vb. etkinlik yaparım ifadesine ne kadar katılırsınız ? (Fiili davranışlarınızı dikkate alarak cevaplayınız)

264 yanıt

Grafik 65. “Komşularıyla Birlikte Bazen Piknik vb. Etkinlikler Yaparım” İfadesine Katılım Oranı

4.3.7. Özet

Komşuluk Sorunları bağlamında; Katılımcıların verdikleri yanıtlar incelendiğinde (İçki içme/sarhoşluk % 22, yüksek sesli müzik/parti 39, aile içi şiddet % 23, fuhuş % 35, gürültü % 50, bağırma/küfür/kavga %45, hayvan besleme % 45, giren-çıkanın % 34, ortak aidatlar % 30) büyük çoğunluğu kendini güvende hissetmektedir. Ancak küfür/kavga, gürültü ve hayvan besleme faaliyetleri nedeniyle rahatsızlığın % 50 ye yakın olduğu görülmektedir.

Komşuluk sermayesi algılarına göre; sıklıkla ilişki kurulup görüşme oranı % 6’da hiç komşuluğun olmadığı görülürken, % 38 kısım 3-5 kişilik komşuluk ile en yüksektir.

Finansal yardımlaşma ve hediyeleşme açısından ise; (borç para isteme % 34, borç para verme % 58, özel günlerde hediye verme % 85, araba verme %52) çoğunluğun yardımlaştığı, ancak büyük çoğunluğun özel günlere katılıp hediye vermesine karşı karşı taraftan para isteme oranının en düşük olduğu görülmektedir.

Komşulara gönüllü hizmet algılarına göre; (ev/bahçe işlerine yardım % 73, hasta/yaşlı bakımı % 68, komşunun evin sahip çıkma % 82) çoğunluğun gönüllü hizmet içerisinde yer aldığı tespit edilmiştir.

Güven ve emanet ilişkileri bağlamında; (komşuya güven % 88, çoğunluğun emanet etme % 60, komşunun çocuğuna bakma % 72, hayvanını emanet etme % 59) çoğunluğun emanet ilişkilerinde bulunduğu, çok büyük bir çoğunluğu ise komşusuna güvendiği görülmektedir. Serbest zaman faaliyetlerine göre; (ev oturmaları % 58, piknik/etkinlik % 47) yaklaşık % 50 kısım komşular ile serbest zaman faaliyeti geçirmektedir.

Tablo 3. Mahalle Komşuluk İlişkileri Hakkında Verilerin Özeti

1-Komşuluk Sorunları	EVET (%)	HAYIR (%)
Komşuların içki içip sarhoş olma/rahatsızlık verme oranı	22	78
Komşuların yüksek sesli müzik/yüksek sesli partiler eylemlerinin rahatsızlık verme oranı	39	61
Komşuların aile içi şiddet eylemlerinin rahatsızlık verme oranı	23	77
Komşuların fuhuş eylemlerinin rahatsızlık verme oranı	35	65
Komşuların gürültülü komşuluk eylemlerinin rahatsızlık verme oranı	50	50
Komşuların bağırma/küfür etme/kavga etme eylemlerinin rahatsızlık verme oranı	45	55
Komşuların hayvan besleme (kedi, köpek, kümes hayvanı vb.) eylemlerinin rahatsızlık verme oranı	45	55
Komşularına giren-çıkanın belli olmaması eylemlerinin rahatsızlık verme oranı	34	66
Komşuların apartman/site ortak giderlerinin (aidatlar) zamanında ödenmemesi eylemlerinin rahatsızlık verme oranı	30	70

Tablo 3-devamı

2- Komşuluk Sermayesi	0-2 Komşu	3 ve 3+ Komşu
Sıklıkla görüşülüp, yakın ilişki kurulan komşu oranı	69	31
3-Finansal Yardımlaşma ve Hediyeleşme	Evet	Hayır
Komşulardan ihtiyaç olduğunda borç para isteme oranı	34	66
Komşulardan ihtiyacı olanlara borç para verme oranı	58	42
Komşuların düğün-dernek işlerine veya özel günlerine katılıp hediye verme oranı	85	15
İhtiyaç duyan komşularıma “arabamı veririm” ibaresine katılım oranı	52	48
4- Komşulara Gönüllü Hizmet	EVET (%)	HAYIR (%)
İhtiyaç duyan komşuların ev-bahçe işlerine yardım oranı	73	27
İhtiyaç duyan (hasta, yaşlı vb.) komşulara bakım hizmeti verme oranı	68	32
“Evde olmayan komşumun evine göz-kulak olurum” İfadesine katılım oranı	82	18
5- Güven ve Emanet İlişkileri	EVET (%)	HAYIR (%)
“Komşularıma genel olarak güvenirim” ifadesine katılım oranı	88	12
“Çocuğumu birkaç saatliğine komşuma emanet edebilirim” ifadesine katılım oranı	60	40

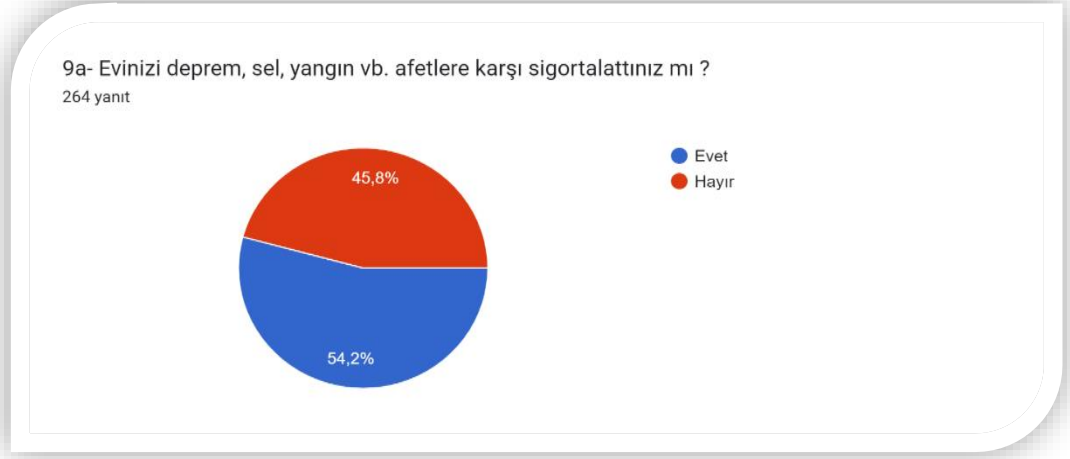
Tablo 3-devamı

“Birkaç saatliğine komşumun çocuğuna bakabilirim ” ifadesine katılım oranı	72	28
“Birkaç gün evden uzakta Kalacaksam evcil hayvanımı komşuma emanet edebilirim” ifadesine katılım oranı	59	41
6- Serbest Zaman Faaliyetleri	EVET	HAYIR
	(%)	(%)
“Komşularıma sıklıkla ev oturmalarına giderim” ifadesine katılım oranı	58	42
“Komşularımla birlikte bazen piknik vb. etkinlikler yaparım” ifadesine katılım oranı	47	53

4.4. Güvenlik Önlemleri ve Komşular Arası Güvenlik İşbirliği

4.4.1. Afetlere Karşı Önlemler

Katılımcılardan “Evinizi deprem, sel, yangın vb. Afetlere karşı sigortalattınız mı ?” sorusuna “Evet” cevabını verenlerin oranı yaklaşık %52 iken “Hayır” cevabı verenlerin ise yaklaşık %48’dir (bkz. Grafik 66) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yaklaşık yarıya yakını evini deprem, sel, yangın vb. afetlere karşı sigortalatmamaktadır.

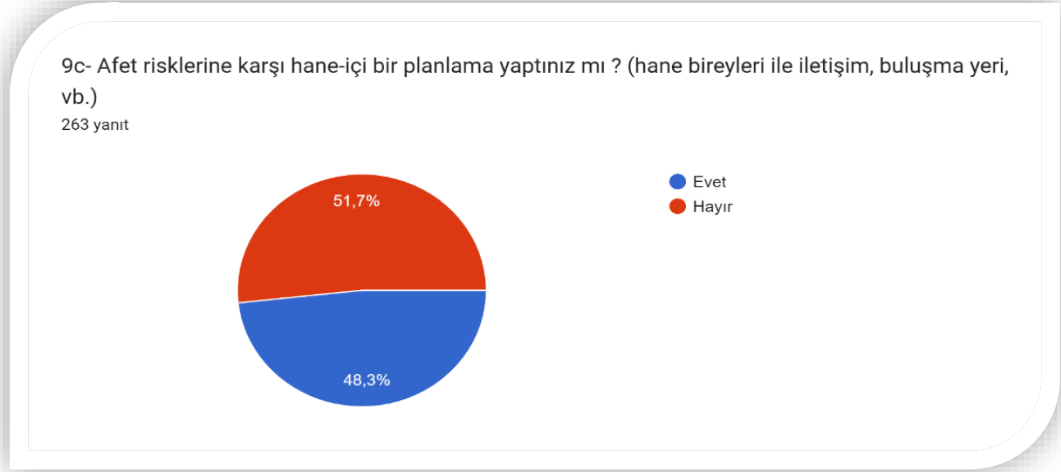
Grafik 66. Evi Deprem/Sel/Yangın vb. Afetlere Karşı Sigortalatma Oranı

Katılımcılardan “Evinizin bulunduğu binanın afet risklerine karşı dayanıklılığını test ettirdiniz mi?” sorusuna “Evet” cevabını verenlerin oranı yaklaşık %34 iken “Hayır” cevabı verenlerin ise yaklaşık %66’dır (bkz. Grafik 67) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların çoğunluğu evinin bulunduğu binanın afet risklerine karşı dayanıklılık testini yaptırmamıştır.

Grafik 67. Evinin Bulunduğu Binanın Afet Risklerine Karşı Dayanıklılık Testini Yaptırma Oranı

Katılımcılardan “Afet risklerine karşı hane-içi bir planlama yaptınız mı ?” sorusuna “Evet” cevabını verenlerin oranı yaklaşık %48 iken “Hayır” cevabı verenlerin ise yaklaşık %52’dir (bkz. Grafik 68) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yaklaşık yarısı afet risklerine karşı hane-içi bir planlama yapmamaktadır.

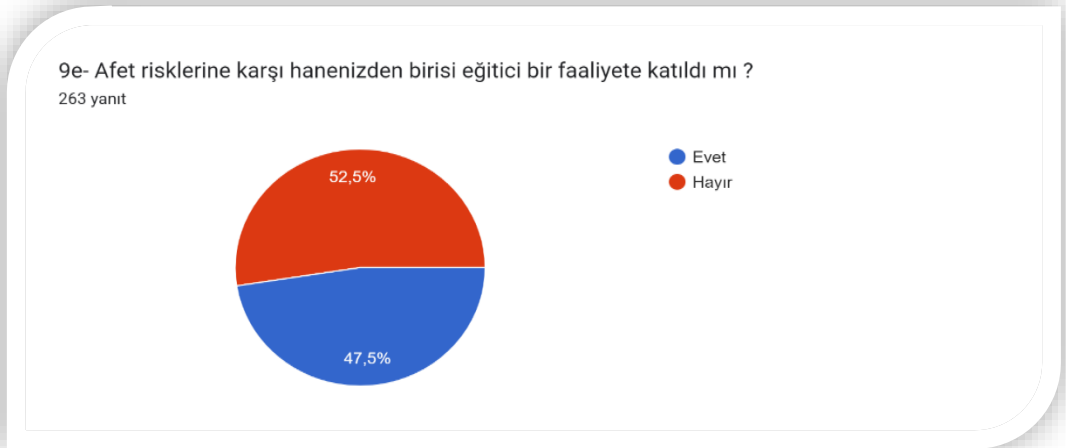
Grafik 68. Afet Risklerine Karşı Hane-İçi Bir Planlama Yapma Oranı

Katılımcılardan “Haneneizde afet risklerine karşı erzak ve ilk yardım malzemesi hazırlığı yaptınız mı ?” sorusuna “Evet” cevabını verenlerin oranı yaklaşık %28 iken “Hayır” cevabı verenlerin ise yaklaşık %72’dir (bkz. Grafik 69) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların çoğunluğu hanesinde afet risklerine karşı erzak ve ilk yardım malzemesi hazırlığı yapmamaktadır.

Grafik 69. Hanede Afet Risklerine Karşı Erzak ve İlk Yardım Malzemesi Hazırlığı Yapma Oranı

Katılımcılardan “Afet risklerine karşı hanenizden birisi eğitici bir faaliyete katıldı mı?” sorusuna “Evet” cevabını verenlerin oranı yaklaşık %48 iken “Hayır” cevabı verenlerin ise yaklaşık %52’dir (bkz. Grafik 70) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yaklaşık yarısının afet risklerine karşı hanesinde hiç kimse eğitici bir faaliyete katılmamıştır.

Grafik 70. Afet Risklerine Karşı Haneden Birisinin Eğitici Bir Faaliyete Katılma Oranı

4.4.2. Suçlulara Karşı Önlemler

Katılımcılardan “Hırsızlık, haneye tecavüz vb. suçlara karşı evinize alarm sistemi veya kamera yerleştirdiniz mi ?” sorusuna “Evet” cevabını verenlerin oranı yaklaşık %24 iken “Hayır” cevabı verenlerin ise yaklaşık %76’dır (bkz. Grafik 71) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların çoğunluğu hırsızlık, haneye tecavüz vb. suçlara karşı evlerine alarm veya kamera yerleştirmemiştir.

Grafik 71. Hırsızlık, Haneye Tecavüz vb. Suçlara Karşı Eve Alarm veya Kamera Taktırma Oranı

Katılımcılardan “Evde güvenlik amaçlı silah bulundurur musunuz?” sorusuna “Evet” cevabını verenlerin oranı yaklaşık %11 iken “Hayır” cevabı verenlerin ise yaklaşık %89’dur (bkz. Grafik 72) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların büyük çoğunluğu evinde güvenlik amaçlı silah bulundurmamaktadır.

Grafik 72. Evde Güvenlik Amaçlı Silah Bulundurma Oranı

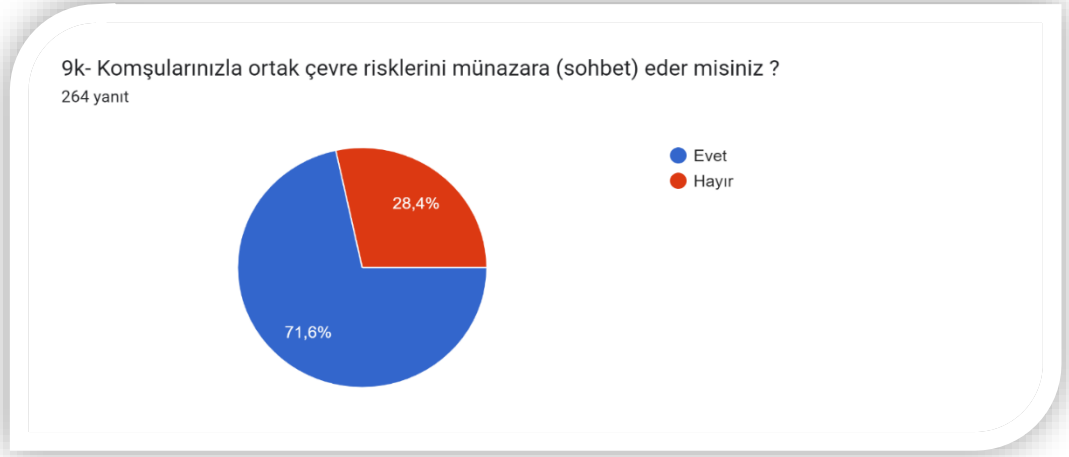
Katılımcılardan “Saldırlara karşı savunma maksatlı dövüş sanatı eğitimi aldınız mı?” sorusuna “Evet” cevabını verenlerin oranı %17 iken “Hayır” cevabı verenlerin ise %83’dir (bkz. Grafik 73) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların büyük çoğunluğu saldırılara karşı savunma maksatlı dövüş sanatı eğitimi almamıştır.

Grafik 73. Saldırlara Karşı Savunma Makasatlı Dövüş Sanatı Eğitimi Alma Oranı

4.4.3. Sosyal Güvenlik Önlemleri

Katılımcılardan “Komşularınızla ortak çevre risklerini münazara (sohbet) eder misiniz?” sorusuna “Evet” cevabını verenlerin oranı yaklaşık %72 iken “Hayır” cevabı verenlerin ise yaklaşık %28’dir (bkz. Grafik 74) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların çoğunluğu komşularıyla ortak çevre risklerini münazara (sohbet) etmektedir.

Grafik 74. Komşularla Ortak Çevre Risklerini Münazara (Sohbet) Etme Oranı

Katılımcılardan “Komşularınızla ortak çevre temizliği yapar mısınız?” sorusuna “Evet” cevabını verenlerin oranı yaklaşık %62 iken “Hayır” cevabı verenlerin ise yaklaşık %38’dir (bkz. Grafik 75) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların çoğunluğu komşularıyla ortak çevre temizliği yapmaktadır.

Grafik 75. Komşularla Ortak Çevre Temizliği Yapma Oranı

Katılımcılardan “Komşularınızla hızlı iletişim için ortak whatsapp vb. Gurubunuz var mı?” sorusuna “EEvet” cevabını verenlerin oranı yaklaşık %53 iken “Hayır” cevabı verenlerin ise yaklaşık %47’dir (bkz. Grafik 76) Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yaklaşık yarısından fazlası komşularıyla hızlı iletişim kurmak için ortak whatsapp vb. gruba üyedir.

Grafik 76. Komşularla Hızlı İletişim İçin Ortak Whatsapp vb. Grubuna Üye Olma Oranı

Katılımcılardan “Mahallenizde bir mahalle suç izleme programına üye misiniz?” sorusuna “Evet” cevabını verenlerin oranı yaklaşık %4 iken “Hayır” cevabı verenlerin ise yaklaşık %96’dır (bkz. Grafik77) bu veriler göstermektedir ki katılımcıların tamamına yakını herhangi bir mahalle suç izleme programına üye değildir.

Grafik 77. Mahalle Suç İzleme Programına Üye Olma Oranı

Katılımcılardan “Yaşadığınız sokak ve/ya mahallenin sorunlarını çözmek için komşularınızla birlikte ortak herhangi bir faaliyete gönüllü olur musunuz?” sorusuna “Evet” cevabını verenlerin oranı yaklaşık %71 iken “Hayır” cevabı verenlerin ise yaklaşık %29’dur (bkz. Grafik 78). Bu veriler göstermektedir ki katılımcıların yaklaşık 3/4’e yakını yaşadığı sokak ve/ya mahallenin sorunlarını çözmek için komşularıyla birlikte ortak herhangi bir faaliyete gönüllüdür.

Grafik 78. Sokak/Mahalle Sorunlarının Çözümü İçin Ortak Faaliyete Gönüllü Olma Oranı

4.4.4. Özet

Katılımcıların verdikleri yanıtlar incelendiğinde afetlere **karşı önlemler kapsamında**; (evi afetlere karşı sigortalatma %52, evin dayanıklı testi yaptıırma %34, afetlere karşı han-içi planlama %48, afetler için erzak/ilk yardım malzemesi hazırlığı 28, afetlere karşı eğitim %48) afet duyarlılığının genel itibari ile düşük olduğu görülmektedir. Deprem bölgesi olduğu halde binalar için alınan önlemlerin düşük seviyede kaldığı görülmektedir.

Suçlara karşı önlemler bağlamında; (Alarm/kamera taktırma %24, evde güvenlik için silah bulundurma %11, savunma maksatlı dövüş sanatı %17) tedbirlerin çok düşük olduğu gözlemlenmektedir.

Sosyal güvenlik önlemleri kapsamında ise; (Komşularla orta çevre risklerini münazara %72, ortak çevre temizliği %62, ortak iletişim grubu (whatsapp vb.) %53, suç izleme programına üyelik %4, mahalle/sokağın sonunun çözümü için ortak faaliyete gönüllü olma %71) çoğunluğun sosya güvenlik işlerinde gönüllü olduğu görülmektedir. Ancak ülkemizde pek görülmeyen mahalle suç izleme programına katılımın yok denecek kadar az olduğu ortaya çıkmaktadır.

Tablo 4: Güvenlik Önlemleri ve Komşular Arası Güvenlik İşbirliği Verileri Özeti

1- Afetlere Karşı Önlemler	EVET	HAYIR
	(%)	(%)
Evi deprem/sel/yangın vb. afetlere karşı sigortalatma oranı	52	48
Evinin bulunduğu binanın afet risklerine karşı dayanıklılık testini yaptırma oranı	34	66
Afet risklerine karşı hane-içi bir planlama yapma oranı	48	52
Hanede afet risklerine karşı erzak ve ilk yardım malzemesi hazırlığı yapma oranı	28	72
Afet risklerine karşı haneden birisinin eğitici bir faaliyete katılma oranı	48	52
2- Suçlara Karşı Önlemler		
Hırsızlık, haneye tecavüz vb. suçlara karşı eve alarm veya kamera taktırma oranı	24	76
Evde güvenlik amaçlı silah bulundurma oranı	11	89
Saldırlara karşı savunma maksatlı dövüş sanatı eğitimi alma oranı	17	83
3- Sosyal Güvenlik Önlemleri		
Komşularla ortak çevre risklerini münazara (sohbet) etme oranı	72	28
Komşularla ortak çevre temizliği yapma oranı	62	38
Komşularla hızlı iletişim için ortak whatsapp vb. grubuna üye olma oranı	53	47
Mahalle suç izleme programına üye olma oranı	4	96
Sokak/mahalle sorunlarının çözümü için ortak faaliyete gönüllü olma oranı	71	29

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar

Komşuluk ve güvenlik ilişkisi üzerine odaklanan tez çalışmamızın bu kısmında teorik alanın ışığında betimsel alanla ilgili değerlendirmeler yapılacaktır. Çalışmanın teorik kısmında; modernleşme ve risk toplumu, bireyselleşme ve komşuluk, kentsel yaşam ve mahalle yaşamının dönüşümü süreçleri komşuluk bağlamında ele alınmıştır. Daha sonra komşuluk ve güvenlik ilişkisi üzerinden güvenliğin boyutları etraflıca tartışılmıştır. Bulgular kısmında ise, anketler bilgisayar ortamında grafik ve tablolara dönüştürülerek anlamlandırılmaya çalışılmıştır.

Çalışmamızın yapıldığı il olan Balıkesir 1.276.096 nüfuslu (TÜİK, 2024), Ege ve Marmara denizlerine kıyısının yanında önemli büyük şehirler olan İzmir ve Bursa illerine komşu konumundadır. Çok geniş bir yüz ölçüme sahip olan ilin 20 ilçesi ve 1133 mahallesi bulunmaktadır. Altıeylül ilçesinde bulunan mahalle sayısı 94'tür. Bu mahallerin 13 merkez 81'i kırsal mahalle konumundadır. Balıkesir kentleşme düzeyi Türkiye ortalamasının altında olmakla beraber 2012 sonrası büyük şehir statüsüne kavuşmasıyla bu dönüşüm hızlanmıştır. İlin geniş kırsal alanlara (tarım arazisi, orman vb.) sahip olması nedeniyle halen nüfusun önemli bir bölümünün kırsal kökenli mahallerde yaşamaktadır. Kentten demir yolu geçmesi, İzmir- İstanbul otoyolu güzergâhında bulunması ulaşım yönünden önemini artırmaktadır. Ayrıca tarım dışında, madenler (özellikle bor madeni), sanayi (Bandırma ilçesi), turizm (Edremit, Burhaniye, Ayvalık, Gömeç) şehrin ekonomik değerlerini oluşturmaktadır.

Çalışma, Plevne Mahallesi'ni (1950 sonrası kurulan) temsilen tüm sokaklardan tesadüfi seçilen cinsiyet dağılımı hariç 300 birey üzerinde uygulanmıştır. Katılımcıların demografi özellikleri bakıldığında çalışmada tüm yaş gruplarından (18 üzeri) birey bulunmaktadır. Bireylerin eğitim ve gelir seviyeleri de çeşitlilik göstermektedir. Hane gelir dağılımında %28,9'luk oranla 40.000-59.000 TL'lik gurup en yüksek oranı oluşturması Balıkesir nüfusunu temsilen karşıladığını göstermektedir.

Eğim durumunda ise lisansüstü derecenin %26,1 çıkması Balıkesir ve Türkiye ortalamasının üzerinde bir değer olarak saptanmıştır.

Ancak şehir merkezleri hatta mahallelerde nüfus ve yerleşmenin (eğitim durumu, ekonomik gelir, birey sayısı vb.) dengeli bir dağılım göstermediği de bir gerçektir. Kırsala göre şehir merkezlerinde pozitif yönde oran artmakla birlikte belli mahallelerde cazibe merkezi oluşturduğundan diğerlerine göre pozitif yönde ayrılmaktadırlar. Plevne Mahallesi kırsal ile kentsel arası bir konumda bulunmakla birlikte özellikle 2000 sonrası elit bir mahalle formuna bürünmeye başlamıştır. Bu da nüfus ve yerleşmenin kompozisyonuna etki etmiştir.

Plevne Mahallesi'nde komşuluk ve güvenlik ilişkilerini inceleyen bu çalışmanın temel hedeflerinden birisini modern dönemlerinin (modernizm ve postmodernizm) komşuluk ve güvenlik ilişkilerini etkileyip etkilemediğidir. Etkiledi ise bu etkinin ne yönde olduğudur.

Sanayileşmenin bir sonucu olarak ortaya çıkan kentleşme toplum ve mekânlarda büyük değişim ve kitle hareketlerine sebep olmuştur. Sanayileşme sonucu kırsalda bulunan nüfus hızlı ve plansız bir şekilde kentlere hücum etmiştir. Debisi yüksek olan bu kitle hareketleri dünyada ve ülkemizde özellikle 1950 sonrasında şehirlere akmıştır. Bunun sonucunda kırsal sahipsiz ve kimsesiz kalırken şehir yoğun ve çarpık (gecekondu) bir yapılaşmaya maruz kalmıştır (Koyuncu, 2009, s. 38).

Bu kitle hareketleri kuşkusuz kişilerin fiziki mekân değişimlerine yol açtığı gibi manevi değişimleri de beraberinde taşımıştır. Bu olgulardan birisi de sosyal yaşantının oluştuğu ilişki türlerinden birisi olan komşuluktur. Komşuluk ilişkilerinin temellerinden birisini ise güvenlik kavramı oluşturmaktadır. Güvenlik, komşuluk ilişkilerinin oluşumu ve sürdürülebilirliği açısından temel bir ön koşuldur. Bireyler arası karşılıklı güvenin tesis edilmediği ortamlarda, sağlıklı ve işlevsel bir komşuluk ilişkisi geliştirmek mümkün değildir. Çünkü komşu ya güvenlik getiren ya da güvenliği sağlayan konumundadır. Komşuluk kavramı kırsal yaşamla zdeşleştirilse de kent yaşamının da en önemli sosyal bağlarından birisini oluşturmaktadır. Komşuluğun oluşmasında iki temel unsur birey ve mekndır. Bu iki unsurun bir arada ve birden çok sayıda yer alması komşuluğun oluşmasında önem arz etmektedir. Komşuluğun oluşması için fiziksel meknın yanında güven-güvenlik duygusu, emanet verebilme, gönüllük, huzur vb. olguları da içerir. Zoraki ve mecburi bir arada

bulunmalar tam manası ile bir komşuluk teşkil etmez. Komşuluğun özünde; gönüllülük, samimiyet, güven ve bunun oluşturduğu güvenlik olgusu yer almaktadır.

Modern toplumla birlikte ön plana çıkan bireyselleşme de toplumsal değer yargılarının ve insan ilişkilerinin değişmesinin temel unsurlarından birisi hâline gelmiştir. “Hızlı kentleşme” ile bireyselleşmeyi hızlandıran tüketme için yaşayan “benmerkezci” insan kalabalıkları oluşmuştur. Bu durum ise bireyleri bencil, doyumsuz ve mutsuz hâle getirmiştir. Bireyselleşme ile insan tek tipleştirilirken Küreselleşme ile dünyayı tek tipleştirilmeye odaklanılmıştır. Bunun sonucunda küçük dünyada tek tip insan modeli yaygınlaşmaya başlamıştır. Tek tip giyinen, benzer yiyecekler tüketen, benzer eğlenceler yaşayan, benzer mekânlarda yaşayan yığınlar birbirine yabancılaştırmış, sosyal bağları zayıflatmış güven duygusunu zedelemiştir (Akdoğan, 2008, s. 13 aktaran Koyuncu, 2013, s. 16).

Çalışmanın odağını oluşturan komşuluk ve güvenlik, modernleşme ile ortaya çıkan bireyselleşme sonucu modern ve post modern toplumlarda nasıl bir değişim içerindedir? Komşuluğun modern dönemde tamamen yok olacağını savunanlar dahi olmuştur. Güvenlik olgusunun temelinde ortaya çıkan komşuluk yok olmuş mudur? (Koyuncu, 2013, s. 19)

Araştırmada yer alan sorulara verilen cevapların yüzdelik oranları göstermektedir ki komşuluk ve güvenlik olgusu modern ve modern sonrası toplumlarda sürekli değişmekle birlikte bir yok oluş söz konusu değildir. Bu komşular arası komşuluk ve güvenlik ilişkisi durum ve ortama göre kendini yeniden konumlandırmakta hatta yeniden üretmektedir. Bu da gösteriyor ki bu ilişki canlı bir organizmanın ortam ve çevre uyumu şeklinde tezahür etmektedir. (Koyuncu, 2013, s. 18).

Elde edilen verilere bakıldığında genel güvenlik algısının çok yüksek olduğu görülmektedir (%80’in üzerinde). Bu da göstermektedir ki komşuluk ilişkiler yoğun bir şekilde devam etmektedir. Bireyselleşme komşuluk ilişkilerini olumsuz manada çok etkilememiştir.

Afetler ve çevre güvenliği açısından baktığımızda ise en büyük sorunu deprem, trafik kazaları ve çevre kirliliğinin (çöp) oluşturduğu saptanmıştır.

Bir diğer ana başlığı oluşturan suça karşı güvenlik alanında ise en büyük riski (%80’le) kurallara aykırı araç sürüşü oluşturmaktadır. Uyuşturucunun (alıcı-satıcı)

oluşturduğu sorun ise düşük olmakla birlikte (%35'ler civarında) risk teşkil etmektedir.

Sosyal hayatta güvenlik başlığında ortaya çıkan verilerden dikkat çekenleri şu şekildedir. Yüksek sesli müzik ve partiler (%75'le) ilk sırada yer alırken sırayla bunu genç ve yetişkinlerin etrafta dolaşması (%61) ve içki içip sarhoş olma (%59) takip etmektedir.

Ayrımcılık başlığı ise oranların çok düşük olması (%18 altı) belirgin bir ayrımcılık olmadığını göstermektedir. Komşuluğun temel koşullarından birisi olan saygı ve hoşgörü bu sonuca göre devam etmektedir. Bireyselleşme ve hızlı yer değişimi bu durumu fazla etkilememiştir. Komşuluk ilişkisi devam etmektedir.

Çalışmamızın komşuluk ilişkileri kısmında elde edilen veriler incelendiğinde şu sonuçlara varılmaktadır. Görüşülen komşuların sayısında en yüksek oranla (%38) “3-5 komşu” nun çıkması komşuluk ilişkilerini çok yoğun olmamakla birlikte devam ettiğini göstermektedir. Bireyselleşme ile ben merkezli bir yaşam ön plana çıktığı günümüz toplumunda bu sonuç komşuluğun aktif bir şekilde devam ettiğini göstermektedir. Önceki döneme göre bu sayı az olabilir ama kadınların çalışması, iletişim araçlarının yaygınlaşması hızlı, yer değişimleri vb. unsurlar göz önüne alındığında aktif komşuluğun bunlara rağmen devam ettiğini göstermektedir.

Komşularla yaşanan problemler; gürültü, hayvan besleme ve küfür, kavga (%50 ye yakın) olduğu görülmektedir.

Finansal yardımlaşma ve hediyeleşme bağlamında, yardımlaşmanın yüksek olduğu görülmekle birlikte en yüksek oranı özel günlere katılıp hediye verme (%85) oluşturmaktadır. Bunun yanında borç para alıp vermenin de devam ettiği görülmektedir. Modern toplumun birey merkezli yapısı, bireyi toplumsal bütünlükten kısmen ayırıştıran ve onu diğer bireylerle olan bağlarından uzaklaştıran bir anlayışı beraberinde getirmektedir. Bu bireyselci yaklaşım, bireyin öteklilerle kurduğu ilişkileri ikinci plana atarak, toplumsal aidiyet ve kolektif kimlik duygularını zayıflatmaktadır. Ancak araştırmamızdaki bu değerler göstermektedir ki finansal yardımlaşma ve hediyeleşmenin yanında komşunun önemli günlerinde yanında olma olgusu aktif bir şekilde devam etmektedir.

Komşulara güvenli hizmet başlığına ilişkin veriler (%70'in üzerinde), ev bahçe işlerine yardım, hasta bakımı, eve göz kulak olma, çıkmaktadır. Yine görmekteyiz ki

komşulara hizmet ve yardım çok yüksek bir oran teşkil etmektedir. Bireyci bir yaklaşıma sahip kişi kimseye yardım etmez. Komşuluk ve güvenlik olgusu güçlü bir şekilde kendini göstermektedir.

Güven ve emanet ilişkileri bağlamında komşuya güven (%88) çok yüksek bir oran çıkmaktadır. Komşuya emanet verme veya emanetine sahip çıkma oranları da buna paralel olarak (%59 ve üzeri) görülmektedir. Buna karşın ev oturmaları, piknik vb. %50 civarında kalmaktadır. Komşuluğun en önemli unsurlarından birisini teşkil eden güven bağlamında genel olarak yüksek bir değer elde edilmesi komşuluğun güven ve güvenlik şeklinde tezahür ettiğini göstermektedir.

Güvenlik önlemleri ve komşular arası iş birliği ele alındığında şu sonuçlara ulaşılmaktadır. Katılımcıların afetlere karşı önlemler konusunda (%50 civarında) tedbir aldıkları görülmektedir. Özellikle Balıkesir gibi deprem bölgesi olan bir yerde bunun tam idrak edilmediği görülmektedir.

Suçlara karşı önlemler bağlamında (alarm taktırma, savunma maksatlı sanat öğrenme vb.) önlem oranları çok düşük (%20'nin altında) çıkmaktadır.

Sosyal güvenlik önlemleri açısından komşularla ortak faaliyetlere katılma oranı genellikle yüksek (%60 üzeri) çıkmaktadır. Komşuluğun bir diğer unsurunu oluşturan ortak faaliyetlere katılma modern toplumun bireyci yaklaşımına rağmen devam etmektedir. Bu da komşuluk ve güvenlik olgusunda bir değişimin olmakla birlikte ilişkinin aktif bir şekilde devam ettiğinin bir göstergesidir.

Çalışma bulguları mahalle sakinlerinin komşuluk ilişkilerini kültürel bir değer olarak benimsediklerini ve sosyal aidiyetin önemli bir unsur olarak gördüklerini ortaya koymaktadır. Bununla birlikte güvenlik temelli toplumsal sorunlar açısından değerlendirildiğinde, komşular arası işbirliği ve dayanışmanın beklenen düzeyde gerçekleşmediği gözlemlenmektedir. Özellikle kamusal alana ilişkin risklerin paylaşımında ve şüpheli durumlara karşı birlikte hareket etmede düşük bir katılım eğilimi söz konusudur. Bu durum komşuluğun duygusal bir bağ olarak sürdürüldüğünü ancak işlevsel anlamda, özellikle güvenlik ekseninde yeterli düzeyde kurumsallaşmadığını göstermektedir.

5.2. Öneriler

Çalışmada, komşuluk ile güvenlik arasındaki ilişki çok boyutlu bir şekilde ele alınmaya çalışılmıştır. Gelecekte yapılacak araştırmalarda, bu konunun birey ve mekân bağlamında daha geniş örneklemeler üzerinden, nitel ve nicel araştırma yöntemleriyle derinleştirilmesi mümkündür. Ayrıca bu çalışmada yalnızca güvenlik boyutu incelenmiş olmakla birlikte, komşuluğun diğer boyutlarının (Sosyal yardımlaşma ve dayanışma, mekân ve fiziksel yakınlık, kültürel, iletişim ve etkileşim, toplumsal denetim ve aidiyet vs.) da değerlendirilmesi, konuya daha bütüncül bir yaklaşım kazandıracaktır. Bununla birlikte yerli literatürün uluslararası literatürle karşılaştırmalı olarak ele alınması ve bu yolla literatürün genişletilmesi önem arz etmektedir.

KAYNAKÇA

- Akdoğan, Ali (2009). Şehirleşme Sürecinde Komşuluk İlişkileri ve İlam. *Diyanet İlmî Dergisi*, C.45, S.3, Eylül, s.103-124.
- Akgün, A. ve Erbay, H. (2019). Mahallelerde Sosyal Güvenlik ve Dayanışma: İstanbul Örneği. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(2), 123-140.
- Aktay, Y. (2007). Küresel Kentleşme ve Kentsel Kimlik. Yerel Yönetimler Kültür Şurası. 01-02 Eylül 2006 *Konya Büyük Şehir Belediyesi Yay.:*123., Konya.
- Aliğaoğlu, A. (2013). Şehrsel Toponimi: Balıkesir İlinde Mahalle Adları, Bir Sınıflandırma Denemesi. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 16.29: 45-62.
- Altun, F. (2000). Modernleşme Kuramı ve Gelişme Sorunu. *Divan: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi*, (8), 123-186.
- Altundere, E. (2016). Risk Toplumu Bağlamında Lise Öğrencilerinin Sosyal Korkuları: Balıkesir Örneği. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi*, Balıkesir.
- Alver, K. (2007). Siteril Hayatlar: Kentte Mekânsal Ayrışma ve Güvenlikli Siteler. *Hece*.
- Arslan, H. (2019). Mahallelerde Afet ve Çevre Sorunlarının Yönetimi: Bi Değerlendirme. *Kent Araştırmaları Dergisi*, 24(3), 45-67.
- Arslan, M. (2019). Mahalle Dayanışmasının Güvenlik Üzerindeki Etkisi. *Kent Güvenliği Dergisi*, 21(4), 56-74.
- Aslantürk, A. Y. ve Aslantürk, O. (2023). Mahalle Baskısının Sosyolojik Tahayyülünde Kentsel Güvenlik. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(1), 197-209.
- Ayata, S. ve A. G. Ayata, (1996). Konut, Komşuluk ve Kent Kültürü. Ankara: *T.C. Başbakanlık TOKİ Yay.*
- Aydemir, M. A. (2013). Sosyal Sermaye ve Komşuluk. *Sosyoloji Divanı, Çizgi Kitabevi*, Yıl, 1, Sayı,2, 79-93.
- Aydın, M. (2018). Mahallelerde Hırsızlık Olaylarının Sosyolojik Etkileri. *Sosyoloji Dergisi*, 35(2), 123-145.
- Balıkesir Belediye Başkanlığı, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kent Arşivi, 19.
- Balıkesir Belediye Başkanlığı, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kent Arşivi, Tasnif No 700.
- Bauman, Z. (2001). Parçalanmış Hayat. (Çev. İ. Türkmen), *Ayrıntı Yayınları*. İstanbul.
- Bauman, Z. (2011). Bireyselleşmiş Toplum. (Çev. Y. Alogan), *Ayrıntı Yayınları*, İstanbul.
- Beck, U. (2011). Risk Toplumu Başka Bir Modernliğe Doğru. (Çev. K. Özdoğan ve B. Doğan), *İthaki Yayınları*, İstanbul.

- Brown, J., and Smith, L. (2019). Neighbourhood Watch Programs: Community Cooperation and Crime Reduction. *Journal of Community Safety*, 22(1), 45-67.
- Childe, G. (2014). Tarihte neler oldu? (6. Bs.) (Çev. A. Şenel, M. Tunçay), İstanbul: *Kırmızı Yayınları*.
- Creswell, J. W. (2005). Educational research, Columbus: Pearson Merrill Prentice Hall.
- Çakı, F. (2023). Uygarlık-Modernlik Söylemlerinde Alternatifler ve Baykan Sezer. *Sosyologca*, (24), 93-108.
- Çuhacı, A. (2007). Ulrich Beck'in Risk Toplumu Kuramı. İstanbul *University Journal of Sociology*, 3(14), 129-157.
- Demir, A., ve Kaya, H. (2017). "Toplum ve Polis İş birliği: Mahalle Güvenliği Üzerine Bir İnceleme". *Kriminoloji ve Güvenlik Dergisi*, 19(3), 115-132.
- Demir, A., ve Yılmaz, F. (2018). Mahallelerde Uyuşturucu ve Alkol Kullanımının Gençler Üzerindeki Etkileri. *Kriminoloji Araştırmaları Dergisi*, 29(3), 198-213.
- Fukuyama, F., and Takeda, Y. (2018). Community Policing and Public Safety in Japan. *Asian Journal of Law & Society*, 7(4), 321-338.
- Gomez, R., and Silva, M. (2017). Youth Engagement Programs and Crime Prevention: A Comparative Study. *Latin American Journal of Criminology*, 14(2), 103-127.
- Güler, A., ve Yıldırım, H. (2019). Çocuk İstismarı ve Koruma Mekanizmaları: Yerel Yönetimlerin Rolü. *Çocuk ve Gençlik Çalışmaları Dergisi*, 16(3), 112-130.
- Güler, T., Şahnagil, S., ve Güler, H. (2016). Kent Kimliğinin Oluşturulmasında Kültürel Unsurların Önemi: Balıkesir Üzerine Bir İnceleme. *Paradoks Ekonomi Sosyoloji ve Politika Dergisi*.
- Gündüz, S. ve Arkadaşları (2017). Sokak Hayvanlarının Yoğun Olduğu Mahallelerde İnsan Sağlığı Üzerine Bir İnceleme. *Veteriner Hekimler Dergisi*, 45(2), 78-94.
- Güven, S. (2018). Toplumsal Etkinliklerin Mahalle Güvenliğine Etkisi. *Sosyal Dayanışma ve Güvenlik Dergisi*, 11(2), 99-118.
- Güven, S., ve Kılıç, N. (2020). Uyuşturucu Bağımlılığı ve Toplum Sağlığı Üzerine Etkileri. *Toplum Sağlığı Dergisi*, 18(1), 65-84.
- Jacobs, J. (2011). Büyük Amerikan Şehirlerinin Ölümü ve Yaşamı, (Çev. B. Doğan), *Metis Yayınları*, İstanbul.
- Jones, T., and Clarke, P. (2020). The Impact of Citizen Patrols on Crime Rates: A Longitudinal Study. *Canadian Journal of Criminology and Criminal Justice*, 32(5), 290-315.
- Kaptan, S. (1993). *Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri*, Ankara: Tekışık Web Ofset Tesisleri.
- Kara, A. ve Arkadaşları (2019). Mahallelerdeki Sokak Hayvanları Sorununun Sosyal ve Çevresel Boyutları. *Toplum ve Çevre Dergisi*, 22(4), 210-225.
- Kara, S., ve Yıldırım, H. (2020). Sivil Toplum Kuruluşlarının Mahalle Dayanışmasındaki Rolü. *Toplum ve Sosyal Hizmetler Dergisi*, 19(1), 74-91.

- Kasapoğlu, A., ve Karkıner, N. (2011). Aile Sosyolojisi". *T.C. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayını*, 111.
- Kaya, H., ve Demir, A. (2019). Büyükşehirlerde Trafik Sorunlarının Sosyolojik Boyutları. *Kent ve Toplum Araştırmaları Dergisi*, 14(3), 78-101.
- Kaya, H., ve Ekinci, O. (2019). Mahallelerde Şiddet Olaylarının Sosyal Etkileri. *Türk Sosyal Bilimler Dergisi*, 27(1), 89-112.
- Kaypak, Ş. (2012). Kent Sosyolojisi. *Basılı Ders Notları*, Antakya: MKÜ.
- Kılıç, N. (2020). Mahallelerde Doğal Afetlere Karşı Hazırlıklı Olmak: Bir Durum Analizi. *Afet Yönetimi Dergisi*, 15(1), 110-125.
- Kılıç, S. (2020). Mahallelerde Kadına Yönelik Şiddetin Sosyolojik Boyutları. *Toplum Bilimleri Dergisi*, 13(2), 88-105.
- Kılıç, S., ve Erdem, H. (2020). Toplum Temelli Güvenlik Yaklaşımları. *Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, 14(2), 88-103.
- Kıncal, R., Şahin, Ç., Köse, E., Yeşil, R., Genç, S. Z., Özerbaş, A., ... & Özbek, R. (2010). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kongar, E. (2001). 21. Yüzyılda Türkiye. *Remzi Kitabevi*, İstanbul.
- Korkmaz, A. (2019). Risk Toplumu ve Korku Kültüründeki Ebeveyn Tutumları ve Genç Gönüllülüğü. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir.
- Koyuncu, A. (2009). Küresel Kentte Komşuluk. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, (22), 23-42.
- Koyuncu, A. (2013) Gündelik Hayatta Komşuluk Sosyoloji Divanı, S.12.
- Larsen, K. and Strand, H. (2016). Restorative Justice in Norway: Principles and Practices. *Scandinavian Journal of Law*, 23(3), 215-239.
- Mazı, F. (2008). Antik Çağda Düşüncenin Kentsel Mekâna Yansıması. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5 (10), 33-48.
- Nirun, N. (1991). Sistematik Sosyoloji Yönünden Aile ve Kültür. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, *Atatürk Kültür Merkezi Yayını*, Ankara.
- Öztürk, M. (2018). Yerel Yönetimlerin Sosyal Yardım Politikaları ve Mahallelerdeki Etkileri. *Kent ve Toplum Araştırmaları Dergisi*, 12(3), 89-106.
- Özyurt, C. (2007). Yirminci Yüzyıl Sosyolojisinde Kentsel Yaşam. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(18), 111-126.
- Parlak, B. (2009). Bilgi Toplumunda Kent ve Kentleşmenin Dönüşen Paradigmaları. *Uluslararası 7. Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongre Kitabı*, 1253-1263.
- Solmaz, B. (2011). Modernlik ve Modernleşme Kuramlarına Yöneltilen Eleştiriler. *Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 32(32), 35-58.
- Sosyal Bilimler Ansiklopedisi [SBA], (1985), C. II, İstanbul: *Risale Yay.*
- Soydemir, S. (2011). Modernizmin karanlık yüzü: Risk toplumu. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 3(2), 169-178.
- Türkoğlu, M. (2019). Vandalizm ve Toplum Üzerindeki Etkileri. *Toplum Bilimleri Dergisi*, 13(4), 56-78.

Türkoğlu, S. (2020). Sokakta Sözlü Tacizin Kadınlar Üzerindeki Etkileri. *Kadın Araştırmaları Dergisi*, 15(2), 140-157.

Yılmaz, E., ve Aksoy, M. (2018). Mahalle Çevresinde Hava Kirliliği ve Sağlık Sorunları. *Çevre Bilimleri Dergisi*, 12(2), 89-104.

Yılmaz, F. (2018a). Sokak Köpeklerinin Neden Olduğu Çevre Sorunları ve Çözüm Önerileri. *Çevre Bilimleri Araştırma Dergisi*, 10(3), 112-129.

Yılmaz, F. (2018b). Güvenlik Eğitimlerinin Toplum Üzerindeki Etkisi. *Eğitim ve Toplum Dergisi*, 13(1), 65-79.

http-1:

<https://sozluk.gov.tr/> *Türk Dil Kurumu Sözlüğü*._“risk,” (Erişim Tarihi 15.08.2024)

http-2:

<https://www.altieylul.bel.tr/Belediye/Mahalleler> (Erişim Tarihi 15.01.2025)

http-3:

https://www.nufusune.com/10336-balikesir-altieylul-plevne-mahallesi-nufusu#google_vignette (Erişim Tarihi 15.01.2025)

http-4:

<https://kbs.altieylul.bel.tr:9001/GiSoftGis/#/cityguidepublic>
(Erişim Tarihi: 30.03.2025)

EKLER

Ek 1: Anket

KOMŞULUK VE GÜVENLİK ANKETİ

Bu araştırma, Balıkesir Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğretim üyesi Prof. Dr. Fahri Çakı danışmanlığında yürütülen bir yüksek lisans tezine veri toplamak için yapılmaktadır. Araştırmanın amacı, Balıkesir/Altıtepe Mahallesi'nde güvenlik algıları ve komşuluk ilişkilerini incelemektir. Araştırmada elde edilecek bilgiler sadece bilimsel maksatlarla kullanılacaktır. Araştırmaya katılan katılımcıların gerçek isimleri ve kimliklerini açıklayacak hiçbir bilgi kullanılmayacaktır. Araştırmanın amacına ulaşabilmesi için katılımcıların gerçek ve samimi bilgiler vermesi büyük önem arz etmektedir.

İnsanların mahalleleriyle ilgili şeyleri onların güvenlikleri için önemli olabilir. Şimdi size mahallenizde yaşamın nasıl bir şey olduğuyla ilgili birkaç soru sormak istiyorum. Mahalle derken yaşadığınız yerin ve evinizin çevresindeki alanı kastediyoruz. Alışveriş yaptığınız yerler, dini veya kamu kurumları veya yerel bir iş bölgesi buna dahil olabilir. Mahalle, alışveriş yapmak, parka gitmek veya komşularınızı ziyaret etmek gibi rutin işlerinizi yapabileceğiniz evinizin etrafındaki genel alandır. Mahallenizi evinizden 20 dakikalık yürüme mesafesindeki alan olarak düşünün. Doğru veya yanlış cevap olmadığını unutmayın. Bu anketi tamamlamak için zaman ayırdığınız için teşekkür ederim.

A- MAHALLE GÜVENLİĞİ ALGILARI

1- Genel Güvenlik Algısı

1) Mahallenizde aşağıdaki durumlarda kendinizi ne kadar güvende hissediyorsunuz? Lütfen güvenliği hem suçlular hem fiziki çevre koşulları bağlamında düşünerek yanıtlayınız.

1- Son derece güvenli, 2- Çok güvenli, 3- Orta derecede güvenli, 4- Güvensiz, 5- Hiç güvenli değil	1	2	3	4	5
Gün içinde					
Gece					
Evde					

2) Aşağıdaki şeyler mahallenizde ne sıklıkla sorun teşkil ediyor/sizi endişelendiriyor?

2- Afetler ve Çevre Güvenliği	1	2	3	4	5
1: çok sık; 2: sık; 3: nadiren; 4: neredeyse hiç; 5: hiçbir zaman					
Yangın / kasıtlı yangın çıkarma					
Su baskını, sel					
Deprem					
Kaldırımlarda veya sokaklarda çöplerin ortalıkta olması					
Binalarda ve duvarlarda grafiti					
Terk edilmiş arabalar					
Boş, terk edilmiş veya tahtalarla kapatılmış binalar					
Bakımsız evler ve bahçeler					
Trafik kazaları					
Sokak köpeklerinin saldırısı					
Sokak hayvanlarından kaynaklanabilecek hastalıklar					
Diğer (lütfen belirtin)					

3- Suça karşı Güvenlik					
1: çok sık; 2: sık; 3: nadiren; 4: nerdeyse hiç; 5: hiçbir zaman	1	2	3	4	5
Uyuşturucu satıcılarının veya kullanıcıların etrafta dolaşması					
Ev soygunu					
Fiziksel saldırılara maruz kalmak					
Öldürülmek					
Malların çalınması					
Kurallara aykırı araç sürüşü					
Araba çalma ya da zarar verme					
Fuhuş					
Gençlik çeteleri					
Diğer (lütfen belirtin)					
4- Sosyal Güvenlik					
1: çok sık; 2: sık; 3: nadiren; 4: nerdeyse hiç; 5: hiçbir zaman	1	2	3	4	5
Sokakta sarhoşluk/ Sokakta içki içme					
İşsiz gençlerin veya yetişkinlerin etrafta aylakça dolaşması					
Yüksek sesli müzik / Yüksek sesli partiler					
Mahallede aile içi şiddet					
Kadınlara sarkıntılık/taciz					
Çocukların taciz edilmesi					
Ayrımcılık					
Diğer (lütfen belirtin)					
5- Ayrımcılık					
5) Mahallede aşağıdakilere dayanarak ayrımcılığa uğradığımı düşünüyorum:					
1: çok sık; 2: sık; 3: nadiren; 4: nerdeyse hiç; 5: hiçbir zaman	1	2	3	4	5
Yaşım					
Cinsiyetim					
Etnik kökenim					
Engellilik durumum					
Dini/mezhebi aidiyetim					
Sınıfsal/Sosyo-ekonomik durumum					
Diğer (lütfen belirtin)					

B- KOMŞULUK İLİŞKİLERİ

B-1-Komşuluk sorunları

6) Komşularınızın aşağıdaki eylemleri ne sıklıkla sizin için sorun teşkil ediyor/sizi endişelendiriyor?

1: çok sık; 2: sık; 3: nadiren; 4: nerdeyse hiç; 5: hiçbir zaman	1	2	3	4	5
İçki içip sarhoş olma ve huzursuzluk yaratma					
Yüksek sesli müzik / Yüksek sesli partiler					
Aile içi şiddet					
Fuhuş					
Gürültülü komşular					
Bağırma / küfür etme / kavga etme					
Hayvan besleme (kedi, köpek, kümes hayvanları vb.)					

Giren-çıkının belli olmaması					
Apartman/site ortak giderlerini (aidatlar) zamanında ödememe					
Diğer (lütfen belirtiniz)					

B-2-Komsuluk sermayesi

7) Mahallenizde sıklıkla görüştüğünüz ve iyi ilişkiler içinde bulunduğunuz kaç komşunuz olduğunu söyleyebilirsiniz? (sadece bir seçenek işaretlenmeli).

Komşu sayısı	Cevap
0 komşu	
1-2 komşu	
3-5 komşu	
6-10 komşu	
11 ve daha fazla komşu	

8) Komşularla ilişkiler hakkında aşağıdaki ifadelere ne kadar katılırsınız?

B -3-Finansal Yardımlaşma ve hediyeleşme:					
1: kesinlikle evet; 2: çoğunlukla evet; 3: bazen; 4: nadiren; 5: hiçbir zaman	1	2	3	4	5
İhtiyacım olduğunda komşularımdan borç para isteyebilirim.					
Komşum benden borç para isterse veririm.					
Komşularımın düğün-dernek işlerine veya özel günlerine iştirak eder, hediye veririm.					
İhtiyaç duyduğunda kullanması için arabamı komşuma veririm.					
B-4-Komşulara Gönüllü Hizmet:					
1: kesinlikle evet; 2: çoğunlukla evet; 3: bazen; 4: nadiren; 5: hiçbir zaman	1	2	3	4	5
İhtiyaç duyan komşularıma ev-bahçe işlerinde yardım ederim.					
İhtiyaç duyan (hasta, yaşlı vb.) komşularıma bakım hizmeti veririm.					
Evde olmadığı zamanlar komşumun evine göz-ku lak olurum.					
B-5-Güven ve Emanet İlişkileri:					
1: kesinlikle evet; 2: çoğunlukla evet; 3: bazen; 4: nadiren; 5: hiçbir zaman	1	2	3	4	5
Komşularıma genel olarak güvenirim.					
Komşuma birkaç saat için çocuğumu emanet edebilirim.					
Birkaç saat için komşumun çocuğuna bakabilirim.					
Birkaç gün evden uzak kalacaksam evcil hayvanımı komşuma emanet edebilirim.					
B-6-Serbest Zaman Faaliyetleri:					
1: kesinlikle evet; 2: çoğunlukla evet; 3: bazen; 4: nadiren; 5: hiçbir zaman	1	2	3	4	5
Komşularıma sıklıkla ev oturmalarına giderim.					
Komşularımla birlikte bazen piknik vb. etkinlik yaparım.					

C- GÜVENLİK ÖNLEMLERİ VE KOMŞULAR ARASI GÜVENLİK İŞBİRLİĞİ

9) Kendiniz, haneniz ve/ya mahalle güvenliği hakkında aşağıdaki soruları lütfen EVET ya da HAYIR olarak yanıtlayınız.

C-1-Afetlere karşı Önlemler		
	EVET	HAYIR
Evinizi deprem, sel, yangın vb. afetlere karşı sigortalatınız mı?		
Evinizin bulunduğu binanın afet risklerine karşı dayanıklılığını test ettirdiniz mi?		
Afet risklerine karşı hane-içi bir planlama yaptınız mı? (hane bireyleriyle iletişim, buluşma yeri, vb.)		
Hanenizde afet risklerine karşı erzak ve ilkyardım malzemesi hazırlığı yaptınız mı?		
Afet risklerine karşı hanenizden birisi eğitici bir faaliyete katıldı mı?		
Diğer (lütfen belirtiniz)		
C-2-Suçlulara karşı Önlemler		
Hırsızlık, haneye tecavüz vb. suçlara karşı evinize alarm sistemi veya kamera yerleştirdiniz mi?		
Evinizde güvenlik amaçlı silah bulundurur musunuz?		
Saldırlara karşı savunma maksatlı dövüş sanatları eğitimi aldınız mı?		
Diğer (lütfen belirtiniz)		
C-3-Sosyal Güvenlik Önlemleri		
Komşularınızla ortak çevre risklerini münazara eder misiniz?		
Komşularınızla ortak çevre temizliği yapar mısınız?		
Komşularınızla hızlı iletişim için ortak whatsapp vb. grubunuz var mı?		
Mahallenizde bir mahalle suç izleme programına üye misiniz?		
Yaşadığınız sokak ve/ya mahallenin sorunlarını çözmek için komşularınızla birlikte ortak herhangi bir faaliyete gönüllü olur musunuz?		
Diğer (lütfen belirtiniz)		

D - DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER

10) Yaşınız kaç?

18-24	
25-35	
36-45	
46-55	
56-65	
66 ve üzeri	

11) Cinsiyetiniz nedir?

Erkek	
Kadın	

12) Toplam aylık hane geliriniz ne kadar?

10.000 TL'den az	
10.000 TL-19.999 TL	
20.000 TL-39.999 TL	
40.000 TL-59.999 TL	

60.000 TL-79.999 TL	
80.000 TL-99.999 TL	
100.000 TL ve üzeri	

13) Tamamladığınız en yüksek eğitim seviyesi nedir?

Lise altı	
Lise diploması	
Önlisans derecesi	
Üniversite (lisans) derecesi	
Lisansüstü derece	

14) Aşağıdakilerden hangisi sizi en iyi tanımlar?

Ev sahibi	
Kiracı	
Hiçbiri (lütfen açıklayın)	

15) Mevcut adresinizde ne kadar süredir yaşıyorsunuz?

1 yıldan az	
1 - 2 yıl	
3 - 5 yıl	
6 - 10 yıl	
10 yıldan fazla	

Anket sorularımız burada bitmiştir. Katılımınız için teşekkür ederim.

Ek 2: Etik Kurulu Onayı

SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ARAŞTIRMALARI ETİK KURULU

Toplantı Tarihi	: 27.08.2024
Toplantı Sayısı	: 2024/8
Toplantı Saati	: 14:00
Araştırmanın Başlığı	Türkçe : Komşuluk ve Güvenlik: Plevne Mahallesi Örnek Olay İncelemesi İngilizce : Neighborhood and Safety: A Case Study of Plevne Neighborhood
SORUMLU ARAŞTIRMACI	
Ad Soyad	: Prof. Dr. Fahri ÇAKI/ Fen Edebiyat Fakültesi
Kurumu	: Balıkesir Üniversitesi
YARDIMCI ARAŞTIRMACI/ARAŞTIRMACILAR	
Adı Soyadı Halil GÖKTAŞ	Kurumu Balıkesir Üniversitesi/ Fen Edebiyat Fakültesi

Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu 27.08.2024 tarihinde Prof. Dr. Bayram ŞAHİN'in başkanlığında toplandı. Kurul üyelerinden Prof. Dr. Elif ÇİMEN toplantıya katılmadı.

Görüşme sonunda, yukarıda bilgileri yer alan araştırmanın Bilimsel Araştırma Etik Kurul Onay Belgesi talebi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulunca değerlendirilmiş ve etik açıdan uygun bulunmuştur.

BAŞKAN
Prof. Dr. Bayram ŞAHİN

Prof. Dr. Sebahattin KARAMAN
Üye

Prof. Dr. Salim ÇONOĞLU
Üye

Prof. Dr. Uğur GÜRGAN
Üye

Doç. Dr. İbrahim Murat BİCİL
Üye

Doç. Dr. Nuri Bek GÜNGÖR
Üye

Üye

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.